امریکایي چوڼۍ

او

استعماري نخښې

Ketabton.com

لیکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایي چوڼۍ

او

استعماري نخښې

د

محمد هارون خپل شعشعي

لیکنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: امريکايي چوڼۍ او استعماري نخشې

ليکنه او څېړنه: محمد هارون خپل

کمپوز: په خپله ليکوال

د پښتنې طرحه او انلاين چاري: مختار احمد احسان –لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

این کتاب به لسان دری در سایت لراوبر دات کام قابل دریافت است .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هیوادوالو ته اهداء کوم، چې د هر ډول پردو اشغالګرو په وړاندې د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کیږي.

محمد هارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

امریکایي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه

په افغانستان کې د امریکا د دایمي چوڼیو مخالفین او پلویان

د امریکایي چوڼیو ننني پلویان: د امریکایي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي

امریکایي چوڼۍ او د سولې بې ځایه هیله

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو نن او سبا

امریکایي چوڼۍ او د سیمې د اټومي ځواکو زیاتېدونکی خطر

زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلې دودونه

امریکایي چوڼۍ او په هیواد کې د سیاسي - اقتصادي ثبات مسأله

د امریکایي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه

امریکایي چوڼۍ او نمایشي لویه جرګه

په افغانستان کې د جرګو تاریخي دود ته یوه کتنه

قانوني لویه جرګه، که عنعنه یي لویه جرګه، که یوه هم نه؟

له امریکایي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورنې لار

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه وایو؟

ماخذونه او سرچینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکايي چوڼۍ او استعماري نخشې

امریکايي پوځ د ۲۰۰۱ عیسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر ویاړلي هیواد (افغانستان) وسله وال یرغل وکړ. د دې یرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو ویښو او دراکو افغانانو له همغې لومړۍ ورځې څخه د دې ظالمانه برید تر شا د داسې تورو او کرغېړنو لوبو نخشې لیدلې، چې خدای مکړه یوه ورځ به زموږ د پلرو او نیکو دا تاریخي مېنه له لویو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چې آیا امریکايي استعمارګران او د هغو نور سیاسي - پوځي متحدین به په افغانستان او شاوخوا سیمه کې د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بریالي کیږي که یا، د مګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبې صحنې ته نه دي راغلي؛ مګر په دې ځلانده حقیقت د هر چا سد رسیږي، چې زموږ په سرلوړي او خپلواک هیواد کې د امریکا د دایمي چوڼیو یا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کې، تر ټولو لومړی او اساسي ګام دئ.

څو میاشتې مخکې مې په افغاني او بهرنیو مطبوعاتو کې، د امریکايي چوڼیو د خواشینوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کې خپله ژوره اندېښنه څرګنده کړه، چې د « پایگاه های نظامی امریکا: عامل تشنج و بی ثباتی » تر سرلیک لاندې د «لر او بر»، « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان » او ځینو نورو معتبرو افغاني ویبپاڼو له لارې خپره سوه.

اوسنۍ پښتو لیکنه، له نسبتاً پراخو جزییاتو او مدارکو سره په څو برخوکې وړاندې کیږي. په پیل کې د امریکايي چوڼیو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼا اچوو؛ بیا د امریکايي لښکرکوټو تر منحوس سیوري لاندې د هغو نتیجو او عواقبو پر ځینو اړخو خبري کوو، چې زموږ تاریخي ټاټوبی به یوه ورځ د ډیورنډ د لعنتي کرښې په شان د تجزیې او حتا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په یوه بله برخه کې د امریکايي عسکرو د دایمي حضور د مخالفینو او پلویانو ښېلابېلي ډلي درپېژنو؛ او د امریکايي عسکري اډو د پلویانو پر مختلفو دلایلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ ور پسې زموږ په لرغوني هیواد کې د جرګو تاریخي دود او دستور ته په لنډې اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غوَر کوو، چې ایا د حامد کرزي د تېل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لویه جرګه » په افغانستان کې د امریکايي عسکرو دایمي اډو ته « رسمیت » او « مشروعیت » ورکولای سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ویلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای، د یوه معقول سوله ییز بدیل په توګه د حل ملي او افغاني لار بیانوو؛ او په پای کې د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې د ځینو لښکري یا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پایګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونی/ چوڼۍ، چهاونی/ چهاوڼۍ) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دې نه یې (وي)، چې د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو یا زبادولو دپاره مو پر خپلو دلایلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندې کړي دي، چې کولای سي د موضوعاتو په لا زیاته څېړنه او سپړنه کې له حقیقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخیزه مرسته وکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شنني او سپړني دپاره بايد تر هر څه مخکې، د جيمي کارټر د جمهوري رياست په زمانه کې د سپيني ماڼۍ د امنيتي سلاکار او د پينتاګان او سي. آی .اې. د لوی لارښود - پروفيسر ډاکتر ز. برېژينسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چې په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته) کې يې بيان کړی دئ. دی د خپل کتاب په د برشم او يود برشم مخ کې کاږي، چې د نړۍ په او سنيو شرايطو کې د يوريشا د سيمي کنټرول د امريکا د متحدو ايالاتو له خورا مهمو ستراتيژيکو لومړيتوبو څخه ګڼل کيږي. ډاکټر برېژينسکي ټينګار کيي، چې په سيمه کې د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امريکا د متحدو ايالاتو دپاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چې په يوريشا کې د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونيسي. چين، روسيه او ايران په دې ارزښتناکه سيمه کې درې احتمالي مخالف ځواکونه بلل کيږي. د برېژينسکي د څېړني له مخې په دې سيمه کې د نړۍ په سلو کې پينځه اويا وګړي ژوند کيي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبيعي شتمنيو درې پر څلور برخې هم د دې سيمي ترخاورو لاندې پرتې دي.

د پروفيسر برېژينسکي له ستراتيژيکي سپړني څخه په څرګنده دا نتيجه اخيستله کيږي، چې د يوريشا د پراخې او شتمني سيمې د ټولو امکاناتو او ظرفيتو په لاس کې نيول، د امريکايي لښکرو د رواني لس کلني جګړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کيږي.

که څوک د استعمار تاريخ ته يوه ځغلنده کتنه وکي، له ورايه ګوري، چې د هر يرغلګر جنګ او هر استعماري تيري تر شا اصلاً اقتصادي ګټې پرتې دي. په حقيقت کې همدا اقتصادي ګټې دي، چې د لاس ته راوړلو يا ساتني دپاره يې تل د سيالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړې او جنګونه کيږي. زموږ خلګ بې ځايه نه وايي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورايه روښانه ده، چې د ګټې خبره نه يې، هيڅ هيواد لښکرکښۍ، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچيي. ښکاره خبره ده، چې افغانستان د يوريشا د ټولي سيمې د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لېږدولو په چارو کې د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امريکايي ستراتيژيستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفيسر برېژينسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کې يوازې اقتصادي ګټو د امريکا د سياسي او لښکري ستراتيژيستانو سترګې نه دي وړې. دلته د پوځي حضور او دايمي چوڼيو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سياسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چې د سي. آی. اې او پينتاګان مکار استاد يې په ډاګه يادونه نه کيي (کوي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوریشا د جغرافیایی - سیاسي، جغرافیایي - اقتصادي او جغرافیایي - ستراتېژیکي سیمې د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې سارو طبیعي شتمنییو او لویو انساني ظرفیتو تر څنګ، متحدو ایالاتو او د هغو نورو سیاسي - عسکري متحدینو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکیي:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چین) د اریانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنیوی؛ ځکه پوهېږو، چي د ۲۰۱۰ ع کال په وروستیيو درو میاشتو کي د متحدو ایالاتو اقتصادي وده په سلو کي ګرسره درې اعشاریه یو (۳،۱) ټاکل سوې وه؛ په داسي حال کي چي د چین اقتصاد له اوږدو کلو راهیسي، په منځني ډول، په سلو کي لس (۱۰) وده لرل. د امریکا سیاسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسي زغملائ.

- په سیمه کي د روسي فدراسیون د بیا واکمنۍ او نفوذ لار تړل.

- د سیمې ملي، اسلامي او ازدای بخښوونکو غورځنګو ته د نابودې تر پولي د کړاوونو او پېچومو جوړول.

- پر سیاسي لاسوهنو او اقتصادي بندیزو سربېره، داټومي وسلو په ترلاسه کولو کي د ایران اخوندي رژیم ته بېلابېل خنډونه پیدا کول.

- د پاکستان بې ثباته سیاسي او امنیتي حالاتو ته په پام سره له یوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدینو په لاس کي د هغه هیواد د اټومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلي خوا د دغه هیواد په سیاسي، عسکري او اقتصادي نظام کي دچین د زیاتېدونکي نفوذ مخنیوی.

- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسیا په نوو خپلواکو هیوادو کي د ډیموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو او تخنیکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندي سیاسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سیاسي ګوندو او سازمانو رسول.

- د افغانستان د شمالي سیمو د بشپړ یا نیمه خپلواک کولو له لاري، په سیمه کي د استعماري لومو خپرول.

- په سیمه کي د خپلي فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پیاوړي کول...

دا ټول سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سیمه کي د متحدو ایالاتو د هر اړخیز برلاسي په مقصد لوی او حیاتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چي د سیمي هر هیواد د دغه راز خطرو په لیدو سره د امریکایي پوځو له موقتي او دایمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سیمه کي د امریکایانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زیان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهیسي زموږ په وران او ویرژلي هیواد کي د افغان وژني بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه یا پروکسي وار (proxy war) په ښېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چي ایتلافي پوځونه په خپل موقتي یا دایمي حضور سره د سیمې د هیوادو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو ته ګواښ پېښیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیني امریکا مشربه افغان لیکوال او شننونکي، چې بې ګومانه له امریکایي استعمارګرانو سره په یوه کاشین کې ډوډۍ خوري ، د دې خبرې له حقانیت څخه سترګې نه پټیږي، چې امریکایي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسیا کې اصلاً د انرژۍ او نورو طبیعي زېرمو د لوټولو د پاره زموږ په هیواد کې د خپلو استعماري چوڼیو زیندی کوونکی جال خپریږي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کیږي، چې د نورو اولسو د ملي شتمنییو چور او چپاو افغانانو ته هیڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخې کېدای سي، په دغه راز لوټمارکې پر افغانانو هم څه وڅڅیږي. د دې خبرې مانا دا ده، چې افغانان باید د جوال په نیولو سره د امریکایانو د غلا او غارت په کار کې، له هغو سره مرسته وکړي.

شرموونکې خو لا دا ده، چې دا راز خاینانه بیانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چې پرون یې د روسانو په نوکرۍ کې د امریکایي امپریالیزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ایا دا د انسانیت، شرافت او افغانیت خبره ده، چې څوک د نورو ملتو د ملي شتمنییو په چور او غارت کې کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکي برخي اخیستني ته د خپلو ملي ګټو نوم ورکوو، بیا نو د پنجابي جنرالانو او ایراني اخوندانو سیاستونه ولي په خپلو کورنییو چاروکي، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه یادوو؟ !

لکه څنګه چې د پاکستاني او ایراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکي او نفرت په سترګه ګورو، همداسي باید د نورو ملتو په کورنییو چاروکي لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کې هیڅ ستونزه او پېچلتیا نسته. هغه څه چې ځان ته نه خوښوو، باید نورو ته یې هم خوښ نه کو. که امریکایان د خپل وحشیانه ښکار یوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجایي یا اقتصادي کومک په نامه را کیږي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالومیږي چې دا بېچاره لیکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کې جدي مشکلات لري. هغه ګټې هیڅکله ملي ګټې او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چې د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لاري تر لاسه کیږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو د پاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتیا ، سیاسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنییو ته زیان اړول، په څرګنده فاشیستي او استعماري سیاست دئ. دا بشري ضد سیاست نه یوازي له افغاني او اسلامي دودو سره هیڅ ډول سمون نه لري؛ بلکي طرحه کول یې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخې، لویه بې ننګي او نامردي بلل کیږي. زه نه پوهېږم ځیني کسان څنګه له یوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ویښتوب او بشري سوکالۍ باټې ولي؛خو له بلې خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کې، له امریکایي غاصبانو سره جوال نیول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شلېدونکې اړيکې ولري. په بله وينا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمنې ساتنې د پاره له هرې انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي- عسکري تړونوکې برخه نه اخيستنه د يوه کُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېداى سي د هيواد د ملي ګټو د ښه تضمين د پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېيلتوب (انسلاک) او ناپېيلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتوکې بايد د افغانستان لوړې ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنۍ ځاى ولري. تاريخ شاهد دئ، چې حکومتونه زياتره د خپلو ګروهي، ګوندي او سياسي ګټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کيي. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألوکې د خلګو له نظر پوښتني يا د هغو د واقعاً ريښتينو استازو له هوکړې پرته، هيڅ پرېکړه و نسي.

يو پلا بيا بايد په ټينګار سره و وايو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هيڅکله د ګاونډيانو په ګوابښلو او لمسولوکې نه تأمينېږي. که غواړو ، چې څوک زموږ په کورنيو چاروکې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنيو چاروکې له لاسوهنې او لمسونې لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هيڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنيو چاروکې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضورکې هيڅوک د داسې لاسوهنو ، ګوابښو او لمسوونو مخه نسي نيولاىٔ. موږ افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترګو ومنو ، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو يرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونوکې د دې خاوري واک او اختيار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهيسې ډېره زموږ، خو واک يې د نورو په لاس کې دئ.

بيرته را ګرځو د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببوته. زموږ وينس او بيدار هيوادوال خبر دي، چې د امريکا متحده ايالات او سياسي - نظامي متحدين يې په تېرو څه کم لسو کالوکې د خپلو اوږد مهاله سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو هدفو د تحقق د پاره له يونيم لک رسمي او لسګونو زره غير رسمي پوځ (په ملکي کالو کې استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي يرغل له پيل څخه د دې مقالې تر ليکلو پورې د ايتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت(۲،۴۴۹) پوځيان وژل سوي دي، چې له هغو څخه يو زر و پينځه سوه يو اويا(۱،۵۷۱)کسه امريکايان دي. د ټپي سوو پوځيانو شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې هم څو واره زيات دئ. بېله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګچه د هرې ورځې په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو د پاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشينۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چا ته مالوم دئ؛ او نه هم څوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيي...

د دغه ناروا تېري پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخې، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميليارډه (۴۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو د پاره دا وېبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخې، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړوکې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۲،۰۰۰،۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د هغه هيواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۶۸) ټريليونه د ولتې پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نور مالومات د پاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتې خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډ ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنۍ لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۱ ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډ ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتې نيژدې لس (۱۰) ميليارډ ډالره ښيي. نور تفصيل د دوی په وېبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زياتېدونکو پوځي خرڅونو د ايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان اقتصاد له داسي لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چي اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو د پاره، لکو نه دولتي مأمورين او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځيو، روغتونو، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ د پوهنتونو د محصلانو فيسونه لوړيږي (په انګلستان کې يې له پراخو او خونړيو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلينو کلني فيسونه ترنهو زرو پونډو يانې تقريباً درې چنده پورې لوړ کړه)؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدوديږي؛ او په لسګونو داسي ناوړه او استبدادي سياستونه پرمخ بيايي، چي تر ټولو لوی او اساسي علت يې همدا تيري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښيي، چي لوېديځه نړۍ، په تېره بيا د امريکا متحده ايالات د ډېوالیتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکيچ ناوړه اغېزې نه يوازې د جنګ ځپلو هيوادو د بېوزلو اولسو، بلکي د پانګه والو هيوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوند انه کې هم په اسانۍ سره ليدلای سو. په بله وينا، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ويرجن مُقدرکې يو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چي ګورو، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړۍ د يرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سياستو په پيل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفيتو ليونۍ لوبې کيي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول ماليو او محصولو په بڼه، د بېلابېلو هيوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باريي.

خير، د افغانستان او عراق د تيري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چي لوی سَوَب او عامل يې بيا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کې ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا متحدو ايالاتو او انګلستان کې د جنګ غوښتونکو سياستو او د هغو د ناوړو نتيجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخيږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ايتلافي دولتو، په تېره بيا امريکا او انګلستان کې د هري ورځي په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امريکا او انګلستان کې واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زياتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسي کښېنستلای. د امريکا د جمهوري رياست راتلونکي انتخابات تر سترګو نيهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هيواد د خلګو د نظر اړولو د پاره په خپلي پوځي او سياسي ستراتيژۍ کې تغيير او بدلون ته اړتيا لري. د بن لادن د وژني اريانوونکې ډرامه هم د همدې ستراتيژۍ يوه مهمه برخه ګڼل کېدای سي. د پاکستان د ايبټ آباد د عسکري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښارګوټې په يوه لويه او مزبوته درې پوړيزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګنې ادعا، له ورايه دا ښيي، چې هغه د امريکايانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی ؤ.

د بن لادن د وژلو خبر به موقتاً ډولې لوېديځې نړۍ، په تېره بيا امريکا په عامه افکاروکې د اوباما د ادارې د جنګي، سياسي او اقتصادي ناکاميوپر مخ پرده وغوړيي؛ او هغه ته به د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتوکې د يوه بل بري امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په وياړ او غرور سره ادعا وکړي، چې تر زياتو کوښښو وروسته بالاخره د امريکايانو د هغه لوی او پياوړي دوښمن په وژلو بريالي سوه، چې د بيل کلينټن او جورج ډبليو بوش حکومتونه يې په نيولو يا وژلو کې پاته راغلي وه. د بن لادن د وژني خبر به دغه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امريکايي پوځيانو ډول ډول قربانۍ او ملاماتوونکي جنګي لګښتونه هم پر ځای وښيي. دا خبره هم بې ځايه نه ده، چې د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امريکايي لښکرو د بايللې او کمزوري روحيې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکي.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سر و پايه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوڼيو او بيا له هغه ځايه د حملې او غوټې دپاره کومې بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امريکا کې د هغه پوځي، سياسي او اقتصادي متحدين د هغه هيواد د عامه افکارو د قانع کولو له لاري د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتو کې د بري دپاره دغه راز بدلونو او برياوو ته ټينګ ضرورت لري؛ اما دا خبره بايد هېره نه کو، چې د بن لادن د وژني خبر به هيڅکله په افغانستان او شاوخوا سيمه کې، د تروريزم تر پلمې لاندې، د امريکا او نورو متحدينو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراندښه لوستونکي په دې خبره ښه پوهيږي، چې په دې استعماري جګړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلايلو او عواملو ته په پام سره امريکايي ستراتيژيستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتيژيکو سيمو کې د دېرشو - څلوېښتو زرو پوځيانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چوڼۍ جوړې کړي. البته، د امريکا سياسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتيا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زيات کړي. په داسي حال کې، چې ګرده نړۍ د امريکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسايلو يا عسکرو لېږد را لېږد امريکايي پوځي واکمنانو ته هيڅ ګران کار نه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي به د دې دايمي چوڼيو په جوړولو سره له يوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالگرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تياري سره زموږ پر هيواد سربېره په ټوله سيمه کي د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چي مخکې مو لنډه يادونه وکړه. زموږ په هيواد کي د امريکايي چوڼيو ستهوالی او دوام په واقعيت کي په يوه غشي دوه ښکارونه ويشتل دي. يوې خوا ته د خپلې مزدوري اداري بقاء او بلې خوا ته په سيمه کي د لويو استعماري نخشو پر مخ بيول ؛ ځکه پر عراق او لېبيا د امريکايي لښکرو يرغل په ډاگه وښوول، چي امريکايان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکي د خپلو اوږدمهاله ستراتيژيکو موخو د تحقق د پاره دغو هيوادو ته تللي دي. د عراق پخواني ديکتاتور، صدام حسين، او د لېبيا اوسنی ديکتاتور، معمر القذافي، چي دا دئ له څو مياشتو راهيسي په مړاني د خپل حکومت دفاع کيي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دريځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالفين وه؛ خو سره له هغه هم د امريکا او متحدينو له استعماري يرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخي القاعده، طالبان، تروريزم، مخدره مواد، د ډله ييزي وژني وسلې او داسي نوري خبري، گرده هغه پلمې او افسانې دي، چي د استعماري جنگو د پيل کولو او غزولو د پاره په لوېديځو هيوادو کي د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانينو د تصويبولو، د بشري حقوقو او آزاديو د لا محدودولو او کاملاً پوليسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کاريږي. حقيقت دا دئ، چي امريکايي امپرياليزم د خپلو اوروپايي او سيمه ييزو انډيوالانو په ملگرتيا د دې ټولو وحشتناکو جريانو او پديدو په را منځ ته کولو کي پخوا هم مستقيم لاس درلود؛ او تر اوسه يې هم لري. پر افغانستان پوځي يرغل، د زرگونو پوځيانو او ميلياردو ډالرو ضايع کول؛ او په پای کي د همېشنييو پوځي اډو جوړول هم ټول په سيمه کي د امريکا د لويو استعماري لوبو د بريالي کولو يوازنی او اساسي شرط دئ.

امريکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه

زموږ وېښو او دراک هيوادوال ټول پوهيږي، چي د امريکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړني او خطرناکي نخشې د عملي کېدو په حال کي دي. ښه به دا يي، چي د دې تورو نخشو جزييات او نتيجې زموږ د تاريخي هيواد (گران افغانستان) د تجزيې دامريکايي نوښتگر - په هند کي د امريکا د پخواني سفير، د عراق د پاره د امريکا د متحدو ايالاتو د امنيت شورا د مرستيال او د هند، پاکستان او افغانستان په چاروکـــي د متحدو ايالاتو د بهرني سياست د اوسني لـوی او باوري سلاکار- رابرټ ډيين بلکويل په دوهمه شيطـاني نخـــشه (Plan B) کي وگورو؛ مگر د بلکويل د دوهمي نخشې د جزيياتو او نتيجو په اړه تر بحث دمخه بده نه ده، چي د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کي هم، څو ټکي بيان کو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکویل د سپیني ماڼۍ، پینټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکیي، چي په افغانستان کي د امریکا اوله نخشه (Plan A) یاني د هوايي بمبارییو، مځکنییو بریدو، شبانه تلاښییو، بنـدي کولو، ځـورونو، ګواښونو، د کلو او کورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لاري د افغـانستان اشغال هیڅ نتیجه نه ده ورکـړې. بالعکس، د امریکايي پوځیانو زیاتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امریکا او بهرنۍ نړۍ کي راز راز مخالفتو د امریکایانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لـه دې امله، بلکویل له امریکايي مقاماتو څخه غوښتنه کیي، چي د جګړې د ګټلو دپاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غور وکړي.

د رابرټ بلکویل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چي امریکایان باید په افغانستان کي د خپلو پوځي ناکامییو، انساني تلفاتو او اقتصادي زیانو د تلافي او په سیمه کي د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاریخي افغانستان وتجزیې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکویل دمخه د بالکان د تجزیې «قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رییس اوباما خاص استازي - ریچرډ هولبروک هم په دې لار کي ځیني لمسوونکي ګامونه اخیستي وه؛ خو له نېکه مرغه چي په خپلې مړیني سره یې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته یووړه. د ریچرډ هولبروک تر نابېره مړیني وروسته اوس د امریکا د متحدو ایالاتو د سنا د بهرنییو اړیکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کي د اوباما د اداري ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کي پرله پسې هڅي کیي. مزار شریف ته د هغه مستقیم سفرونه او له قومندانانو عطاء او نورو جنګي ډلو ټپلو سره د هغه پټي او ښکاره کتني او بانډارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د یوه پاخه او پیاوړي تاداو دایښوولو په مقصد کیږي.

البته، د عسکري اډو سته والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنی او اساسي شرط دئ. دا چي امریکايي چوڼۍ او د امریکایانو بېلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کي څنګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هیوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کي د دې خاینانه پلان پر ځینو برخو رڼا اچوو.

په دې حقیقت هر افغان ښه پوهېږي، چي امریکایانو له تېرو لسو کالو راهیسي د افغانستان په ګوټ ګوټ کي لویې او کوچنۍ چوڼۍ جوړي کړي دي. د رابرټ بلکویل د دوهمې نخشې پر بنسټ ماته دا اشتباه پیدا کیږي، چي د هیواد په سوهیلي او ختیځو سیمو کي ځای پر ځای سوي چوڼۍ به د مځکنۍ توطیې له مخې سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والي ډلي، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هیواد د جنوبي او شرقي سیمو بشپړه واکمني په لاس کي واخلي. امریکايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه به له مخکني پلان او نخشې سره سم د هیواد مرکزي او شمالي سیمو ته پر شا سي؛ او هورې به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسې پیاوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کې د بېلابېلو بېلتون غوښتونکو خاینو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اگسټ کې لا د امریکا د استازو د جرگې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او یوه ډیموکراټ) سره د برلین په مرموزه غونډه کې د داسي بېلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبري کړې دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هیواد په شمال کې نوري ستمي ډلي ټپلي (افغانستانیان، خراسانیان او نور) هم له خدایه داسي باد او باران غواړي.

د بلکویل د دې شیطاني طرحي له مخي به امریکا او نورو استعماري قوتونه په پیل کې د پراخو پوځي، تخنیکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کې د تجزیه غوښتونکو خاینانو گوډاگی حکومت، په ضمني ډول، په رسمیت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډیفکټو (de facto) بېلتون ورو ورو ډیژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توگه به زموږ د خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو تاریخي میراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر یو پلا بیا پر دوو یا څو برخو و ویشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسیا، چین، کسپین سیمه، شمالي ایران او نورو شاوخوا هیوادو کې د امریکایي استعمارگرانو د پخې سیاسي او عسکري اډې په توگه کار اخیستل کیږي. کرار کرار به امریکایي استعمارگران د اژدهاوو په شان پر ټوله سیمه خپل کرغېړن سیوری واچیي؛ او د هري ورځي په تېرېدو سره به د شاوخوا سیمې ټول هیوادونه د بلاوو په یوه خطرناکه ځاله واوړي. باید دا خبره هم هېره نه کو، چي که یو وار د دې ستر استعماري ښامار منگولي زموږ په خاوره او سیمه کې ښخي سوې، بیا یې نست کول یا پر شا تگ ته اړ ایستل بې خدایي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځایه نده، چي نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربیانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کې د ختیځ ځینو ببدو اولسو ته داسي خبرداری ورکیي:

غـربیان را شیـــوه های ســاحری است
تکیه جز بر خویشتن کردن کافری است
(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، دامریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدینو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندي سیمو کې هم د خپل سیاسي نفوذ د پراخولو دپاره له هیڅ راز کوښښو ډډه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيموکي د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کي دا فرصت تر لاسه کړي، چي زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کي هم د اسلام او اسلاميت تر نامه لاندي د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په ګومارلو سره، ګران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چي ټولي پوځي، سياسي او اقتصادي چاري به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دې ترتيب به نه يوازي د افغانستان شمالي برخي، بلکي په جنوب او ختيځ کي ټولي پښتني سيمي هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کي ښکېلي پاته سي.

زموږ ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندي د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دې ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترګه و نه ګورو . د دې سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چي د استعمار د دې خاينانه نخشې د شنډولو دپاره ګرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزې په ليکو کي ودرېږو. خداى دي دا اند ښېښني هيڅکله نه ريشتيا کيي؛ خو د پرنګي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د نننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غَورۍ و نه ګورو . د رابرټ ډ . بلکويل د شوم پلان جزييات، په دې ويبپاڼو کي وګورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کي د امريکا د استازو د جرګې له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو بېلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټي کتني د تفصيل دپاره د افغان نوميالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کي، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کي د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيي، چي زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نور وسله والو مخالفينو پرته دا يوازي د دوی په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چي په هيواد کي د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيي. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ښاغلو پر دې پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غوَر او تأمل وکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د يرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ريښتيا هم د دوی په اصطلاح يوازې د کمونيستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نيکونه د کمونيستي ايډيالوژۍ د بنسټ ايښوونکو (مارکس، انګلز، لنين او ځينو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونيستان وه؛ ځکه د دې خاوري تاريخ له ورايه ښيي، چې زموږ پلرونو او نيکونو تل سرونه ښندلي؛ ويني يې توی کړي؛ سختۍ او کړوانه يې ګاللي، خو هيڅکله يې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کې، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ايښوولو ځای نه دی ور کړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نيولې بيا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګيانو، روسانو او ننيو ايتلافي فرعونانو پورې يې هر يرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړي دي؛ او په دې توګه يې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چې افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او يرغلګرو پوځو نېستځای او هديره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنيو سياستوکي د کينې، ښی يا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هيواد کې له امريکايي چوڼيو سره مخالفت د مثال په توګه ياد کو، په اسانۍ سره ګورو، چې پر خپلواکو سياسی او اجتماعي شخصيتو سربېره له بېلابېلو سياسي او مذهبی ګوندو او ډلو سره تړلي ډېر مړني او باغروره افغانان هم له دغه راز استعماري تأسيساتو سره د مخالفت په ليکو کې ولاړ دي. په بهرنيو هيوادو کي هم د کينې، ښی او منځ د ګډون داسي مثالونه ډېر ليدل کيږي. ماته د تعجب او ريانۍ ځای نه ؤ، چې د انګلستان مخکني صدر اعظم - ټوني بلېر د کينې اړخی «لېبر» يا کارګر ګوند د مشر په توګه د امريکا د ښی اړخه ګوند له مشر - جورج ډبليو بوش سره يو ځای د افغانستان او عراق پرضد تيری کوونکی جنګ پيل کړ؛ او په ميليونو انسانان يې د خپلو خاينانه او وحشيانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سياستوکي داسي مثالونه خورا ډېر دي، چې کينې اړخه کسان، ښی اړخه عملونه کيي يا بالعکس ښی اړخه سياستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کينې اړخه پرېکړې کيي.

د امريکايي چوڼيو د پلويانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چې خلقيان او پرچميان په افغانستان کې له پردو لښکرو او امريکايي چوڼيو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زور د هغوی ځورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چې، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کې اچولئ ؤ، نن نسي کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولي. د دې پلورل سوو مزدورانو توري څېرې هر چا ته مالومي دي. د پارسي ژبې لسان الغيب شاعر - حافظ شيرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کې) په دې اړه څه ښه وايي:

به هـــر رنگی که خــواهی جامه میپوش
مـــن از طـــرز خــرامت میشـــناســم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد یا نور کسان هرومرو په دې ډله کې نه راځي. بېله شکه، په خلقیانو، پرچمیانو او نورو سیاسي سازمانو کې هم د داسې کسانو شرک لږ نه دئ، چې په خپل پلرني ټاټوبي (ګران افغانستان) کې د امریکايي استعمارګرانو وهمپښنییو ځالو ته زړونه نه ښه کیږي. ښایي له ازله یې په وینه کې د خپلواکۍ او افغانیت تومنه ګډه يې؛ یا ښایي د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي يې...

ریشتیا خو داده، چې د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نوامیسو، دیني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غیرتمنو او مړنییو پلرو داسې ویاړلئ میراث دئ، چې په کمونیستانو یا نورو سیاسي ډلو ټپلو هیڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امریکايي چوڼیو مخالفین په حقیقت کې هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چې نه یې پرون د سره پوځ موجودیت او بادارۍ ته غاړه ایښوده؛ او نه نن د امریکايي پوځ له حضور او دایمي اډو سره، په هیڅ بڼه او هیڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنګیالي هم باید د دې لاري یوازني ټېکه داران ونه ګڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مینه، ناموس ساتنه، ، غیرت، پر شانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمګرو ته نه تسلیمېدل، مېلمه پالنه او داسې نوري لوړي ښېګڼې او ارزښتونه یوازي او یوازي په طالبانو او نورو وسله والو جنګیالو پوري اړه نه لري. له امو تر اباسینه، له چترال تر هراته ټول خپلواک، غیرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بیا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کې لو(لویه) او مُهمه ونډه لري. د امریکايي تېري له پیل څخه تر اوسه د هیواد په ګوټ ګوټ کې پر یرغلګرو پوځو د افغان اوردو او پولیسو ځینو منسوبینو وژونکي ګوزارونه د دې روښانه واقعیت ځیني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نیژدې لسوکالوکي د نړۍ له تر ټولو پیاوړي ایتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښیي، چې زړورافغانان پردي مهاجمان او د هغوی موقتی یا دایمي چوڼۍ په هیڅ ډول نسي منلای.

د لیکنې په دې برخه کې بې ګټې نه ده، چې د امریکايي چوڼیو د مخالفینو تر پېژندنې وروسته د هغو د سرسپارلو مینانو، پلویانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډې خبرې وکو.

په افغانستان کې د امریکايي چوڼیو په جادو سوو مینانو، پلویانو او خواخوږوکې بېلابېلې جنګي، مافیایي او سیاسي ډلې شاملې دي، چې زه یې په عمومي توګه پر څو لویو ډلو وېشم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په لومړۍ ډله کې هغه کسان راځي، چې د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکايي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دابېګل سوي جنایتکاران، ورانکاران، غله او خاینان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهیم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سیاف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خلیلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګیلاني خېل، رحیم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چې د دې تورو او کرکجنو څېرو سیاسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بریده په ایتلافي عسکرو او امریکايي چوڼیو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امریکايي پوځو او کورنیو جنګي ډلو ټېپلو خونړی سیوری نه يې، زموږ دردېدلي او کړېدلي خلګ به په یوه ورځ کې د دې مزدورو جنایتکارانو پوستونه له پروړو ډک کړي؛ ځکه دې خاینانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظیمي او نورو ناروا ګټو دپاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وینو ولاړه. پښتانه وايي: مځکه هغه سوځي، چې اور پر بل يي. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سیوري لاندي په جګو ارګو او پرتمنیو ماڼیو کې ناست مزدوران، زموږ د ویرجنو او غملړلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانیانو، افغانستانیانو او نورو بېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټېپلو مشرانو او فعالانو هم د امریکايي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پیسو او نعمتو څخه ګټه اخیستې ده. دا خاینې ډلې ټېپلې به ولې د امریکايي او ایتلافي اشغالګرو د سر دوعاوي نه کیيي؟ ایا امریکايي او ایتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کې دقیقاً هغه څه و نه کړه؛ او تر اوسه يې لا نه کیيي، چې پلورل سوو ستمي ډلو ټېپلو يې له اوږدو کلو راهیسي، خوبونه لېده؟ د ډیورنډ د تېل سوي کرښې دواړو غاړو ته د د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژني؛ او د هغو د ژبې، دودو او عقایدو د سپکاوي او کم رنګ کولو دپاره بېلابېلو هڅو ته له داسي کړنلاري پرته بل څه نوم ورکول کېداې سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بیا استعمارځپلي پښتانه باید په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چې امریکايي چوڼۍ به په راتلونکي کې هم د ډیورنډ د لعنتي کرښې د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاینو او بې ایمانه ستمي بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کیيي.

- په بله ډله کې هغه کسان راځي، چې د امریکايي یرغل په دوران کې د ټیکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعیت کې د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هیواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سیاسي ډلو سره هم پاخه اړېکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چې د حرفه يي جنایتکارو، تبهکارو او غلو اداري ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سوو کسانو څخه ځیني تر اوسه د وزارت، معینیت، سفارت، ولایت، ریاست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکیو ناست دي. ځیني يې تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګیو او بې کفایتیو وروسته بېرته په امریکا، کاناډا، اوروپا او استرالیا کې د خوابښي کوروته ستانه سوه؛ او ځیني نور يې لا تر اوسه له رازراز فضیحتو او شرمندګیو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکیيي. اشرف غني خېل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارسلاخېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهين خېل، امين فرهنگ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتاخېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامين خېل او په لسگونو نور پاراشوټ سوي کسان، گرده په دې ډله کي را ځي.

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولو تش په نامه ټيکنوکراټانو حيات و ممات هم په امريکايي عسکرو او جنگي ډلو ټېلوپوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چي که نن امريکايي عساکرکډه بارکړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم څوک په دوربين کي ونه ويني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځينو مايني او بچيان په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کي په کار، سوداگرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چي کرايه سوي ټيکنوکراټان يوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليري په يوازيتوب کي ژوند کيي؛ ځکه د گردو په دې حقيقت ښه سد رسيږي، چي په افغانستان کي دا گرم تنورونه تر ډېره گرم نه پاتيږي، بايد له موقع څخه گټه واخلي؛ او ژر تر ژره خپلي ټکۍ پخې کړي. هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنگارنگ نعمتونه په چارښاخو باديږي. تر څو چي لوبه نه يي ختمه سوې، بايد د لمسيانو او کړوسيانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امريکا او استراليا کي درنې تاپې او ذخيرې برابري کړي.

- له امريکايي يرغل سره جوخت د استعماري خادمانو يوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چي په دې وروستيو کلو کي يې شمېر تر انده پاسه زيات سوئ دئ. دا ډله په واقعيت کي هغه لمپن او هويت بايللي افغانان دي، چي پخوا به يې په بېلابېلو لوېديځو هيوادو کي ستونزمن ژوند گاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا(تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هيواد پر ضد له پردو ايتلافي لښکرو، په تېره بيا امريکايي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر يا نورو په توگه، چوپړ کيي. زموږ ټول هيوادوال ښه پوهېږي، داسي کسان چي پخوا به يې د زړه په شوا خون، په کال کي د پينځوسو زرو ډالرو مخ هم نسواى ليداى؛ خو نن د امريکايي يرغل له برکته زموږ په ټولنه کي پر سياسي نفوذ سربېره، درې لکه ډالره تنخا يا معاش تر لاسه کيي، څنگه په افغانستان کي د امريکايي عسکرو د همېشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي گټو له اوږدولو څخه مخ اړولائ سي؟

- اقتصادي مافيا او د مخدره موادو سوداگران، هغه بله ډله ده، چي د امريکايي توپ و ټانک او اوسني مزدور رژيم ترکرغېړن سيوري لاندي لويې او پراخي گټي لري. له دې جهته په مرگ کوښښ کيي، چي هيڅکله د امريکايي پوځو او د کرزي په شان فساد لړلي گوډاگي حکومت، سيوری له سره ايسته نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په یوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې پرون د روسانو په غلامۍ کې ولاړ وه؛ د زړه له پاسه یې د سوسیالیزم او کمونیزم نارې وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبیعت، بې ایمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر ویاړ د یرغلگرو پوځو او د هغو د جنایتکارو مزدورانو په چوپړ کې ولاړ دي؛ د ډیموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسې نورو تش په نامه استعماري پروژو ستاینې کیږي. دا خلگ د پت، غرور، ایمان، خپلواکۍ او افغانیت په نامه هیڅ شی نه پېژني. هغه څه چې پېژني پیسې، جایدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز راز ناوړه استفادې دي، نو ځکه بې ځایه نه ده، چې تل یې د خپلو ناولو او ناروا امتیازاتو د خوندي ساتلو دپاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولې کړې دي. هو ! په دې نامردانو کې داسې کسان هم سته، چې پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امین سربېره یې له خپل گوندي او ایډیالوژیکي ملگري - ډاکټر نجیب سره هم لوی خیانت وکړ ؛ او دا هم له امکانه لیري نه ده، چې اوس هم، نه د هیواد او خلگو په خاطر، بلکې د خپل سیاسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمین په هیله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنین خېل، اکرم خېل، وزیري خېل، کریمي خېل او په لسگونو نور خاین مزدوران ټول په دې ډله کې دي. شک نسته، چې د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطیه گرو څخه بالکل بېل دئ، چې د افغاني غرور، ملي احساس او هیوادپالنې په ساتلو سره ځان او بچیانو ته د یوې گولۍ حلالې ډوډۍ گټلو دپاره د کرزي له مزدور دولت سره کار کیږي.

- په یوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې د سره پوځ او د هغو د مزدورانو د واکمنۍ پر مهال به یې د افغانستان د اشغال چیغې وهلې؛ په هیواد کې دننه او بهر به یې د اشغالگرانو او مزدورانو د جنایتو کیسې کولې؛ خو نن چې د روسي یرغلگرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنایتونه وینې، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د یرغلگرو لښکرو د وحشیانه جنایتو او نه هم د هغو په وړاندې د جهاد او مقاومت. له ورایه مالومېږي، چې د زیاترو خولې له اوبو ډکې دي. د غوړې گولۍ او امتیازاتو له اسیته یې ځانونه ناگاره اچولي دي. ځینې ځینې خو یې لا د کابل په اداره کې د څه تر لاسه کولو په هیله د روانو خواشینونکو پېښو ټوله پړه یوازې پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ور غورځیي. لکه څنګه چې روس پلوه ډلو، په تېره بیا پرچمیانو روسي استعمار ته د انترناسیونالیزم، بین المللي دوستۍ او پیوستون نوم ورکاوه، د دې ډلې پلویان هم امریکایي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختگ نوم ورکیږي. دوی وایي: پرېږدئ، چې امریکایان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابریکو، د برېښنا د بندو، کانالو او نورو پرمختیایي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختگ را ولي...

زما په عقیده د دې ډلې خلگ گرده د چپې خوا ورته ناست دي. که له اوسنیو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختگ او ترقۍ غم وای، څه کم دوه اتیا کاله مخکې به یې د امان الله خان ملي او مترقي رژیم په خپلو خاینانه توطیو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړاوه. تاريخي خبري به پرېږدو. د سترګو ليدلي حال ته به راسو.کله چي د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د ښوونځي او وروسته پاته هيواد مکتبونه، کلينيکونه، فابرېکې، سړکونه، پلونه او نوري دولتي ودانۍ په بمو، مينو او نورو چاودونکو موادو الوزول کېدې، ايا په نړۍ کي داسي څوک نه ؤ، چي دغو ورانکارو ډلو ټپلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ايا هغه وخت، چي د ښوونځييو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجينران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعيان د پيل په غوږ کي بيده وه؟! تاسي بې منئ که يا، زما په خيال خو د افغانستان په معاصر تاريخ کي ټولي بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقيمه لارښوونه او دستور سوي؛ او لا تر اوسه هم کيږي. هيڅ هوښيار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابريکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خوپوښتنه دا ده، چي«متمدنو» او«بشر دوستو» امريکايانو په تېرو لسو کالو کي د زرګونو افغانانو، خاصتاً مظلومو پښتنو د وينو تويولو په بدل کي څو پوهنتونه، فابريکې، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژې جوړي کړي دي، چي تر دې وروسته به نوري هم جوړي کي؟

د درنو لوستونکو به په ياد يي، چي انګريزي پوځو زموږ هيواد ته ترعسکرو لېږلو مخکي په وياړ سره ادعا کوله، چي نه د جنګ او وينو تويولو، بلکي د افغانستان په بيا جوړولو کي د برخي اخيستني دپاره، هلته عسکر ليږي؛ خو اوس موږ ګرده د سر په سترګو ګورو، چي نه يوازي يې د نوي جوړولو يا بيا جوړولو څه ځرک نه ښکاري، بلکي د بې ګوناه اوکړېدلو افغانانو په وژنه کي هم تر امريکايانو يا نورو ايتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبياتو کي دا راز اوتي بوتي خورا ډېري تکرار سوي دي. انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېريو د توجيه دپاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کي ادعا کوله، چي د ترقۍ او پرمختګ له ننبو ننبانو سره يې د خلګو د اشنا کولو په مقصد، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چي انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعيت دا دئ، چي د امريکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان ياد غربي نړۍ د دوه اړخيز (بشري او استعماري) رول د توپير کولو وس نه لري؛ يا د څه ځڅېدو په سَوَب پر هر څه سترګي پټيي؛که نه نو په دې روښانه او ساده حقيقت خو د مکتب کوچنيان هم پوهيږي، چي استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هيواد کي د يوه بام او دوو هوا وو سياست چليي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسي، ډيموکراټيک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانو کلو او شنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځوروني، د ديني عقايدو او کلتوري ارزښتو سپکاوی، د جنايتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمني، لوږه، بې کوري او بېکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوک د لوېدیځو هیوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونیت، برابرۍ، روښانفکرۍ، عِلم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولائ؛ خو کشکي د دې هیوادو سیاسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادۍ او انساني پرمختګونه د نړۍ پر نورو ببوزلو او اسکېرلو ولسو هم لورولائ!

د امریکا په سیاستو کې د یوه بام او دوو هواوو د اثبات د پاره دلته د یوه ژوندي مثال یادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښایي په یاد یي، چې د امریکا متحدو ایالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربي کې د پانم هوایي شرکت د یو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتنې د لوېدو پړهَ پر لېبیا واچوله. دا چې په دې خواشینوونکې پېښه کې ریشتیا هم د لیبیایي حکومت لاس ؤ که څنګه، زموږ د څېړنې موضوع نه ده، بلکې دلته یوازې د امریکایي چارواکو د دوه مخي سیاست، لنډه یادونه کوو. د خپرو سوو اسنادو له مخې، امریکایي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لیبیا له دولت څخه یو اعشاریه پینځه (۱،۵) میلیارډ ډالره، تاوان واخیست، چې له هغو څخه پینځه سوه څلور (۵۰۴) میلیون ډالره پر دوه سوه دروڅلوېښت (۲۴۳) مساپرو او شپاړس(۱۲) کسیزي عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امریکایي مقاماتو له ادعا سره سم، د لیبیایي تروریزم د نورو قربانیانو او متضررینو د تاوان په نامه بېلې سوې. په دې اړه دا ویبپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-

http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چې د امریکا دولت له لېبیا څخه د هر مساپر او عملې په بدل کې څه د پـــاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰) ډالره تاوان واخیست؛ خو نن همدا امریکا په خپلو وحشیانه بمبارییو سره زموږ بې ګونا افغانان په وینو لړي؛ کور او کهول یې تباه کیي؛ مګر سره له هغه هم تر یوه عالم شواخونو وروسته د شهیدانو ببوزلو کورنییو ته تر دوو نیمو زرو(۲،۵۰۰) ډالرو یوه تنګه زیاته نه ورکیي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانیت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چې د منځنې ختیځ په روانو سیاسي پاڅونو کې هم د غربیانو د یوه بام او دوو هواوو سیاست یو بل مثال وړاندې کړو. نړۍ والو ټولو ولیده او لا ګوري، چې امریکا او ځینو نورو لوېدیځو دولتو په تونس، مصر، بحرین، أردن، یمن، مراکش او سعودي عربستان کې نه یوازې د خپلو مزدورو رژیمو پر خلاف په هیڅ سیاسي اونظامي اقدام لاس پوري نه کړ، بلکې پاڅون کوونکو ته یې د سوله ییزو مظاهرو، روغې جوړې او ځینو کازمیټیکو سیاسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لېبیا کې د وړیا تبلو د تر لاسه کولو او یوه بل کرزي، فهیم یا عبدالله د کېښنولو د پاره، د هیڅ راز انسان وژونکو وسلو، له کار اخیستنې ډډه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، يمن او بحرين کې د امريکا د مزدورو رژيمو له خوا د خلګو پر کاملاً سوله ييزو مظاهرو او لاريونو د ماشينګڼو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپينه مانۍ او نورو اورپايي مرکزوکې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هيڅکله زور زياتي او غيرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په لېبيا کې د رژيم وسله وال مخالفين له همغې لومړۍ ورځې څخه پر شا و ټکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړيو بريدو له لارې د هيواد په ښېلا ښېلو ښاروکې د قذافي واکمني دړې وړې کړي. حتا په دې يې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې مياشتې مخکې يې د ملکي کسانو د ژغورنې په درواغجنه پلمه انسان وژونکې پوځې بريدونه هم پيل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امريکايان او ملګري يې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هيوادو پر خلاف، په لېبيا کې د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړيو بريدو ملاتړ کيي. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سياسي واک ته رسيي، سبا بيرته همدا وسله والې ډلې په دې يا هغه نامه په وينو لړې؛ په محبسو کې يې اچيي؛ او د خدای تعالی او بجه پر سره کيي. د فريډم فايټر، ټروريسټ، کمونيسټ، مسلمان او داسي نورو ټاپې هيڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډيموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسي مفاهيم دي، چې هيڅوک يې په نړۍ کې له ګټي او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم دپاره انساني لارو چارو ته اړتيا ده. د کروز توغنديو، بي ۵۲، ميراژ او ايف ۱۸ الوتکو په زور د داسي بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډيموکراسۍ او پرمختګ امريکايي ستاپل د افغانستان، عراق او سوماليا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لېبيا کې څه ګلان کړي؟! سربېره پردې مثالو، ايا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنايتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ؛ په هيواد کې زور زياتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصيبتونه ټول د امريکايانو او نورو لوېديځو هيوادو د يوه بام او دوو هواوو سياست نه ثابتيي؟

ځيني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خيانتو سره ملګرې نه کيي، خو د امريکايي لښکرو دايمي حضور د هيواد د ژغورنې دپاره تر ټولو لو (لويه) اړتيا ګڼي. ايا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امريکايي پوځو يرغل او د هغو د همېشنييو اډو موجوديت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژيم سره مخالفت ولرو؟! د امريکايي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلويان بايد د کرزي د مافيايي حکومت ګرده خيانتونه، ټګی برګۍ او بې کفايتۍ هم په ورين تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیري امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په تېرو لسو کالو کي سوله او امنیت راوستئ وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره یې د دې وران کور په جوړولو کي ریښتیني مرسته کړې وای، ښایي خلګو به هم د هغوی د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه وای کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکیي.

زما په قاصر نظر خو د امریکایي چوڼیو د ټولو سیله کوونکو لاسونه په یوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله یا ډلګۍ په یوه یا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کي ښکاره او پټې ګټې لري. ډېر مي ولیده، چي پرون یې د ملي فکر او ملي ایډیالوژۍ باټې ویشتې؛ خو نن د څه څخېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکیي. لعنت دي یې پر داسي بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سراښو انسانانو !

- د امریکایي یرغل په درشل کي د خوشبینانو او ساده کسانو یوه بله ډله هم تر سترګو کېده، چي په افغانستان کي یې د سولې، امنیت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کي پر امریکایي لښکرو خورا لوی حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چي امریکا او ملګري به یې د سترګو په رپ کي له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ یا سینګاپور جوړ کي؛ او هغه کي به دوی ته هم یو څه ورسیږي؛ اما خبر نه وه، چي امریکایي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکي خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دي خوش باورو هیوادوالو په تېرو لسو کالو کي د ایتلافي پوځو، په تېره بیا امریکایانو د خونړي ریکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هیلو د بطلان کرښه ایستلې ده.

د امریکایي چوڼیو ننني پلویان: د امریکایي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امریکایي یرغل له همغي لومړۍ ورځې څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د جګړې اورونه، وینې، اوښکې، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړنې، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنیو ورانې، لوږه، بېکاري، فساد، زور زیاتی، د دولتي او شخصي جایدادو برالا چور، د تریاکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کي بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعیت کي هغه څه دي، چي د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځای زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امریکایي لښکرو له برکته دې هیواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشینۍ سره، چي زموږ عامو افغانانو ته یې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او باید هم نه وای رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونه» ؛ دا ښار ګوټي او کوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا ګولۍ ضد کروزينګ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو، فهيم خيلو، رباني خېلو، خليلي خېلو، محقق خېلو، سياف خېلو، قانوني خېلو، عبدالله خېلو، دوستميانو او داسې نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کې ليکل سوې وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېمانۍ او دې غملړلي ولس څخه د بخښنې غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چوڼيو په ستاينه نه مړيږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتګ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر ګرده چيغې او نارې وهي، چې که په افغانستان کې امريکايي لښکر کوټونه نه يې، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي...

د اشغالګرو دا اغفال سوي پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيږي، چې سلګونو زرو بهرنيو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه، چې د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکې؟
ايا دې ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟
د مزدورو زورواکانو د ظلمو، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟
خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړ؟
د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداګري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ، چې اشغالګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کې له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ بېوزلو خلګو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکې انکار نه کېدونکي شمېرنې او واقعيتونه هم د دې خبرې ټينګ ملاتړ کيږي.

زه فکر نه کوم، چې يرغلګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دې، په تېرو لسو کالو کي سره له خپلو بې سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو، زموږ د بېوزلو خلګو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يې؛ ځکه د هرې ورځې حساب پروت دئ.

په افغانستان کې د سولې او امنيت حال هر افغان ته پوره څرګند دئ. د ملګرو ملتو د شمېرو له مخې، يوازې په ۲۰۱۰ ع کال کې د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره دا رپوټ وګورئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو داریوټ په هیڅ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هیواد په ګوټ ګوټ کې داسې ډېرې ویرجنې پیښې سوې دي، چې د هیڅ بشري سازمان یا ډله ییزې رسنۍ په شمېرو او رپوټو کې نه دي راغلې. سربېره پردې، که له وژل سوو کسانو سره د معلولینو، معیوبینو او ټپیانو شمېر هم یو ځای کو، او بیا یې په لسو (۱۰) کې ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کې د ډیورنډ د کرغېړنې کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بیا نو په روانه استعماري جګړه کې د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضایعاتو ریښتینې ګڼه مالومېږي، چې په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورین په ځرګنده ښیي، چې ایتلافي قواوو د ډیورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې مېشتو افغانانو ته له وینو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطیت، بې باورۍ او نامیندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امریکایانو تر سترګو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه یوازې زموږ کړېدلي افغانان، بلکې د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسې د بي بي سي دا خبر ولولئ، چې په لوستلو یې هر غیرتمن افغان د افغانیت له نامه خواتورۍ کیږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هیواد کې دننه د کار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چې د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ایران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغیزستان، هند او نورو پردو هیوادو کې د مِنت او سُنت شپې او ورځې تېرې کړي.

دا خبره هم لمر غوندې روښانه ده، چې د تریاکو تولید او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امریکایانو او مزدور رژیم په واکمنۍ کې څو ځله زیاته سوې ده. که یې نه منئ په دغو معتبرو ویبپاڼو کې د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چې واقعیتونه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقیقت نه پوهېږئ، چې ولې د امریکایانو او نورو یرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کې د تریاکو د تولید او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحلیلګر - جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هیوادو کې د مخدره توکو په تولید او کاروبار کې د سي. آی. اې. د مهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرکزي رول په اړه مهمي او ارزښتناکي خبري لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په يوه برخه کي يادونه کړې ده، چي سي. آی. اې. د جنګو د تمويل، د دوښمن د جنګي روحيې د نست کولو يا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملياتو د توجيه کولو په مقصد تل د نشه يي مواد پر کښت او کاروبار ټينګار کړی دئ (کولي ۵). سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن يې هم کيي؛ او سبا يې هم نه پرېږدي.

ايا په تقريباً لسو کالو کي د دونه جګړو، وينو تويدو او تباهيو په بدل کي د څو بې کيفيته دولتي ودانيو يا يو و نيم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟
که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کي د بري او نېکنامۍ څه خاصه نښه نښانه نه لېدله کيږي، نو د عسکري اډو تداوم به يې څه توره وکي؟
سوله او امنيت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونيسي؟
خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟
د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کي به مرسته وکي؟
او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د يوه شخص، سازمان او حکومت د ازموينښت د پاره تر اړتيا زيات وخت دئ. زه د امريکايي چوپړيو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چي د امنيت، ډيموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګيانو په تېرو لسو کالو کي څه وکړه، چي تر دې وروسته به نور هم وکي؟ که يې ستاسي له درواغجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل و ګلزار جوړ کړی يي؛ او د چا خبره دا يوازي موږ سر زوري او منکر مخالفين يو، چي د امريکايانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو ليدلای، بيا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کي ناست ياست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کي له امريکايانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د دفاع ناري سورې زياتره د اورپا، امريکا، کاناډا او استراليا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کيږي؟

له دې ښاغلو څخه بايد يو ځل بيا پوښتنه وسي، که د ايتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې ادارې «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطنداوانو ته خوښوئ، بيا نو ولې د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخي هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امريکا مشربه دوستانو څخه هيله کوم، هغه څه چي په خوله وايي، په عمل کي هم وښيي. که د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعينو بچيان، عزيزان يا کور و کلي په کندهار، روزګان، زابل، عزيز

(c) ketabton.com: The Digital Library

آباد، شینوار، کندوز، کُونړ، تخار او ډېرو نورو سیموکي زموږ د ویرژلو او کړېدلو هیوادوالو په شان، د بهرنیيو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا رېز مرېزه سوي وای، ښايي پر او سني دريځ به یې دونه ټینګار نه کولای. زه چي د خپلو بې ګونا عزيزانو او هیوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن یم، هیڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زیاتي، خیانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلي د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دريځ د «خان د نوکر او بانجاڼ» مشهوره کیسه را په یاد کړه. بده نه ده، چي لنډېز یې د هغې د سیاسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وايي، یوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجاڼو خورا ډېره ستاینه وکړه، نوکر بېچاره یې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجاڼو په ستاینه کي، څو حق او ناحق خبري وکړې. خیر، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو څنډ وروسته، یو پلا بیا پر سترخان د بانجاڼو روڼ را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجاڼو له عیبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجاڼو د عیبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اورېدو وروسته، هغه ته مخ ورواړاوه؛ او په خندا خندا یې ورته وویل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجاڼو په تعریف او ستاینه نه مړېدې؛ خو نن یې بیا په عیبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر یم، نه د بانجاڼ نوکر؛ په هر څه چي مي بادار خوشالیږي، زه هم هغسي وایم.»

په دې ډول، ګورو چي بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو دپاره، د بادارانو د نظریو، غوښتنو او نخشو له ستایلو او عملي کولو پرته، بله هیڅ لار نه لري.

امریکایي چوڼۍ او د سولي بې ځایه هیله

سوله او امنیت زموږ د ویرژلي او غملړلي هیواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتیا ده؛ خو ایتلافي لښکر او امریکایي چوڼي هیڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هیلي په تر سره کېدو کي، چندان مرسته نسي کولای. د تېرو لسو کالو کاري ریکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ایا امریکایانو او د هغو متحدینو ته په تېرو لسو کالوکي دا حقیقت نه ښکارېدی، چي افغانستان ته ناامني او بې ثباتي له کومه ځایه راځي؛ او د هغې د مخنیوي دپاره باید له څه عسکري، سیاسي او اقتصادي ستراتیژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنیان هم په دې پوهېږي، چي طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ته وسلې او دَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آی. اې. او د ایتلافي هیوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعیت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امریکایانو او مؤتلفه قوتو اوسنی دریځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- امریکایان او ور سره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتیژیکو ګټو د تحقق په مقصد ، په لوی لاس هغو دولتو ، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته خه نه وایي، چي تر ګرده د سولي او امنیت په ټینګښت کي خاشې ماتیي. په تېرو لسو کالو کي پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو(۲۰) میلیارډو ډالرو په ارزښت مرستي ورکول په خپله د دې ستراتیژۍ یوه برخه ده. امریکا له یوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کي د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند ، چین او ایران کي د خپل نفوذ د پراخولو او له بلي خوا په پاکستان او شاوخوا سیمه کي د چنیانو (چینایانو) د جیوستراتیژیک او جیوایکنومیک پرمختګ د شنډولو دپاره، پاکستاني خاوري ته په ټینګه اړتیا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو برخو کي چین ته د لا نیژدې کېدو او په هیواد کي د اسلامي جنګیالیو د لا پیاوړي کولو او ملاتړلو له لاري، د پاکستان په وړاندي د امریکایي چارواکو پر سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو ، چي امریکایان او متحدین یې خپلو خوږمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ایږدي.

- د قضیې بل اړخ دا دئ، چي د وسله وال مقاومت ځپل یا مخنیوی په ریشتیا سره د امریکا او نورو ایتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تیرو لسو کالو کي د افغانستان د سیاسي او پوځي حالاتو شواهد او قراین ښیي، چي امریکایان په سیمه کي د خپل پوځي حضور د دایمي کولو دپاره قصداً اوبه خړیي. امریکایي ستراتیژیستانو ته له ورایه څرګنده ده، چي د القاعدې سرغنه او ځالي چیري دي؛ د وسلو ، مهماتو او اکمالاتو زېرمي له کومه ځایه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سیمه کي د خپلو لویو استعماري هدفو د تحقق دپاره هیڅ ژغورونکي اقدام ته لاس نه وراچیي. د وسله والو مخالفینو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتیاوو کي په ښکاره ادعا کړې ده، چي امریکایان او د کرزي حکومت منسوبین یې د اړتیا پر مهال وسلې او مهمات برابریي. د دې خبري مانا دا ده، چي امریکایي پوځیانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېري له همغه پیل څخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم یې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم یې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لایې ورکیي او هم یې د هغو مخالفینو ته. ولي؟ ځکه چي په افغانستان کي د مخالفو ځواکو تر منځ سیاسي جوړجاړی، د سولي او امنیت ټینګښت او د یوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امریکا او نورو ایتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتیا له منځه وړي.

د امریکایي پوځو له خوا دکلیوالو افغانانو د ودانو کلو ، شنو باغو او نورو شتمنییو ورانول هم د دې استعماري پروژې یوه بله برخه ګڼله کیږي. زموږ ویښو وطندارانو ته مالومه ده، چي همدا اوس د امریکایي لښکرو له خوا په لوی لاس د کلیوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کیږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاف يې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښۍ کيږي؛ او په بېلابېلو ډولو يې ديني عقايدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کيږي. زما په نظر د دې ستراتيژۍ مانا يوازې دا ده، چې د کليوالو سيمو دردېدلي او خپه‌سپېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفينو له ليکو سره يو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سيمه کي د امريکايانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پيدا سي. د دې استدلال له مخي دا خبره له عقله ليري نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زياتېدونکو پوځي بريدو او پرمختياوو کي هم د يرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چې په دواړو حالتو کي د امريکايي پوځو دايمي حضور، په افغانستان کي د سولې او امنيت له را وستو او د يوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کي، لکه څنګه چې ګورو، امريکايانو او ملګرو يې په خپله له قاتلانو، غلو او لاري وهونکو سره د جوال خوله نيولې ده؛ قصداً د سولې او ثبات په راوستو کي خاشې ماتيي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم د پاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کي، لکه څنګه چې د قضيې ظاهر ښيي، امريکايان او نور ايتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفينو د ورکولو يا ماتولو وس نه لري. په داسي شرايطو او حالاتو کي نو د عسکري اډو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وينا، د لستوڼي مار يا کمزوري ملګري افغانانو ته څه خير رسولای سي؟

د امريکا د همېشنييو عسکري اډو پلويان بايد په دې روښانه حقيقت هم ښه سر خلاص کړي، چې له امريکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دريځونه دي. پاکستان د «سيټو» او «سينټو» له زمانې څخه تر اوسه پوري په سيمه کي د امريکا د متحدو ايلاتو وفادار او باوري ستراتيژيک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو يې تر دې هم زړه ده. که له حقيقته سترګي پټې نسي، انګرېزانو د هند د نيمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سيمه کي د خپل دايمي حضور د خوندي ساتلو د پاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امريکايي يرغل او امريکايي چوڼيو پلويان په تېرو لسو کالو کي خپلو امريکايي او انګرېزي بادارانو ته نارې وهي، چې پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امريکايي او انګرېزي ستراتيژيستان په پاکستان کي د خپلو اوږدو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن لادن د پاکستان له اردو ژبې ورځپاڼې (اُمت) سره په خپله اوږده مرکه کي يادونه کړې وه، چي د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زياتوي: «خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وينو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلګ يو، له دې امله د پاکستان د دفاع د پاره جنګېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چي د پاکستان واک د چا په لاس کي دئ...» د دې مرکې نور تفصيل دلته ولولئ:

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بيان په ډاګه ښيي، چي آی. ايس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي ياران دي. بايد هم نه بېلېدونکي يي. هغه څوک چي د يوه پردي ملک د پاره سر او ويني ښندي، په واقعيت کي له هغه ملک سره نه شلېدونکي مينه لري. لکه څنګه چي مخکي يادونه وسوه، که امريکا د پاکستان له ياري او انډيوالۍ څخه لاس نسي اخيستلائ، ايا د هغه له نه بېلېدونکي ملګري او متحد - القاعدې - له ياري څخه لاس اخيستلائ سي؟ دا د منطقو يوه ډېره ساده او اسانه فرضيه ده. لوی او کوچنی ګرده په پوهېږي. همدا اوس په لېبيا کي د القاعدې له ځينو جنګياليو سره د امريکا او نورو لوېديځو هيوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، دامريکايي اډو ببلابېل پلويان د امريکايانو په ستايلو او د پاکستانيانو په کړلو څه تر لاسه کيي؟!

د دې پر ځای بايد په دې واقعيت ځانونه پوه کو، چي په افغانستان او سيمه کي د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْږی څوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد د پاره روانه ده؟ هيله من يم، په افغانستان کي د امريکا د عسکري تأسيساتو د تداوم پلويان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ويښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ريښتيا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چي د استعمار تور لاسونه په توطيو او دسيسو بوخت يي، نه يوازي زموږ وران او په وينو لړلئ هيواد سوکاله ورځ نسي ليدلائ، بلکي د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې «بشردوستو» او «متمدنو» قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قيامت ورځي او شپې تېريي. لېبيا، يمن، بحرين، مصر، تونس، فلسطين او داسي نور ملتونه، ګرده د دې مدعا څرګند او روښانه ثبوتونه دي. يو ځل سترګي پرانيزئ او واقعيتونه په غَوَر او دقت سره وګورئ!

امريکايي چوڼۍ او په افغانستان کي د تنظيمي جګړو د تکرار انديښنه

د امريکايي چوڼيو د تداوم ډېری پلويان وايي، که امريکايي پوځونه نه يي، نو په افغانستان کي به يو پلا بيا د ۱۳۷۱ کال د کورنيو جګړو په شان د وينو والي وبهېږي؛ د خلګو پر نوااميسو به تېری وسي؛ دا نيم ودان، نيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډواله ښارونه به بیا د بېلابېلو جنګي ډلو د سیاسي اقتدار په لیونییو لوبو کې له خاورو سره خاورې سي؛ او داسې نورې اندېښنې، چې فهرست یې خورا اوږد دئ.

زه د یوه داغدار افغان په توګه، چې د کابل په تنظیمي جګړو کې مې د پښتونوالې په ګونا سکه ورور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابلیانو په شان مې پلرنی کور په توغندییو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړییو او زړه لړزونکو پېښو، ډېر ښه خبر یم. لوی څښتن دې هغه توري او خونړۍ ورځې د نړۍ پر هیڅ ملت نه راولي. له دې سَوَبه فکر نه کوم، هیڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظیمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان باید په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنیوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛ اما په هیواد کې د امریکایي عسکرو همېشنۍ چوڼۍ د دغه راز ستري ملي غمیزې د مخنیوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امریکایانو د کابل وحشتناکو تنظیمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کې حقوقي او اخلاقي مسوولیت لاره، چې د داسې جهنمي او شیطاني جنایتو مسببین نړۍ والي جنایي محکمې ته بوزي؛ له سیاسي واک څخه یې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پیسو او تورو معاملو پوښتنه ګروېږنه یې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اندېښنه مخکې له مخکې لیرې کړي، چې دا دئ نن یې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د یوې مهمې او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعمالیي.

بېله شکه، د داسې جنایتکارو او بې مسوولیتو جنګي ډلو تېپلو د ملاتړلو او نازولو په شرایطو کې، هیڅکله د کابل د خونړییو تنظیمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندنې او تباهۍ بله نتیجه نسي لرلای؛ خو د داسې ملي فاجعې د بیا پېښېدو د مخنیوي دپاره د سمې او منطقي لارې په اړه تر خبرو اترو مخکې باید په افغانستان کې د امریکایي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلویانو څخه پوښتنه وکو، چې په داسې اوضاع او حالاتو کې نو د کابل د تېرو وحشتناکو تنظیمي جګړو د تکرار مسوولیت د چا په غاړه دئ؟ ایا همدې یرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کې د هیواد بېلابېلو جنګي او مافیایي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکې فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امریکایانو او نورو ایتلافي ځواکو ریښتیا هم له تنظیمي ایله جاریانو او نورو خاینو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورنې مینه لرلای، له لویه سره به یې دې بې مسوولیته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژنې او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به یې د پاکستاني پوځیانو، ایراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نیولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به یې د یوه ریښتیني ملي او اولسي حکومت په جوړولو کې مرسته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کي به زموږ شاوخوا پینځه شپېته زره (۲۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو بېوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو د پاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کي به د پوهي او روڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکایي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا ورواړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنییو لېوانو وخولو ته ور وغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبر کي د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کي ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکایي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلائ، چي دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړې د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چي دا اور چا و لګاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نته نسي کولای، چي بهرنییو پوځو، په تېره بیا امریکایي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسي د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسو کي اخیستي دي؛ خو دا وار یې بیا ولي څه شهکاري ونکړه ؟! بیا یې ولي د پسو او شپانه د ژغورني پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟!
څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لویي لاپې او باټې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د بېوزلو او کړېدلو خلګو د نېکمرغۍ د پاره هغه «سره او زرغونه باغونه» ؟!

واقعیت دا دئ، چي د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کي نغښتي جنایتکاري او ورانکاري ډلي ټپلي د اوسنییو یرغلګرو لښکرو او ګاونډییو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کي نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن او ګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مروره کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصیږي. سبا په چین، هند، مرکزي آسیا، روسیې او نورو هیوادو کي د اور لګولو او اوبو خړولو د پاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسي حال کي، چي ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو د انساني ضد نخشو په عملي کولو کي هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیږي، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همېشني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړی وای؛ او د یوه ریښتیني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته یې د اسانتیاوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نیولې وای، بیا به هیڅکله د تنظیمي جګړو او نورو غمیزو د تکرار ببره او اندېښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هیواد په تېر دو دېرش کلن تاریخ، په تېره بیا تنظیمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړیو پېښو په ور یادولو سره د ایتلافي عسکرو د بیرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشیني کولای؛ خو نن هر څوک ګوري، چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافیایي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د یرغلګرو لښکرو د وتلو شیې او ورځي شمېري. دلیل یې هم لمر غوندي روښانه دئ: له یوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاریخ تر ټولو خطرناک جنایتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدین د امریکایانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پیسې او سړي لري؛ او له بلي خوا هیڅ‌چا د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ د پاره په ریښتیا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هیواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظیمي جګړو وحشتناکي غمیزي ګوري. د کونړو، شینوارو، عزیزآباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزګان، هیلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سیمو تراژیدۍ په څه لحاظ تر پخوانیو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟! ایا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هیوادوالو د قیامت شپې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غمیزو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي- هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت یې لېدلئ يي- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پاړسي وایي. ایا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي کي د زرګونو کنداریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرو یې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنیو سره څه معامله وکړه؟! که نه یاست خبر، زه به مو په خبر کړم: ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته د «هیلي!» نوم ورکړی ؤ. هو! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هیله!» امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترڅ کي د ارغنداو ولسوالۍ د خُسرو په سیمه کي یوازي د تَرَکو پر کلاچه **پینځه ویشت (۲۵)** ټنه یاني پوره **دوه زره پینځه سوه (۲،۵۰۰)** کیلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه یې د کلي ټول اووه ویشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنایت تصویري بیان او نور جزییات، په دغو ویبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «ترکو کلاچه» یوازنی کلی نه دئ، چي د مځکي له مخي نابود سو. په دغو عملیاتو کي ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غیرته او مزدور کرزي له خوا تاکل سوي کمیسیون هم په دغو وحشتناکو علمیاتو کي، د خلګو مادي شتمنیيو ته اوښتئ زیان سل (۱۰۰) میلیونه ډالر وباله. د دې حقیقت تفصیل، دلته وګورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امریکایي پوځ په دې کاوبایي ستاېل عملیاتو کي یوازي د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې ګونا خلګو ته اوښتي ځاني تلفات او د عملیاتو په ترڅ کي ببره، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلګونو میلیونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ایا د ودانو کلو داسي ظالمانه هوارول او ویجاړول د هغه پروګرام یوه برخه ده، چي امریکایان او نور ایتلافي پوځونه یې په دې کچول او جنګ ځپلي هیواد کي د بشري حقوقو، ډیموکراسۍ، سولي، امنیت او ترقۍ په نامه پر مخ بیایي؟! د امریکایي چوڼیو د «رسمیت» او «قانونیت» پلویان دي، جواب ووایي؟

البته د ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي عملیات د ایتلافي قواوو لومړني او وروستي عملیات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملیاتو په ترڅ کي زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسي چپه مېچني تاویږي، چي د دې خاوري په تاریخ کي یې ډېر لږ مثالونه تر سترګو سوي دي.

په داسي شرایطو او حالاتو کي خو ماته د تنظیمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنګېزي ړنګولو تر منځ هیڅ توپیر، نه مالومیږي؟ مګر دواړه ډلي د افغانانو په وژنه او تباهي کي یو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ایا دواړي خواوي همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلګو د حلالولو او کورورانولو د پاره، په یوه مورچل کي ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو او با ضمیره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توګه ګورو، چي امریکایي لښکرکوټونه هیڅکله ربړېدلي افغانان د بلاوو له منګولو څخه نه ژغوري. لکه څنګه چي پوه او سترګه ور لیکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کي د امریکایي چوڼیو د خطرو په اړه له «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼي سره په خپله صوتي مرکه کي یادونه کړې ده، له څو چونګښو څخه د ژغورني په خاطر باید هیڅکله د نهنګ یا تمساح خولي ته پناه یونسو. مګر موږ او تاسو ټولو د سر په سترګو و نه لېده، چي د تنظیمي جګړو په پای کي، همدغو کوچنیيو او لویو چونګښو څنګه د څو لخو، لغړو طالبانو له بیري

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواجه بهاء الدین، کولاب، مشهد، پېښور، دبۍ، تورکیې، اوروپایي هیوادو، کاناډا، امریکا او استرالیا ته پښې سپکي کړې. نن هم زموږ زړور او مړني خلگ له دغه راز پومبه یي زمریانو او پهلوانانو څخه هیڅ بېره نه کیي.

د چونګښو، نهنګانو، سپیانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورني دپاره باید د بلا غبږ ته د پناه وړلو پر ځای خپل خلگ را ویښ کړو؛ د قوم، مذهب، ژبي، سیمي، سیاسي نظریو او داسي نورو پر بنسټ را منځ ته سوي واټنونه ایسته کو؛ او په یوه وجود او یوه اواز د دې واحد ملت او دې ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کي ودرېږو. ما ته د دې خبري په ریشتیاوالي کي هیڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ یا لویي او کوچنۍ بلاوي له دې وطنه ورکي نسي په افغانستان کي د سولي، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونیت، عدالت او ترقۍ هیله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امریکایي چوڼیو نن او سبا

د امریکایي چوڼیو د تداوم ځیني پلویان ادعا کیي (کوي)، چي ګواکي امریکایي چوڼۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلکي دغه راز چوڼۍ په واقعیت کي تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي. دوی استدلال کیي، چي تر هغه مهاله به په هیواد کي سوله او امنیت هم په بشپړه توګه ټینګ سوی یي. دا ښاغلي ډاډه دي، چي هغه مهال به د امریکایي چوڼیو عسکر د افغانانو د کورو په تلاښۍ او نوروکورنیو امنیتي چاروکي هم برخه نه اخلي، بلکي یوازي به د هیواد د سیاسي پولو، ملي خپلواکۍ او سیاسي استقلال د دفاع چاري پر مخ بیایي.

زما خو په دې تعقل او منطق هیڅ سد نه رسیږي. که څوک استدلال کیي، چي امریکایي چوڼۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته، د بهرني تیري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسوولیت په غاړه لري، زه یې په جواب کي وایم، چي دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهیسي رواني دي؛ هر څوک یې د سر په سترګو ګوري. د هیواد په ګوټ ګوټ کي له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانوویني بهیږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهیږي، چي تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپین؟! دا چي امریکایي او ایتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تېریو او لاسوهنو په شنډولو کي هیڅ مرسته نه ده کړې، هغه بیا کاملاً بېله خبر ده.

عجبه لا دا ده، چي امریکایي لښکرو خو د خپل یرغل له همغي اولي ورځي څخه غټي غټي ادعاوي کولې، چي د القاعدې، طالبانو او نورو تروریستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللي دي. که دا خبره ریشتیا وای، نو ولي یې تر دې دمه د سولي او امنیت په راوستو کي رینتیني، فعاله او رغنده برخه وانخیسته؟ تېر لس کلن ریکارډ خو له ورایه ښیي، چي یرغلګرو لښکرو، نه یوازي افغانستان ته سوله او امنیت، ولسواکي او قانونیت را نه وست، بلکي په ټوله سیمه کي یې د دوښمنیو او نفرتو لمبې بلي کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو، چي دا لمبې د هري ورځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تېرېدو سره لا پسې غزېږي او تونديږي. که سبا په هيواد کې سوله او امنيت ټينګ سي، بيا نو پردو عسکرو او پردو چونيو ته څه ضرورت دئ؟ !

ايا په اوسنيو شرايطو کې څوک د افغانستان د کورني او بهرني امنيت ترمنځ د بېلتون کرښه ايستلای سي؟ ايا زموږ د هيواد کورنی او بهرنی امنيت د يوې سيکې د دوو مخو په شان، يو له بله تړلي نه دي؟
امريکايي او ايتلافي لښکرو که ريشتيا زموږ د ژغورني د پاره توره کولای، بايد پرون او نن يې دا توره کړې وای، چې د جنګ او ناامنيو، زور زياتيو او بې عدالتيو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ايا دا خبره تعقل او منطق لري، چې امريکايي او نور ايتلافي پوځونه اوس هيڅ مسووليت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته بيا په بشپړه توګه تيار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع د پاره ويني کړي؟ په دې استدلال خو باور وکئ، چې د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آيا دا په دوو ګوتو د لمر پټول نه دي، چې څوک ادعا وکړي، امريکايي چونۍ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړيږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهيسې د امريکايي او ايتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو ميدان نه دئ؟ ايا همدا اوس د امريکا څه د پاسه يو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کې د يو لک په شا وخوا کې نور وسله وال (د استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه د پاسه پينځوسو زرو نورو ايتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هيواد کې، چپه او راسته غوبلونه نه کيي؟ زه نه پوهېږم امريکايي چونۍ ښکرونه لري که لکۍ؟ ! ايا د چونيو او لکونو پوځيانو، امنيتي شرکتو او عسکري مُخبرانو تر منځ، په مانا کې څه توپير سته ؟ په دې توګه، امريکايي چونۍ هيڅکله د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي. دا سي چونۍ له تېرو لسو کالو راهيسې جوړې سوي دي.

که ديوې شېبې د پاره دا ومنو، چې امريکايي چونۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړيږي، بيا نو اساسي پوښتنه دا ده، چې د غو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسو کالو کې د کورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هيواد د ساتني د پاره څه توره وکړه، چې تر ۲۰۱۴ع وروسته به نوره وکي؟

ايا دا خبره د منلو وړ ده، چې امريکايي پوځونه اوس د خپلسرو ايله جاريانو په څېر عمل کيي، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به يې صلاحيتونه او مکلفيتونه د يوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کې تنظيم سي؟
که داسي يي، نو بيا خو پوښتنه دا ده، چې په تېرو لسو کالو کي يې ولي د يوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسريو او سرغړونو مخه نه نيول کېدی؟ له بلي خوا څوک د اتضمين ورکولای سي، چې دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ايږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چې د خپل هیواد په اوکیناوا ټاپوګانو کې د امریکایي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنایتو، مخنیوی وکړي؟!

زموږ درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې اوس هم کرزی د ایتلافي قواوو په عملیاتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله یو و نیم اعلامیې او احتجاجیې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلامیو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسیږي؟! ایا هغه مهال به کرزی یا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو یا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بېچاره کرزی یا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتیجه دا ده، چې پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندي زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کیي؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يي.

تشي احتجاجي خبرتیاوي یوازي د واک اوږدولو دپاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سیاسي تاکتیک دئ. بشپړ باور لرم، چې د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکین دپاره دغه راز بې مانا اعلامیې او احتجاجیې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنیيو بادارانو په مستقیمه لارښوونه او مشوره کیږي. ماته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرواو پراس ایستلو پرته بل څه نه ایسي، چې له غوڅ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بیرته پر یوه سترخان ټوکي او خنداوي، څه مانا لرلای سي؟! حقیقت هر چاته روښانه دئ. اسیر، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندي د غوڅ او پرېکنده عمل زړورتیا لري.

خیر، د افغانستان او سیمي سیاسي شنونکي له لومړۍ ورځي څخه په دې باور دي، چې امریکایي عسکر افغانستان ته د سولي او امنیت، ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونیت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ د جنګ ځپلي خاوري د ساتني او خوندیتوب هیڅ غم ونخوري. د دوی هدف د یرغل له همغه لومړۍ ورځي څخه ترننه، خپلي استعماري ګټي دي او بس.

د امریکایي چوڼیو د دایمي حضور له ښاغلو پلویانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولي مو د څه د پاسه دوو میلیونو شهیدانو، معیوبینو او معلولینو په ورکولو سره، د شورویانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولي مو روسانو ته د دایمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ور نکړه، چې له یوې خوا مو لاس په لستوني همسایګان وه؛ او له بلې خوا يې په تاریخ کي هم له افغانانو سره د پرنګیانو په اندازه، وحشیانه ظلمونه نه وه کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د بهرنیيو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او ګټور کار وای، نو زموږ پلرو او نیکو ولې د وینو په تویولو او د سرونو په ښندلو سره هیڅ پردي پوځ ته د پښې ایښوولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولې د میرویس نیکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمدشاه بابا ، وزیر اکبرخان، عبدالله خان اڅکزي، امین الله خان لوګري، میربچه خان کوهدامني، میرمسجدي خان، محمدجان خان وردګ، ملا مشک عالم اندړ، ایوب خان، سپیني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلګونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو ویاړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وینو په بیه د پردو له کرغېړنو قدموڅخه پاکه کړې؛ او موږ ته یې د یوه ارزښتناک میراث په توګه پرېښې ده. ښایي د پردو ځیره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرمیږي، چې زموږ پلرونه او نیکونه تېروتلي وه؛ ناحقه یې له پرنګیانو او نورو یرغلګرو سره ډغري وهلي دي؛ باید پرېښې یې وای، چې انګرېزانو یا نورو پردو دې ملک ته « ترقي » او « پرمختګ » راوستی وای. زه وایم کور ښادو ، که مو د ترقۍ او پرمختګ په هیله پرنګیانو یا نورو یرغلګرو فاتحانو ته د دې تاریخي خاوري واګې سپارلي وای، بیا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته. د امریکا متحده ایالات ، استرالیا او کاناډا یې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وګورئ، چې په متحدو ایالاتو کې د د غه خاوري د بومي او سېدونکو یا امریکایي هندیانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استرالیا او کاناډا کې د دغو هیوادو د ځایي اوسېدونکو (Aboriginals) د هویت او بقاء خبره اوس کوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان ګوري، چې د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هیوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کې دي.

د مرکزي آسیا د اولسو په دردوونکي فرهنګي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي ګرده ښه خبر یو. مګر تاجیکو ، اوزبکو ، تورکمنو ، قرغیزو ، قزاقانو ، آذریانو او په دې سیمه کې نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اویا کلني واکمنۍ له شامته، خپلي ژبې، ادبیات، فرهنګ او تاریخي ویاړونه، نه وه له لاسه ور کړي؟ نوري خبري به پرېږدو ، په تاجیکستان، اوزبکستان او آذربایجان کې د « رحمانوف»، «کریموف»، « علی یف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعیتو ښکارندوی وه؟ایا په دې پراخه حوزه او د هغه هیواد په نوروسیمو کې د ځایي اولسو د ژبو ، ادبیاتو او فرهنګي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چې په دغو سیمو کې د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چوڼیيو د ځای پر ځای کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په ګوته کېدای سي، چې د پردو پوځي تأسیساتو، د بومي خلګو د ژبنیيو، کولتوري، فکري او تاریخي ارزښتو په ورکولو او بې رنګه کولو کې ډېره لو(لویه) ونډه اخیستې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په خپل لرغوني هیواد کې په پخوانو زمانو کې د هخامنشي او یوناني دورو آثار او وروسته بیا د بوداییانو، عربانو، چنګېزیانو، ګورګانیانو، صفویانو، پرنګیانو، روسانو او امریکایانو پراخي سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او هونري اغېزې ګرده د دغو تاریخي واقعیتو روښانه مصداق دئ. د کوربه هیواد خلګو ته د پردو عسکرو د همېشنۍ استوګني ورانونکی رول، د دغو مسألو په یادوني سره نه بشپړېږي. له دې امله، د استعماري چوپیو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابګوټي په راتلوونکو بحثوکي سپړو.

لکه څنګه چې ګورو، د وطن پلورني او انقیاد غوښتني مد افعان غوارې د افغانستان تاریخ له سره ولیکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالۍ، بلکې په سپیتانه او بې ننګۍ. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبیات، دودونه او ویاړونه خو یو ې خواته پرېږدئ، تاسي د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وګورئ، چې زموږ د توریالي ملت او ملي اتلانو په ویاړ یې څه څه نه دي لیکلي:

آسيا يک پيـکر آب و گِل است
ملت افغان در آن پيکر دل است
از فساد او فساد آسيا
درگشاد او گشاد آسيا

(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۷۷- ۱۷۸) . وروستی بیت د ځینو افغان لیکوالو په آثارو کې په نسبتاً بېله بڼه راغلئ دئ.

که زموږ غښتلو او توریالیيو ورونو، پلرونو او نیکونو هر یرغلګر ته لاسونه پورته کولای، بیا به «افغان ملت» هم هیڅکله د «آسیا د زړه» په توګه نه یادېده. همدغه راز، که د سید جمال الدین افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختیځ، ایران او تورکیې بیده ولسونه نه وای را ویښ کړي، علامه اقبال به هیڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتیم و دیدیم دو مرد اندر قیام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه یاد یي، چې د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځینو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراګانو ستر هیواد نه وای، امپریالستي ښامار به افغانستان د مځکي له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعیت داسې نه ؤ. موږ او تاسو ټولو ولیده، چې سره پوځونه په فضیحت او شرمندګۍ سره ووته؛ د ببرک کارمل په وینا د شوراګانو لوی هیواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځیرو تړلئ، تش په نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسياليستي بلاک هم د سترگو په رپ کې را ونړېد ؛ مگر د زمرو او ننگيالو تاريخي هيواد - گران افغانستان د جگو او پياوړو غرو په څېر همغسې سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکې له کُرې نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکۍ ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه.

نن د امريکا او نورو يرغلگرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: «که امريکايي پوځونه نه يي، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کې تر ستوني تېر کړي...»
اما ريشتيا خبره دا ده، چې که امريکايي او ايتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هيواد پالو افغانانو د يووالي او نارينتوب په برکت، بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ يي.هغه څه چې د امريکايانو په ستنېدو سره به هرومرو له منځه ځي، د جنايتکارو ، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ او بس.

امريکايي چوڼۍ او د سيمې د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان استدلال کيي، چې زموږ يوگاونډی (پاکستان) له کلونو راهيسې اټومي وسلې لري؛ بل (ايران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کې دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند ، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمې لوی اټومي قدرتونه گڼل کيږي. د دوی د استدلال له مخې، په داسې شرايطو او حالاتو کې، افغانانو ته هم ښايي، چې د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندې، د خپل هيواد د ساتنې او دفاع دپاره، ځان د نړۍ په يوه بل لوی اټومي ځواک يانې متحدو ايالاتو پوري وتړي، چې دلته د خپلو همېشنيو چوڼيو په مرسته د اړتيا پر مهال هرتېري کوونکي هيواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکي...

دا نظر نه يوازې له دې سَوَبه د منلو وړ نه دئ، چې رېښتيني او باغروره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاورې د دفاع دپاره د پردو عسکرو پر توپک او برچې تکيه نه کيي، بلکې له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دئ، چې په افغانستان کې د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمې د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسي کولای. د ۲۰۰۱ع کال د سيپتمبر پر يوولسمه د امريکا د نړۍ والې سوداگرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پينټاگان) تروريستي بريدو په ډاگه وښوول، چې د اټومي وسلو لرل د يوه هيواد د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو ، يوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چې هند او پاکستان دواړه اټومي وسلې لري؛ او ترگرده يې لا زياتولو او عصري کولو ته ملاوې تړلې دي، خو سره له هغه هم گورو ، چې هيڅکله له جنگو ، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصوون او خوندي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

. په ۱۹۹۹ع کال د کشميري جنګيالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نيول، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډيلي کې د هغه هيواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبيي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سيلاني مرکزو د بهرنيبو تروريستانو وسله وال بريد ، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکي ثبوتونه دي. او س نو پوښتنه دا ده، چې په دې او دې ته ورته نورو بريدو کې، د هند د بېوزلو وګړو د ژوند په بيه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټې نه ده، چې موضوع له يوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چې هند ، چين او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نيژدې يا نسبتاً ليري ګاونډيتوب کې د بوتان، نيپال او بنګلدېش کوچني هيوادونه پراته دي؛ خو دا خوار اونېستمن هيوادونه هيڅکله د شاوخوا همسايه ګانو د اټومي وسلو ښېره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډيان (تاجيکستان، قرغيزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سيمې د اټومي ځواکو لکه چين، قزاقستان، روسيې او ايران په منځ کې پراته دي، سره له هغه هم هيڅکله له بهرني تيري څخه ببره او اند ېښنه نه لري. تر دې هيوادو ، چې تېر سو کيوبا د کاملاً بېل سياسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امريکا) څخه تر اتيا - نيوي کيلومترو زيات واټن نه لري، ايا د خپل امنيت او دفاع دپاره بايد د پاکستان، هند او ايران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پيل وکړي؛ يا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسيې يا چين ته بلنه ورکي، چې د امريکا د متحدو ايالاتو له احتمالي خطرو څخه يې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخې تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چې په ۱۹۲۱ع کال، د خنزيرانو په خليج کې د امريکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کيوبا سربېره، د ټولې سيمې امنيت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخې، اټومي وسلې د امنيت ضامن نه، بلکې د خپلو او نورو ګاونډيو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله يې بايد ، هيڅکله و لرلو يا تر لاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډيان هم بايد د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سياليبو څخه په ټينګه لاس واخلي؛ ځکه چې د عمومي وژنې دا وحشتناکې وسلې، پر دوی سربېره همسايه هيوادو ته هم ستر زيانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چې د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور، کالي، دوا او تعليم نه لري؛ خو دولتونه يې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د يادوني مقصد دا دئ، چې د ګاونډيانو او سيمه ييزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د اندېښنې او بيرې پيدا کول، هيڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډيان يا نور سيمه ييز دولتونه هيڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هيواد تېری نه کيي. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کې هم په اسانۍ سره نه کارېږي. خدای مکړه ،که دا خيالي او توهمي خطر په ريشتيا سره پېښ هم سي، د امريکايي پوځيانو د متو په زور يې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ بايد په دې واقعيت ځانونه پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، چې د متحاربينو تر منځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ييزي وژني د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. بايد ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکي.

په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې د سيمي زياتره هيوادونه، په تېره بيا پاکستان او ايران زموږ په کورنيو چاروکي بربنډې لاس وهني کيي؛ خو په خواشينۍ سره، چې هر څه له همغه پيل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کيږي. که زموږ ورونه او عزيزان له پاکستاني او ايراني مداخله ګرو سره لاسونه يو نه کړي، د پاکستان او ايران پوځيان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بريدونو او يرغلونه، لکه څنګه چې مخکي هم اشاره وسوه، د پروکسي وار يا هغه جګړې په بڼه کيږي، چې بلوونکي يې له جګړې څخه ليري د خير پر غونډۍ ناست دي. نور هيوادونه ها خواته پرېږدئ، يوازي هندوستان او پاکستان په پام کې ونيسئ. دې دوو ګاونډيو هيوادو د خپل څلور شپېته کلن تاريخ په اوږدو کې څلور واره ياني په ۱۹۴۷ع، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جګړې کړي دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسايه هيوادونه له تقريباً لسو کالو راهيسې، زموږ په ښوزلي او جنګ ځپلي هيواد کې خپلي پخوانۍ دوښمنۍ او تربګنۍ پر مخ بيايي؛ او د دې ظالمــــانه پردي يا نيابتــي جنګ (proxy war) د پاره، ميلياردونه ډالر خرڅيي. د نور تفصيل د پاره دا ويبپاڼي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سياسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانيو ماتو د کسات اخيستلو او له هندي خاوري څخه د کشمېر د بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د يوه مزدور يا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتيژيک عُمق په لټه کې دي. هندي واکمنان، په خپل روَڼ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پيدا کولو سره هڅه او کوښښ کيي، چې په هندي کشمير کې د پاکستاني پوځ او کشميري جنګيالو د ښلتون غوښتني او تروريستي عملو مخه ونيسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسيا کې د ارزانه اومو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پيدا کول، د هند او پاکستان د سياسي - نظامي سياليو يو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وينه زموږ او بربادي زموږ ؛خوګټي او هدفونه د دوی ! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شيطانت. موږ او تاسي ګرده ګورو، چې هر بهرنی هيواد د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کي، په ځونه سپین سترګۍ او سرټمبګۍ، څه څه نامشروع او خاینانه کارونه نه کيي؛ خو بالعکس په افغانستان کي د پردو لښکرو او تحمیل سوی حکومت ښېلا ښېل پلویان، د خپلي خاوري او ملي نوامیسو د ساتني مشروع او ویاړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نیکونه په تشو لاسو له پرنګیانو او نورو یرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپیر یوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سرښندونکو پلرو او نیکو ته د وطن، خپلواکۍ او افغانیت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هیڅ وه؛ خو اوسنیو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانیت ټول هیڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بریدونه د پردي جنګ یا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بیا نو امریکایي چوپړ له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسایلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ ویاړلئ ملي تاریخ په ډاګه ښیي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو یا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په یووالي، سرښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهیزات، وسایل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتیاوي ګرده پر خپل ځای د اهمیت وړ خبري دي؛ خو بې پیاوړي ارادې، یووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مړاني د نړۍ هیڅ ډول جنګي، تخنیکي او لوژیستیکي وسایل ځوک له ماتي نسي ژغورلای. ایا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوریو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقیقت ښکارندوی نه دي؟

تاریخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهیزات او لوژستیکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هیڅ راز پرتلې وړ وه. زموږ د تاریخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهیزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امریکایانو او نورو ایتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعیت دا دئ، چي افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني، خپلواکۍ غوښتني، اسلام دوستۍ او نورو مېړنیو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو ځخه میدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ایران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هیوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ایا کوچني یا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ایا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ایران له بیري، د امریکایانو د مریبتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړي خاوري واک ور ورسپارو؟ هو! دا خبره مي اروېدلې ده؛ او تر ډېره ځایه معقوله هم ایسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګیر سي، باید هغې بلا خوا ته ځان ور نیژدې کړي، چي کمزورې او لږ خطرناکه يي. زما له نظره خو د پاکستانۍ، هندۍ، ایرانۍ، عربۍ، چینۍ، روسۍ، امریکایي او نورو بلاوو تر منځ یوازي په رنګ او جوله کي توپیر دئ، نه په خوی او عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي؛ مګر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کي د خپلو حيواني او رذيلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ بېوزلي جونګړي ته اور وانچاوه؟ ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بې ګونا وينو او سرونو صرفه وکړه؟

له څو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چي تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چي غوا توره او شيدې يې سپيني دي. زموږ خلګ وايي: «نه کل ماند ، نه کدو ، خاک بر سر هر دو» زه وايم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره يي يا سپينه، که سره يي يا زرينه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کي د دې بلاوو سل ډوله ديدنۍ او مصيبتونه د سر په سترګو وليده. البته، دا خبره د يادولو وړده، چي هر څونه يوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منګولو څخه ژغورنه سخته او ګرانه ده. دا ساده او روښانه حقيقت، دلايلو او مشاجرو ته هيڅ اړتيا نه لري.

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، ګاونډيانو او د سيمي ځينو مغرضو دولتو له اوږدو کلو، په تېره بيا تېرو دو دېرشو کلو راهيسي زموږ په کورنيو چارو کي، خونړۍ لاسوهني کړي دي؛ که يې؛ او که يې لاس بر سو په راتلونکي کي به يې هم هيڅکله دريغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو کي له ملامتۍ او پړتيا څخه اوږې نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکيانو د سره پوځ له راتګ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ايران، هند، چين، عربو، امريکا او لوېديځو هيوادو ته د دونه خونړيو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنګه هوارېده؟ دغه راز که طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسي ورين تندي غېږ نه واي پرانيستی، نو امريکايي کاوبايانو به څنګه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکر صفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نيکو پر سرلوړي خاوره، وحشيانه يرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له ورايه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرڅ سوی کرزی، جنګي جنايتکاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريکايي چوڼيو په «رسمي کولو» او «قانوني کولو» سره، د ببلا ببلو لاسوهنو يوي بلي خطرناکي ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چي د امريکا د دايمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض ګاونډی او سيمه ييز ځواک د ببري او ګوابښ احساس وکي؛ او دا حقيقت هم بې دليله څرګند دئ، چي انسان، حيوان او حتا نبات د ببري او اضطرار په حال کي، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچيي. نتيجه به داسي، چي پروني او نني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد کي د جګړې، وينو تويولو او ورانۍ بهير ته ملاوي وتړي؛ جنګ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبيعي خبره ده، چي د دې خونړيو جنګو او وحشتناکو ورانيو زياتره خطرونه او ډول ډول سياسي، فرهنګي، اجتماعي او قتصادي ستونزي به هم تر هر چا مخکي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکۍ غوښتونکو او هیواد پالو افغانانو ، په تېره بیا د ډیورنډ د کرغېړني کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو ، ته متوجه يي. له همدې اسیته باید په خپل ټول واک او ځواک سره پرېنږدو ، چې دا وران ټاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنایتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لولپه سي.

زموږ په ملي تاریخ کې د خاوري او ناموس ساتني ویاړلي دودونه

مخکې یادونه وسوه ، چې د ځینو امریکا پلوه افغان لیکوالو او شننونکو دا اندېښنه هم له بېري خپرولو پرته بل څه نه ده ، چې وايي که ایتلافي قوتونه ، په تېره بیا امریکایي پوځونه ولاړ سي ، په اټومي وسلو سمبال پاکستاني پوځیان او ایراني اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندې په یوه اینده د تر ستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د ور یادولو د پاره مجبور یو ، د هیواد ځینو تاریخي پېښنو او حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته ، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو ؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته. یوازي څه د پاسه درې سوه کاله مخکې زمانه در یادوو - هغه وخت چې زموږ او ستاسي ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د ګورګاني مغولو ، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شیباني یرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې ، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلي خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندي وساتي - مګر زموږ سرلوړو او مېړنیبو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېنښوده. د سرښندنو او قربانیبو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه ، چې د زړور ، هوډمن او مُدبر ملي مشر - حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه و رپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراتوریبو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختیځ کې پرنګیانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکي خاوري د لاندي کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتیژیکو سیالییوکې ریښتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو له خپلو سرو او هست و نیست سره لوبې وکړې ؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې ، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته.

په « جګدلک » کې د پرنګي لښکرو نابودي او په « میوند » او « وانه » کې یې شرمناکې ماتې ، ګرده د پلرنۍ خاوري او ملي نوامیسو د ساتني اوله استعماري جغ څه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورني په مقصد زموږ د زړورو او ننګیالییو اولسو د سرښندنو ویاړلي داستانونه ګڼل کیږي. هو ! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکي يې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه بېله شکه د غښتلي او پاخه ايمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مينې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري ترڼو لاسليک او په نتيجه کي يې د وياړلي افغانستان له وجود څخه د ځينو سوهيلي او ختيځو سيمو جلا کېده، په واقعيت کي د هيواد د مزدورو واکمنانو له ملي خيانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هيڅ ډول د هيواد او خپلواکۍ په دفاع کي د دې سرتېرو او توريالو خلګو د غفلت او تمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاريخي مثالو چي را تېر سو د رواني غميزي په پيل کي له روسي يرغلګرو سره زموږ د غيرتمنو، سرلوړو او نه تسليمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانيبو کيسې هم تر اوسه د ګردو افغانانو ښه په ياد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و لېده، چي همدغو وږو ترږو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اټومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چي د نامه په اروېدو سره به يې د امريکا په ګډون د ټولو لوېديځو هيوادو د سياسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزيې تر پولي ورساوه.

ځيني متعصب او بې غروره افغان ليکوال، چي له نومو سره يې د افغان ټکی يادول، په واقعيت کي د افغانيت لوړ نامه ته سپکاوی او توهين ګڼل کيږي، په خپلو ليکنو کي تلقين کوي، چي ګوندي په افغانستان کي د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه ميخاييل ګرباچف، ياکولف، شواردنادزه، يلتسين او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خيانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتيجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وايم، شک نسته چي د اغفال سوو شوروي مشرانو خيانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهير چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کي د شوروي يرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کي د افغانستان د خپلواکۍ مينو او توريالييو خلګو(نه مزدورو تنظيمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګي پټول خيانت، جفا او د واقعيتو تحريفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګارنګ ځيره خورو تل خپلي شرمناکي ماتي پر دې يا هغه شخص، دې يا هغه پېښه تاوان کړي دي؛ خو واقعيتونه د لمر په شان روښانه دي، چي هيڅوک يې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو يرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شړل هم بېل شکه زموږ د غيرتمنو، بې باکو او سر لوړو پلرونو او ورونو د جانبازيبو نيتجه وه. دا تاريخي وياړ زموږ په وږي ترږي؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت يا هغو خلګو پوري اړه لري، چي په خپل سپېڅلي جهاد کي يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چي يوه ورځ به امريکايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فريادو له دې مېړنۍ خاورې څخه پښې سپکولو ته اړباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې څو مثالو د يادوني مقصد دا دئ، چي موږ بايد د خپلو خلګو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتني، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو . لکه څنګه چي زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پرېښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د بيري، مرييتوب، پردي پالني ،انقياد غوښتني او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. ريښتنی افغان لوږه، تنده او حتا مرګ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيي. تاريخ شاهد دئ، چي نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انګرېزانو او روسانو مرييتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالګرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندي مقاومت، وفاداراي، مېلمه پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای.که د شورويانو يو سل و شل زريز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زريز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلګو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتني او شک وړ خبره ده، چي د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر اوسه يې ماغزه په قرار نه دي

چا چي ما سره وهلئ سر په سنګ دئ

البته، دا خبره د يادوني وړ ده، چي د هيواد ساتنه هم ځانته خپلي لاري او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چي ميرويس، محمود، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسي نور ټول د جګړې په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه؛ د خپلو خلګو او وطن په لارکي تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چي مېړني افغانان هم د خپلو ننګياليو مشرانو د زړورتيا، خپلواکۍ غوښتني او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانييو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره ګټل سوي وه؛ د جګدلک، ميوند او وانې حماسې هم ګرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چي په اوسنييو شرايطو کي د بهرنييو تېريو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کي لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چي زموږ مړنی اولس د خپلي سپېڅلي خاوري د دفاع واک نه لري، بلکي دليل يې دا دئ، چي خلګ هيڅکله د کرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، ګيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسي نورو جنايتکارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه درېږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دې فاسدو او پلورل سوو ګوډاګيانو ته، تر يرغلګرو پوځو هم د کرکي او نفرت په ستر ګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو جنايتکارو مزدورانو، چي پرون يې د خپلو بهرنييو بادارانو په لارښوونه، پر ښارو د توغنديو بارانونه جوړکړي وه؛ د ښوونځييو، پوهنتونو، روغتيايي مرکزو، فابريکو، د اوبو او برېښنا د بندو، مخابراتي وسايلو او نورو عام المنفعه تأسيساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني يې کولې، نن څنګه کولای سي د هيواد ربښتينو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هيوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چي د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره يې ګران هيواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزيانو په دود يې زموږ زرګونه بې ګونا هيوادوال په وينو او خاوروکي ولغړول؛ پر مال او ناموس يې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره يې کلونه کلونه له ايراني، پاکستاني، عربي، امريکايي او لسګونو نورو ابليسانو څخه توري او چټلي پيسې اخيستې او لا تر اوسه يې اخلي؟

ايا د جشن په مراسموکي د طالبانو له څوېزو څخه د جهاد د «کاغذي زمريانو» او «پومبه يي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړو وزي؟ دې شرايطو او حالاتو ته په پام سره، ايا پر وطن مين، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعيت دا دئ، چي د خاوري، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غيرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسيج کولو وياړ يوازي د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو، جانيانو، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هيواد مشرتوب د دغه راز کرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي يي، بيا نو هر څوک په اسانۍ سره د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ، سياسي استقلال، امنيت، قانونيت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي همسايه ګانو، په تېره بيا پاکستان او ايران هيڅکله زموږ په وړاندي ښه نيت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واکمنييوکي يې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چي اوس يې کيي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هيوادو لاسوهنو ته د کرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصيرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلوکي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو وينښو او باخبره افغانانو ته ښې مالومي دي. د دې خبرو مانا دا ده، چي موږ بايد تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توريالييو خلګو پر پياوړو متو تکيه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډيانو ته د تيري، لاسوهني او لمسوني موقع ورنه کو. که د پردو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژیم به هم به تر او سه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وايي: «پردی کټ تر نیمو شپو دئ.»

دلته بې ځایه نه ده، چې یوې بلې مُهمې مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امریکایي پوځو د دایمي حضور ځیني مخکښان او منادیان ادعا کیي، چې که په افغانستان کې د روسانو تر وحشیانه یرغل مخکې، د امریکایانو همېشنۍ چوڼۍ جوړې سوې وای، نو د کریملین لېونو واکدارانو به هیڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به او سنی د برش کلن ناورین هم نه پېښېدای؛ اما دې هویت بایللو داځلانده حقیقت هېر کړی دئ، چې که د داوود خان رژیم په افغانستان کې امریکایي چوڼیو یا نورو پردو عسکرو ته د دېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هیڅ توپیر نه وای؛ او په درست افغانستان کې به یې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونونه پیل سوي وای، لکه پرون چې د روسي استعمار د نوکرانو او نن چې د امریکایي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربې روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چې تاریخي پېښو هم وښوول، امریکایي سیاستوال او عسکري طراحان نه یوازي د شوروي یرغل په وړاندي د افغانستان د خوندیتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس یې هڅه او کوښښ وکړ، چې په افغاني شخړه کې د شوروي دولت او سره پوځ مستقیمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ یقین سره، د افغانستان په قضیه کې د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امریکایانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چې د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په دوره کې د سپیني ماڼۍ د سلاکار او د امریکا د استعماري سیاستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برژینسکي له نظریو سره سم، د څه د پاسه دوو میلیونو افغانانو د وینو او سرونو په بیه، له شوروي دولت څخه د ویتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصیل د ویکیپیډیا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د یادوني مقصد یوازي د دې واقعیت بیان دئ، چې د امریکا د متحدو ایالاتو سیاسي او پوځي واکمنانو هیڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېریبو په وړاندي د افغانانو د امنیت او خوندیتوب پروا نه لرله؛ او تل یې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کې برخي اخیستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چې سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو یې غوښتنه نه ده کړې.

د امریکایي عسکرو یا امریکایي چوڼیو منتر وهلي پلویان او خواخوږي باید په دې روښانه حقیقت ځانونه پوه کړي، چې پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښوونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاریخ شاهد دئ، چې زموږ پلرو او نیکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره ويني توی کړي دي، نو دا به څنګه ممکنه يي چي د خپلي سپېڅلي خاوري واک او اختيار پردو لښکرو ته وسپاري؛ خپل ملي نواميس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ماته خو دا خبري خيال، محال او جنون ايسي.

دا حقيقت ټول جهان ته روښانه دئ، چي آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وينو کي اخښل سوي دي. هيڅ يرغلګر لښکر په خپلو ببرونکو وسلو يا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانيت لوړه روحيه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپي نه ده، چي د « ميوند » د نه هېرېدونکي حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني شاز لمو ته په خپل خطاب کي داسي وايي:

که په ميوند کي شهيد نه سوې !
خدايږو لاليه بې ننګۍ ته دې ساتينه !
توري وهه بری به مومې !
که بری نه وي ځوانان تل په تورو مرينه
په تور توپک ويشتلئ راسې !
د بې ننګۍ احوال دي مه راځه مينه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبی په څه شأن او پرتم تعريفوي:

سر زمينی کبک او شاهين مزاج
آهوی او گيرد از شيران خراج
در فضايش جُرهٔ بازان تيز چنگ
لرزه بر تن از نهيب شان پلنگ
(لاهوری، کليات: مثنوی مسافر **۵۷**).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روايتونه زموږ د مېړني اولس د هيواد پالني، خپلواکۍ غوښتني او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کي د امريکا د عسکري مرکزو پلويان او مدافعان نسي کولای، له يوې خوا د پردو عسکرو د همېشني حضور سيله وکړي؛ او له بلي خوا د ميرويس نيکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمد شاه بابا ، وزير اکبر خان، ميرمسجدي خان، مير بچه خان کوهدامني، غازی ايوب خان، غازی امان الله خان او د دې غيرتمني خاروي د سلګونو نورو اتلانو د سربښندني، خپلواکۍ غوښتني او افغانيت پاټي وولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاوري، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او داسي نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچي ادعاوي، زموږ د خپلواکو پلرو او نیکو ویاړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بيګانه پالنه دوه کاملاً بېل شیان دي. کله چي یو خوښوو، آبل په خپله نفي کیږي. زموږ د خلګو له دود او دستور سره سم، «خدای او خُرما» دواړه، بې ځایه غوښتنه ده. له همدې کبله باید یا د خپلو سرلوړو پلرو او نیکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار؛ او یا د مزدورانو او ګوډاګیانو په دود، د پردو لار غوره کړي! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار ګرانه؛ خو مېوه یې خوږه او په زړه پوري ده. بالعکس د پردو د مریبیتوب او انقیاد لار آسانه؛ خو مخ ته یې لوی لوی خطرونه پراته دي. دغوی یې خپله خوښه، چي کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلګ به هیڅکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امریکایي چونۍ او په هیواد کي د سیاسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځیني امریکا پلوه افغان لیکوال او سیاسي مبصرین استدلال کیي، چي د امریکایي پوځیانو دایمي چونۍ به په هیواد کي د کودتاوو او غیرقانوني بلواوو مخه ونیسي؛ او رامنځ ته سوئ سیاسي ثبات به په خپل وار سره، په جګړو وران کړي افغانستان کي، اقتصادي ترقۍ او پرمختګ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځایه سمه برېښي، چي امریکایي چونۍ به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکورېدو مخنیوی وکړي؛ خو په هیڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو دپاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلګو د اولسي پاڅونو مخه ونیسي. سربېره پر دې، د بهرنیيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجویز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د یوه هیواد د سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی یا انتخاب یوازي د هغه هیواد خلګو حق دئ، نه د یرغلګرو لښکرو. دا حق د معاصرو بین المللي حقوقو په اساسي اصولو کي هم په پوره وضاحت او صراحت سره بیان سوی دئ (د نورو مالوماتو دپاره و ګورئ: ټونکین ۹۷، ۱۰۵؛ فیلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳).

د معاصرو بین المللي حقوقو د دې اساسي او بې بدیل حق د یادوني مقصد دا دئ، چي یوازي او یوازي د یوه هیواد اصلي او بومي وګړي حق لري، د خپلي خوښي سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چي دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو، بیا نو د دې ځای نه پاتیږي، چي د امریکا او نورو ایتلافي هیوادو سیاسي او عسکري واکمنان واردواره د خپلي خوښي سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک او برچې يا پېسو او د سيسو په زور زموږ پر ښوزلو او بې آوازه خلګو وتپي؛ او بيا يې په خپلو چوڼيو کې د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

ټولو پوهو او وينبو افغانانو ته دا پوښتنه ښځې حل ده، چې د امريکا دايمي پوځيان به په افغانستان کې د څه ډول سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کيي ! هغه نظام، به څه ډول نظام يې، چې امريکايي سياست وال او پوځيان يې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او ميلياردو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آيا داسي نظام ته له يوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ويلای سو ؟

په همدې وجه، هيڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چې امريکا او نور ايتلافي دولتونه يو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي نظام وتپي؛ او بيا يې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام يې.که دولتي نظام ملي او اولسي ختېه ولري، ښېله شکه به يې خلګ د زړه له کومي سيله او ملاتړ کيي؛ بالعکس که نظام د خلګو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ يي، بيا به يې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لېبيا، يمن، بحرين، مراکش، اردن او داسي نورو هيوادو په څېر، ګوښه کولو يا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقيقه او پرځای ده، چې تل بايد د يوه رينښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غير قانوني زور زياتيبو مخه ونيول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ييزه يا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هيواد د اولسو، نه ښېلېدونکی حق دئ.

که امريکايانو او د هغو غربي متحدينو په ريشتيا سره د يوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نو د نجيب الله د حکومت تر ړنگېدو وروسته به يې د يوه پياوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولو کي له جنگ ځپلو افغانانو سره هر اړخيزه انساني مرسته کړې وای. په خواشينۍ سره، چې هغه مهال يې د خپلو ستراتيژيکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا ور واړوله؛ افغانستان يې تنظيمي ډلو او د هغو پاکستاني، ايراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانيو تېروتنو او بې غَوْرييو څخه يې بيا هم پانيات وانخيست؛ او د ۲۰۰۱ع کال په ډيسمبر کي يې د بون کنفرانس له لاري، يو وار بيا د يوه پراخ بنسټه ملي حکومت د جوړولو په لار کي د مظلوموافغانانو روا او انساني حق تر پښو لاند ي کړ؛ او په دې توګه يې يو ځل بيا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګرده واګي د دې د هيواد تر ټولو نومېدو قاتلانو، ورانکارو او خاينانو ته وسپارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ټولو جفاوو او بې پروايي ګانو سره سره، که امريکا ريښتيا هم په افغانستان کې له ډيموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو بايد د تېر لس کلن اشغال له پيل څخه تر اوسه يې د دغو نوم بدو جنګي او مافيايي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخيستی وای؛ او زمونږ د کړېدلو او ببوزلو خلګو په ګټه يې څه اغېزمن او ګټور کار کړئ وای؛ سوله او امنيت يې ټينګ کړئ وای؛ د زورواکو او فسادو واکمنانو مخه يې نيولې وای؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زمونږ ټول هيوادوال ګوري، چې امريکايي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سياسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ايا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنايتکارانو، خاينانو او غلو حکومت د امريکايي توپ او ټانک په زور له کودتاوو يا اولسي پاڅونو څخه و ژغورل سي؟ ايا د امريکايي عسکرو د دايمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثريت سياسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندې نه يي؟ ايا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله يا کوم بل امريکايي ايجنټ، د کابل د تاج او تخت واګې نه تر لاسه کيي؟

که د امريکايي چوڼيو د دوام پلويانو، په افغانستان کې د يوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع د پاره د امريکا د پوځي اډو د دوام پر اړتيا ټينګار کولای، هغه مهال به دې خبرې له منطق او تعقل سره يو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زمونږ غرب مآبه افغان ليکوال او تحليل ګران په هيواد کې د جنګي مجرمينو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکو کرغېړن نظام د ژغورنې د پاره، د امريکايي چوڼيو د ضرورت بابولالي وايي. د شرم ځای دئ، چې د امريکايي پوځو د دايمي استوګنې پلويان، په هيواد کې د پردو د داسې ارتجاعي او انساني ضد مأموريت سيله کيي.

امريکا او نورو غربي متحدينو ته دا خبره هيڅ ارزښت نه لري، چې په يوه هيواد کې واکمن نظام د چا ګټې ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژيم تر کومې ګچې د دوی سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله يې په ايران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونيزيا کې د سوهارتو، په چيلي کې د پينوشه، په پاکستان کې د جنرال ضياء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زين العابدين بن علي او ځينو نورو هيوادو کې د دغه راز بشري ضد رژيمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرين کې د خليفه د کورنۍ او په يمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورنې په خاطر، له هيڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د يوه هيوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه واړندي کو، چې په افغانستان کې د پردو اوسني مزدور، جنايتکار، فاسد او بې کفايته نظام زمونږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا هغه فاسد او مافيايي نظام، په هيواد کي اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چي زور واکو ملګرو او پلويانو يې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي رپوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکيتو سربېره، د بيت المال څلور ميليونه (۴،۰۰۰،۰۰۰) جريبه مځکه لاندي کړې يې؟
ايا هغه مزدور او مافيايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانيستلای سي، چي خلګ يې له فساد او بې عدالتيو څخهويني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د رپوټ له مخي زموږ ببوزلو هيوادوالو يوازي په ۲۰۰۹ ع کال کي، د کرزي د فاسد او بې کفايته رژيم خپلسرو واکمنانو ته دوه نيم (۲،۵) ميليارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چي دا پيسې په حقيقت کي زموږ د کورني ناخالص محصول، څلرمه برخه ده. په افغانستان کي د دولتي فساد په اړه نور تفصيل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ايا له خرچ سوي کرزي څخه بيا د دولتي ادارو تر چپراسيانو پوري ټول د فساد، خيانت او بې کفايتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلايل به يوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هيواد کي د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط يو څه غوَر وکو. موږ او تاسي ټول په دې روښانه واقعيت ښه پوهېږو، چي د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هيواد کي د سولي او امنيت ټينګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخيزه همکاري ده. تر هغه وخته چي سوله او امنيت نه يې ټينګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ايا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چي اقتصادي او تخنيکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کي، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولي او کرارۍ ممکن نه دي. وار دواره بايد د خلګو پر ملګرتيا او همکارۍ غوَر وسي؛ او بياد اقتصادي ټيکاو پر خيال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هيچا پټه نه ده، چي د امريکا په مشرۍ پردو ايتلافي پوځو د خپل يرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ په هيواد کي جګړو، نا ارامييو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دايمي چوڼييو په جوړولو سره به بېله شکه دا ستونزي او مصيبتونه نورهم زيات کړي.

دغو عيني واقعيتو ته په پام سره، زموږ وينښ او هوښيار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چي په افغانستان کي د امريکايي پوځيانو همېشنۍ استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هيواد ته، لکه څنګه چي ځيني

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان لیکوال او شنونکي ادعا لري، نه سیاسي ثبات راولي؛ او نه به د هیواد نا باوره سیاسي- امنیتي حالات په خپل وار سره، او سنیبو یا راتلونکو اقتصادي - فرهنګي پرمختګو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کي به د پردو عسکرو سته والی تل د ناخوالو، نښتو او جنګو مهم او اساسي علت يي. جګړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم بېله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختیا، د سوداګرۍ او پانګي اچوني په برخه کي د بې باورۍ، د پانګي او پانګه والو له تېښتي او په پای کي د هیواد د اقتصادي کنګل کېدو او پر شا تګ پرته، بله هیڅ نتیجه و نه لري.

د امریکایي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه

ځیني افغان لیکوال او شننونکي استدلال کیي، چي په افغانستان کي د امریکایي لښکرکوټو سته والی او تداوم نه یوازي زموږ سیاسي استقلال او ملي حاکمیت ته تاوان نه لري، بلکي له اقتصادي پلوه هم ډېري ګټي لري. د دوی له نظره یې لو اقتصادي ګټه دا ده، چي د امریکا دولت به زموږ په خاوره کي د خپلو چوڼیو له بابته، افغان دولت ته زیاتي پیسې ورکیي.

دا خبره سهي (صحیح) ده، چي امریکایي مقامات به د کابل مزدور رژیم ته د محصول یا تاجایي په نامه څه پیسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چي امریکایي عسکر ولي، د د ې ښاغلود استدلال له مخي، له یوې خوا زموږ د خاوري، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کیي؛ او له بلي خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پیسې هم ورکیي؟! مګر امریکایان خره دي که لېوني، چي هم به زموږ د «ساتني» دپاره خپل پوځیان قرباني کیي؛ د عسکري چوڼیو د تمویل په مقصد به میلیارډونه ډالر خاوري کیي؛ او د محصول یا تاجایي په نامه به هم، په کابل کي ناست ګوډاګي حکومت ته، اضافي پیسې ورکیي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چي د امریکایي عسکرو او چوڼیو د تداوم منتر وهلي پلویان په دې خندني استدلال کي، څه نبوغ او تبحر وینې؟! راسئ پر دې خبره یو څه رڼا واچوو، چي امریکایان ولي زموږ د «ژغورني» د غمه له یوې خوا ځانونه مرګ ته ورکیي؛ او له بلي خوا د خپلي دایمي استوګني له کبله، کوربه هیوادو ته د محصول په نامه پیسې هم ورکیي؟

واقعیت دا دئ، چي امریکایان ظاهراً ځینو، نه ټولو، کوربه هیوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پیسې ورکیي؛ خو په بدل کي یې داسي څه اخلي، چي له ورکړل سوي محصول سره په هیڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناورینونه پراته دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف) د ملتونو د ملي شتمنييو لوټول: په تېرو بحثو کې يادونه وسوه، چې د افغانستان ستري طبيعي زېرمې او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسيا د سون موادو لکه تيلو او طبيعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کې د دې هيواد حساس جغرافيايي موقعيت، امريکايي اشغالګرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هيوادو په کورنييو چارو کې ډول ډول لاسوهني: زموږ امريکا مآبه ليکوال او تحليلګران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چې امريکايي چوڼې به د افغانستان د دولت په کورنييو چارو کې هيڅ راز لاسوهنه نه کيي؛ ځکه يې نو سته والی، د دوی په عقيده، د بهرنييو لاسوهنو او تېرييو ، په تېره بيا پاکستاني پوځيانو او ايراني اخوندانو ، په وړاندې ډېر ضروري ګڼل کيږي؛ خو سليم عقل، ژور منطق او تاريخي تجربې دا مفتي او هوايي خبرې کله منلای سي.

د هيوادو په کورنييو چارو کې د نه لاسوهني اصل، د معاصرو بين المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه ګڼل کيږي . د دې زرين اصل سم او دقيق تطبيق کولای سي د ټولو هيوادو ، په تېره بيا زموږ د شاوخوا ګاونډيانو په خپلمنځي اړيکو کې د جګړو ، تصادماتو او کړکېچنو په مخنيوي کې لويه مرسته وکي. د همدې اصل له مخې، لکه څنګه چې د خپل هيواد په کورنييو چارو کې د پردو هيوادو لاسوهني په کلکه کږو ، په همدې ډول بايد د نورو هيوادو په کورنييو چارو کې هم د امريکايي پوځونو د لاسوهنو ، ګواښونو او تېرييو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلک له تېرو لسو کالو راهيسي په افغاني خاوره کې د امريکايي او نورو ايتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسايه او سيمه ييزو هيوادو د رنګارنګ لاسوهنو اوتېرييو ، سزاوي ګالي. که له حقيقته ستر ګي پټې نه کو ، په افغانستان کې د امريکايي قوتو دايمي استوګنه او رنګارنګ خپلسرۍ زموږ، زموږ د همسايه ګانو او نورو سيمه ييزو هيوادو په کورنييو چاروکي له لاسوهني پرته بله څه توجيه لرلای سي؟

دلته بې ګټې نه ګڼو ، چې په تېرو لسو کالو کې د ګرانو لوستونکو پام د يرغلګرو پوځو د لاسوهنو يو څو بولګو او مثالو ته را واړوو ، تر څو په خپله قضاوت وکي، چې د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوې څونه واقعيت لري.

- ايا دا د افغانستان د خلګو غوښتنه وه، چې په بون کنفرانس کې د تړلو دروازو تر شا د هيواد د مشرتابه مسووليت، و پېژندل سوو جنايتکارانو ، قاتلانو ، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امريکايي اشغالګرو په لاس کې نه وای، ايا چا د داسې برمنډې لاسوهني جرأت کولای سو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژیم د اساسي قانون پروژه طرحه سوه، ایا څوک کولای سي په هغې کې د امریکایي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ایا دا زموږ د هیواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزیر، مرستیالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع یا کورنیو چارو وزرات د مسوولینو له خوا د عسکري یا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښیي.

- د دفاع یا کورنیو چارو وزارتو د مشرتابه هیأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښایي هیڅ ا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ایسي؛ خو د اشغالگرو له خوا زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې لاسوهني ته هیڅوک په ټیټه سترگه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته ځرگنده ده، چې زموږ په هیواد کې د مختلط یا گډ اقتصادي سیستم پر ځای د بازار یا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سیستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځینو پرمختیایي هیوادو کې ښه نتیجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سیستم کې د عامو خلگو د حقوقو د ساتني او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنیوي د پاره هم ځانگړي میکانیزمونه او اداري جوړې کړې دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هیواد کې د چور او چپاو، لاقانونیت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد یوازې د سرابښو کورنیو او باندنیو مافیایي ډلو او ځینو بین المللي مالی مؤسسو لکه د پیسود بین المللي صندوق (آی. ایم. ایف)، نړۍ وال بانک او داسي نورو د واکمنو کړیو گټو ته خدمت کیي.

دا زموږ د خلگو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابریکې، کارخاني او نوري تصدۍ د خاورو په بیه پر کورنیو او باندنیو مافیایي ډلو وپلورل سي. تر دې چې تېر سو، ایا له تېرو لسو کالو راهیسي زموږ گومرکي (گمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سیاستونه د افغانانو له خوا ټاکل کیږي، که د باندنیو دولتو او بین المللي سازمانو له خوا؟

- ایا په هیواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سیاستوالو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنیو سازمانو (آی. ایم. ایف.، نړۍ وال بانک او داسي نورو) دیکتې سوې لارښووني؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردو دولتو او بين المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د برېښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجيکستان څخه برېښنا رانيسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سياست له کبله به زموږ له پرېمانه غرنيو اوبو څخه نه يوازې د برېښنا په توليد، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخيستل کيږي. د داسي تېل سوي اقتصادي سياست حتمي نتيجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېري اساسي او حياتي مادې په برابرولو کې پردو هيوادو ته اړ يي. البته، دا حقيقت هم هر چا ته ښه ثرګند دئ، چې اقتصادي تړښت يا وابستګي، په خپله سياسي تړښت ته هم لار هواريي.

د داسي لاسوهنو ليست خورا اوږد دئ، چې د ټولو يادونه يې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امريکا او ايتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سيمه ييز دولتونه هم د افغانستان په کورنيو چارو کې پراخې لاسوهني کيي، چې د ټولو علت او منشأ بيا هم په هيواد کي پردي پوځونه، بېلابېلي تروريستي ډلي ټپلي او له هغو څخه را پيدا سوي کړکېچن سياسي او امنيتي حالات دي.

هيله من يم، چې د امريکايي چوڼيو د تداوم پلويان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعيت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼيو په سته والي کې، د پردو هيوادو له راز راز لاسوهنو څخه خونديتوب، له لويه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهني د امريکايي چوڼيو يوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندي کرښو کې د داسي استعماري لښکرکوټو ځينو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سيمه کې د استخباراتي شبکو پياوړي کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسير او تشريح ته هيڅ اړتيا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښيار هيوادوال، له ورايه ګوري، چې تر امريکايي يرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زياتره ګاونډي هيوادونه هم د امريکا د متحدو ايالاتو او ايتلافي دولتو د استخباراتو په لويو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو، بېله شکه د ګاونډييو او سيمه ييزو هيوادو د استخباراتي فعاليتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتيجه دا سوه، چې زموږ وران او ويرجن هيواد د دوښمنو هيوادو د استخباراتي جنګو په يوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هري ورځي په تېرېدو سره لا پسي پراخيږي او سختيږي.

د) د سياسي مخالفينو رټل، زينډی کول، ځورول او تعذيبول: پوهېږو چې د امريکا دولت د بشري سازمانو او ډيموکراتيکو غورځنګو د پياوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سياسي مخالفينو ته د هغه هيواد په قلمرو کې غيرقانوني جزاوي ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفين برمته کيي؛ او بيا يې د راز راز پوښتنو، پلټنو، ځورونو او عذابونو دپاره په مختلفو هيوادو کي خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړو سوو لښکر کوټو ته بیايي. د بېلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو دپاره د بې ګونا انسانانو دې تښتونو ته په سیاسي او حقوقي اصطلاح رنډیشن (rendition) وايي. د جنګړه جورج. ډبلیو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملیاتو په ترڅ کي له بېلابېلو هیوادو څخه حمله و توبره سوه، چي تر ځینو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته يې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ایا د امریکایي چوڼیو جادو سوي پلویان او خواخوږي دا خبره مني که یا چي زموږ ګران هیواد، په تېره بیا تاریخي بګرام له تېرو لسو کالو راهیسي، د غیرقانوني پلټنو، زیندی کولو او ځورونو، په یوه خطرناک او بدنام بین المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کي نه یوازي زموږ بې ګونا هیوادوالو، بلکي د نړۍ له بېلابېلو هیوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې یا هغه نامه، رنګارنګ جزاوي او ځوروني ورکول کیږي.

ایا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقیقت ته غاړه اېښوولای سو، چي له هیواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان یا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ایا کېدای سي په داسي شرمناکو شرایطو کي د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهیم، خلیلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سیاف، ګیلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی او د استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دي افغانان له هغه حالته وساتي، چي واکمني ګرسره نه یي. بشپړ باور لرم، چي هیڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلای.

- د کوربه هیواد او شاوخوا سیمي د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل: زموږ وینښ او هوښیار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډییو هیوادو کي، په ډېري اسانۍ سره کتلای سي. موږ او تاسي ټول شاهدیو، چي له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بیا وروستییو لسو کالو راهیسي، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصیتو او ازونه د استخباراتي شبکو او تروریستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کیږي. په افغانستان کي به د امریکا د دایمي چوڼیو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- فرهنګي او مذهبي یرغل: په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بیا وروستییو لسو کالو کي د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي یرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي؛ خو په خواشینۍ سره د هغو ناورین زېږونکي نتیجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په یوه ټولنه کي د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتیا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپرول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهیسې د هیواد په بېلابېلو برخو، په تېره بیا بګرام هوايي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنايت، قانون ماتولو او بې پروايۍ ځینې مثالونه تر سترګو سوي دي؛ خو سره له هغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو ګچه لا تر اوسه، د پردو پوځیانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، ریښتینی انځور نه ښيي؛ ځکه د داسې فساد او جرايمو ډېروالی او پراخوالی هم وخت ته اړتیا لري. ګران لوستونکي کولای سي د امریکايي پوځیانو د فساد او جنایت خپرولو په اړه ځو لنډې خبرې، په فلیپین او جاپان کې د امریکايي چوڼیو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کې ولولي.

- د پوځي ازمايښتو او تمرينو له لارې د کورنۍ هيواد او حتا شاوخوا سيمو محيطي ککړتیا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محيط (چاپېر) د ککړتیا خطر ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسې ککړتیاوو د ناوړو اغېزو د تشریح او روښانو د پاره بې ګټې نه ده، چې درنو لوستونکو ته په فلیپین او جاپان کې، د امریکايي چوڼیو په اړه ځیني شمېرې او واقعیتونه وړاندې کو:
د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخې، په فلیپین کې د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند څاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړې سوي دي. له هغو څلېرويشتو (۲۴) ځايو څخه چې د اوبو نمونې يې کتلې سوي دي، په دوه ويشتو (۲۲) ځايو کې د سيمابو، نايټرېټو، کالیفورم بکټریا، سرپو، دايلډرينو او محللونو په ګډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو ګچه، د څښلو په اوبو کې د هغو تر ټاکل سوي ګچې ډېره زياته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کې پاتېږي؛ او د خوړو ځنځيرته په لار موندلو سره، له بیالوژيکي پلوه نورهم ډېرښت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنیانو د روغتیا په اړه، چې مندو يې د اوکیناوا د کدینای هوايي اډې په ګاونډ کې ژوند کاوه، د ۱۹۹۲ع کال يو رپوټ ښيي، چې د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنیانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنیانو وزن ډېر لږ ؤ؛ او دا نیمګړتیا، په هغه هوايي اډه کې له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انګېرل کیږي. د سپین ساحل (وايټ بيچ) د اټومي اوبتلو د درېدو په ساحه کې د جاپان د حوزوي روغتیا شمېرني، په ماشومانو کې د لوکیمیا او په لويانو کې د سرطانو لوړه ګچه ښيي؛ د مثال په توګه په ۱۹۹۸ع کال کې، هغه دوې ښځې د اينې د سرطان له کبله مړې سوې، چې په سپين ساحل کې د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لګيا وې. په فلیپین او جاپاني اوکیناوا کې د امریکايي لښکرکوټو د زيان اړونکو محيطي عواقبو په اړه زيات تفصيل، په دې تحليلي او معلوماتي مقاله کې وګورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاوري د کرایه کولو هویت بایللو« مبتکرینو » ته بلنه ورکوم، چي یو پلا د خپل معاصر تاریخ په لوستلو سره وګوري، چي انګرېزانو د ډیورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو(۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستي په بدل کي، د افغانستان له مزدور واکمن - امیر عبدالرحمان خان څخه څه واخیسته؟! ایا تاسي ته د هیواد د سوهیلي او ختیځو سیمو له لاسه وتل؛ او د یوه غښتلي واحد قوم، واحدي خاوري، واحد کولتور او واحدي ژبي ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري ؟!

د امریکایي چوڼیو ځیني منتر وهلي پلویان له واقعیتو څخه په بې خبرۍ یا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کیي، چي ګوندي امریکایي چوڼیو د نړۍ په هیڅ هیواد کي ځایي خلګو ته هیڅ ډول ستونزي او پېچومي نه دي پیښي کړي. زه نه پوهېږم، چي دا ښاغلي د پیل په غوړ کي بیده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټیي؟

د لیکني په دې برخه کي د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو ، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چي امریکایي چوڼیو د نړۍ په بېلابېلو هیوادو کي، مېشتو خلګو او سیاسي واکمنانو ته په میراث پرېښي دي.

ټول جهان خبر دئ، چي د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هیواد په اوکیناوا کي د امریکایي اډو د تړلو دپاره مظاهري کیي؛ ځکه د دې ښار خلګ د امریکایي پوځیانو له اخلاقي فساد او راز راز جرایمو څخه پزي ته رسېدلي دي. په اوکیناوا کي د امریکایي اډو پر مسأله بېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم(یوکیو هاتویاما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکي استعفاء ته اړ کړ. په دې چي دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغي ژمني په پوره کولو کي پاته راغئ، چي ویلي یې وه، د سیاسي واک تر اخیستو وروسته به د اوکیناوا له ټاپوګانو څخه امریکایي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچني مسألې د نورو تفصیلاتو دپاره دغه اینټرنیټي پاڼي وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکیناوا کي د ځای پر ځای سوو امریکایي پوځیانو د جرمو او جنایتو په اړه هم څو ټکي وړاندي کو، تر څو د دغه راز چوڼیو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چي په افغانستان کي د امریکایانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشنیيو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سياسي نتيجو سربېره، په جنايي برخه کي هم، زموږ بد مرغه هیواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخي، جاپان ته د بيرته سپارلو په د ېرشو کالو کي، په دغو ټاپوګانو کي مېشتو امریکايي پوځيانو پينځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چي د هغو په سلو کي لس (۱۰) مشدده جرمونه يا هغه جرمونه دي، چي د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخي د جنحې او جنايت په توګه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنايتوکي وژنه، جنسي تېری، د خلګو پر جسمي تماميت ډول ډول بريدونه، وسله والي غلاوي او داسي نور شامل دي. د دغو جنايتو د څرنګوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو ويبپاڼو کي ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په يوه بل ځای کي راغلي دي، د اوکيناو خلګ انګېري (که څه هم په دې انګېرنه کي کېدای سي تر څه اندازې د بهرنيانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چي د امريکايي ځونيو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکيناوا کي د دې جرم زېږوونکو مرکزو ځيني نوري ستونزي او کړاونه، چي جاپاني سياستوالو او له هغې ډلي څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتویاما - يې هم د لغوه کولو يا تعديل کولو وس و نه موند، دا دي، چي د دغو امريکايي ځونيو پوځي کارکوونکي، په ډېري اسانۍ د قانون له منګولو څخه تښتي؛ او تر جرم يا جنايت کولو وروسته، د محاکمې او استرداد په پلمه، متحدو ايالاتو ته استول کيږي. د دې مسألې د نورو جزيياتو دپاره، د اينټرنيټ دغه پاڼه وګورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځينو کوربه هيوادو پر خلاف، چي د امريکايي ځونيو له درکه د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې تر لاسه کيي، جرمني دولت په خپله خاوره کي د امريکايي ځونيو د سته والي له بابته، د دغه هيواد دولتي مقاماتو ته په کال کي تقريباً يو ميليارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکيي. د دې خبر نور تفصيل د اينټرنيټ په دې لينک کي وګورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په جرمني کې د سوسيال ډيموکراټيک ګوند او زرغون (ګرين) ګوند ايتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امريکا او بريتانيا له جنايتکارانه يرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خوسره له هغه هم په ناټو کې د غړيتوب او په خپله خاوره کې د امريکايي پوځي اډې د سته والي له امله، مجبور ؤ چې له يرغلګرو هيوادو سره لوژيستيکي او عسکري مرسته وکي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرګنده سرغړونه ګڼله کيږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشيانه تېري کې د دې هيواد د سوشل ډيموکراټيک ګوند او زرغون ګوند د ايتلافي حکومت روښانه پړتيا زباديي. د دې موضوع نور جزييات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زموږ هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللئ او غښتلی هيواد د امريکايي چوڼيو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندي کيي، نو د نوري نړۍ، په تېره بيا زموږ غوندي مزدورو او بېوزلو حکومتو به څه حال يي؟! په همدې دليل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امريکايي چوڼيو په موجوديت کې به زموږ ملي واکمني او سياسي خپلواکي، هيڅکله له تېريو او لاسوهنو خوندي نه يي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امريکايي چوڼيو فعاليتونه، په فليپين کې هم زياتره له سياسي شخړو او لانجو سره لاس او ګرېوان يي. دنيويارک ټايمز په لاندني لينک کې د فليپيني حکومت او امريکايي مقاماتو تر منځ دغه راز شخړو ته يوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکي په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو پلويانو د پردو يرغلګرو د دايمي حضور په ستاينه کې ترستوني څېرلو او ړندو ليکنو د مخه، يو پلا په فليپين کې د امريکايي پوځيانو د استوګني ترخه او شرمناک درسونه لوستي وای؛ او بيا د دغه راز بدمرغو استعماري تأسيساتو د دفاع په سنګر کې دربدلي وای.

د نړۍ په ځينو هيوادو کې د امريکايي پوځيانو حضور اوس داسي شرموونکي حالت ته رسېدلئ دئ، چې هيڅوک يې له منلو نټه نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځينو هيوادو کې د امريکايي لښکرکوټو د ناورين زېږوونکي حالت په اړه څو لنډې خبري کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندي دوديزي ټولني په ځانګړو فکري او فرهنګي شرايطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه څرګنده ده، چې د « سوبيک » خليج په سمندري اډه او کلارک هوايي اډه کې د امريکايي پوځيانو د استوګنې پر مهال د «اولنګاپو» او « انجيليس» ښارو فحشا ، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر(۱۹۹۱ع) کال ياني دقيقاً هغه مهاله پوري روان ؤ، چې د « مونټ پينټوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوايي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زيات مالومات، له دغو اينټرنيټ پاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په(۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع)کلو کې اته څلوېښت(۴۸) فليپينيان، چې درې پر څلورمه برخه يې ښځې او کوچنيان وه، د امريکايي چوڼيو په شاوخوا کې، په وحشيانه بڼه و وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امريکايي چوڼيو د منسوبانو د جرمو او جنايتو ډېره برخه يا اصلاً نده را برسېره سوې يا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنايتو کې ښکېل امريکايي پوځيان ،يو هم په فليپينۍ محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

يوازي په « اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پينځوس (۴،۳۵۲) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې د مېلمه پالو(د بدلمنو يا فاحشو ښځو فېشني نوم) دندهَ وکي. په « انجيليس» ښار کې، چې پينځه سوه (۵۰۰) ميخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسيږي. په « سوبيک » کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په « مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسيږي. البته، دا ارقام په جنسي سوداګرۍ کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقيق شمېر نه ښيي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه يي ښځو شمېر هم ور سره ملګری سي، بيا يي نو شمېر په « اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په « انجيليس» ښار کې تقريباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسيږي.

په (۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع)کلو کې د « انجيليس» ښار د ايدز له کاري ډلې سره د ايچ آی. وی. يو څلوېښت (۴۱) مالومې پېښې ثبت سوي، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوريا ، جاپان او فليپين کې هغو کوچنيانو ته په سپکه او بده سترګه کتل کيږي، چې له امريکايي پوځيانو څخه زېږېدلي يي. دا سې کوچنيان، چې زياتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوېږي، له پلرنيو ښېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بيا ښوونه او روزنه کې د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کېږي. د نور تفصيل د پاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:
http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امريکايي چوڼيو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعيتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بيا نو په کار ده، چي په کابل کي د امريکايانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چي د فاحشه خانو، شرابخانو، حراميانو او په پای کي اېډز او له هغو څخه نورو را پيدا کېدونکو ناورينو د مخنيوي دپاره هم مخکي له مخکي تياری ولري؛ ځکه هر ځای چي د دې فرعونانو پښې اېښوول سوي دي، د شرابخانو، نايټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنايتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امريکايي او ايتلافي ځواکو له خوا زموږ د سپېڅلي او وياړلي هيواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسيو او بد اخلاقيو زړي هم د هيواد په ګوټ ګوټ کي کرل سوي دي، چي د بګرام هوايي اډه په هغو کي ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کي شک نسته، که امريکايي چوڼۍ څو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم ديوه لوی ملي ناورين وګچي ته ورسيږي. له دې امله بايد پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت و وايو، چي زموږ په سرلوړي هيواد کي، دې توري او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرايطو او امکاناتو په برابرولو کي برخه اخلي.

په سعودي عربستان کي هم له امريکايي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته ښرګنده ده، چي له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفينو د وسله وال مقاومت يوازنی دليل هم په پيل کي همدغه امريکايي چوڼۍ وې؛ ځکه امريکايي پوځونه په حقيقت کي د خليج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کي ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چي تر خپل رسمي مأموريت وروسته يې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پرېښې وای؛ مګر په خواشينۍ سره چي د فارس خليج په حساسه ستراتيژيکه سيمه کي يې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ايستلي، ښايي شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هورې ناست وای. د دې موضوع نور تفصيل په دغو ويبپاڼو کي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي په ۲۰۰۱ ع کال کي ځينو امريکايي الوتکو له پاکستاني هوايـــي ډګرو څخه پر افغانستان بريـدونـه وکـــړه. همدا اوس هم ويل کـــيږي، چـــي د سي. آی. اې. بـــې پيلـــوټه الوتکي (drone predators) له ځينو پاکستاني هوايي اډو څخه پر افغانستان او قبايلي سيمو بمبارۍ کيي. دا واقعيت د پاکستان په ايبټ آباد کي د اسامه بن لادن پر کور د امريکايي قواوو د وژونکي ګوزار او له امريکايي چارواکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نور هم ثرګند سو. په حقيقت کي د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چي دوو مخو پاکستاني پوځيانو د بن لادن د پلويانو د خواخوږۍ په خاطر د امريکا د بې پيلوټه الوتکو پر مخ د خپلي «شمسي» نومي هوايي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښايي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو دغولولو دپاره د پاکستاني او امريکايي پوځيانو د زرګري جنګو يوه برخه يي؛ خو د پاکستاني او امريکايي واکمنانو له خوا د پاکستان له «شمسي» هوايي اډې څخه د کار اخيستني په اړه د حقايقو له پټولو سره سره، له دې روښانه واقعيت څخه هيڅوک نټه نسی کولای، چي د پاکستان درست خلګ، په تېره بيا مظلوم او بېوزلي پښتانه، په قبايلي سيمو کي د امريکايي ډرون له ړندو او بې رحمانه بريدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسايل هره ورځ د امريکا د دغه راز وحشيانه بريدو پر خلاف د پاکستاني اولس، په تېره بيا جګړو ځپلو پښتنو د مظاهرو او لاريونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه يا ښکاره د امريکايي ځانګړو قواوو او سي. آی. اې. لو يه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هيڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چي له امريکايي پوځ او استخباراتي کړييو سره د پاکستاني دولت ښکاره يا پټو همکاريو په هغه هيواد کي د جګړې، نا امنيو او سياسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چي د جنرال پرويز مشرف او زرداري له حکومتو سره بې د امريکايي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هيڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کي د امريکايي پوځو او استخباراتي شبکو پټې او ښکاره لاسوهني نه وای، پوره باور دئ، چي نن به د دې هيواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلګو، په تېره بيا مظلومو پښتنو، د قيامت شپې او ورځي نه تېرېدای. د پاکستان او امريکا د روانو عسکري همکاريو د ځينو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تورکیه (ترکیه) کې د اینجرلیک امریکایي چوڼۍ هم له ورایه د تورکیې په سیاسي نظام کې د هغه هیواد د پوځیانو د ښکاره برلاسي، د اسراییلو د صهیونیستي دولت د ټینګښت او په سیمه کې د امریکا د ځینو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کیږي. بې ځایه نه ده، چې د لیکنې په دې برخه کې د امریکایي پوځیانو د همېشني حضور له افغاني پلویانو څخه پوښتنه وکو، چې که بې هویته تورکي پوځیان او سیاستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصیلي مؤسسو کې د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکیږي، موږ افغانان هم باید د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پیښې وکو؟!
که غرب مآبه تورکي پوځیانو او سیاستوالو د خپل سیاسي ژوند د بقاء دپاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، موږ افغانان به یې هم په پټو سترګو تقلید کوو؟ مګر موږ د مولانا جلال الدین بلخي غوندي عارف او سید جمال الدین افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ یو چې د هویت بایللو تورکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟! زموږ عارفانو او مفکرانو تورکانو ته د پوهې، پرمختګ او بشپړتیا لار ښوولې ده، ځکه نو تقلید او پیښې کول د هغوی کار دئ نه زموږ.

په داسې حال کې، چې په ټولو لویدیځو هیوادو (فرانسه یوازنی هیواد ؤ، چې په دې وروستیو وختو کې یې د هغه هیواد په عامه ځایو کې د بوغرې یا چادرې پر اغوستو بندیز ولګاوه) کې مسلماني ښځې حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د تورکیې متعصبو پوځیانو او سیاستوالو د خپل هیواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګې پټولې، تر څو چې د دغه هیواد پارلمان د (۲۰۰۸ع) کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د تورکیې په رسمیاتو کې د پوړني اغوستلو بندیز ایسته کړ. په تورکیه کې د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځایه بندیز د ایسته کولو تفصیل، د ویکیپیدیا په دې پاڼه کې وګورئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم تورکیه خاص جیو - ستراتیژیک موقعیت او له کُردانو، قبرص او ارمنیانو سره تاریخي ستونزې لري، مګر سره له هغه هم که یې عام خلګو ته په ریشتیا سره اختیار ورکړل سي، ښایي نه په ناټو کې غړیتوب او نه هم په خپل هیواد کې د امریکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د تورکیې د سیاسي تاریخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چې د امریکا متحدو ایالاتو تل په تورکیه کې د خپلي پوځي اډې او وفادارو تورکي پوځیانو له لاري د هغه هیواد د ډیموکراټیکو رژیمو په رنګولو کې لویه برخه اخیستې ده. د تورکیې په سیاسي نظام کې د غرب مآبه پوځیانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده. تورکیه، پاکستان او اسراییل د نړۍ له هغو درو مشهورو هیوادو څخه دي، چې د رست سیاسي نظام یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقعيت کي د پوځي واکمنانو په لاس کي دئ. په ترکيه کي د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنيانو سره د ترکانو د تاريخي مسألو په باب، دغه ويبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ايا هر هغه څه چي د ترکيې يا کوم بل هيواد په ګټه يې، بايد هرومرو زموږ د هيواد په خير او ګټه هم يې؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسيږي، چي مختلف هيوادونه، بېلابېل عيني او ذهني شرايط لري؛ او له يوه هيواد څخه بل هيواد ته د سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سيستمو يا د هغو د ځينو برخو او عناصرو ميخانيکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا و ستونزو پرته بله څه نتيجه نه لري. ايا زموږ د جنګ ځپلي او کړکېچن هيواد وروستۍ څو دېرش کلن تاريخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلايلو او شواهدو ته په پام سره بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانړوو، چي د امريکا چوڼۍ په هيڅ ځای کي د ځايي خلګو غوښتنه نه ده.
ولې؟
ځکه چي دا ډول استعماري چوڼۍ نه يوازي په کوربه هيواد، بلکي په چارچاپېره سيمه کي د انسان ځپلو، زيندی کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او څرګنده خبره ده، چي خلګ په خپلو سيمو او هيوادو کي د پردو لاسوهني، جنايتونه، فحشاوې، لوټمارۍ، بې عزتۍ او نوري ناروا وې نسې منلای.

په دې خبره خو د کوچنيانو هم سر خلاصيږي، چي استعماري قدرتونه هيڅ کار بې ګټې او بې مطلبه نه کيي، نو امريکا څنګه له دې کلي او اساسي اصله مستثناء کېدای سي، چي زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وينو او پيسو تېريږي؟ په لاندي لينک کي د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو ګڼه وګورئ. له وړاندي سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چي خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کي د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهيږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پيسو يا نورو اقتصادي مرستو تشه بايد څنګه ډکه کو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وياړلئ ملي تاريخ ښيي، چې افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نيکو په شان په لوړه، ښوزلۍ او راز راز اقتصادي کړاونو کي گوزاره وکړي؛ خو دا هيڅکله نه مني، چې د پردو مغرضانه پيسو ته په ستر گو نينگلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچيي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان بايد هيڅکله د پردو پيسو ماهيت، د ترلاسه کولو لار او په ټولنه کي د هغو اغېزې او نتيجې له پامه و نه غورځوو. بايد تل دې پوښتنو ته جوابونه و موو، چې پردي هيوادونه د څه مقصد د پاره پيسې راکيې؟ د راکولو لار يې څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پيسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي يووالي ته څه زيان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هيڅکله زموږ پر سر نه کړي، چې د سر او وجود خطر را منځ ته کيي.

که د پردو پيسو په تر لاسه کولو کي دغو زرينو اصولو او معيارو ته پام و نکړو، بيا نو د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي حاکميت او ملي وياړونو د زيانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم بايد د زړه له کومي ومنو.

بايد ويښ او هوښيار اوسو، چې استعمارگران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداگرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنگو په ور کولو سره، زموږ لرغوني او تاريخي خزانې تر گوتو کيي. بايد د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاريخي ميراثونه په هيڅ بيه له لاسه و رنکړو. په دغه راز بايلونکي قمار کي د گټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دې سَوَبه بايد وياړلي او سرلوړي افغانان د هيواد د اقتصادي پرمختگ د پاره د استعمارگرانو د پوڅي اډو د تباه کوونکي محصول يا ماليې پر ځای پر خپلو پرېمانه طبيعي زېرمو، پياړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتگرو مغزو، علمي تجربو، ښې ادارې، عادلانه نظام، يووالي او پيوستون تکيه وکړي، چې هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او يرغلو څخه خوندي ساتي.

امريکايي چوڼۍ او نمايشي لويه جرگه

لکه څنگه چي په تېرو مباحثو کي هم يادونه وسوه، زموږ د ځينو غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو جوړول، په هيڅ وجه د (۲۰۱۴ع)کال خبري نه دي. زموږ سترگه ورو او باخبره هيوادوالو ته په بشپړه توگه څرگنده ده، چي د دې ډول استعماري چوڼيو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو ياني د امريکايي يرغل له همغي اولي ورځي څخه پيل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شينډنډ څخه تر کونړو ، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتتکا پوري ګرده افغانستان د امريکايانو او نورو ايتلافي پوځو په لويو او کوچنيو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقيقت څخه هيڅوک سترګې نسي پټولای.

البته، هغه څه چې تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼيو ته د په اصطلاح « رسميت» او « مشروعيت» ورکولو خبره ده او بس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونيو په مشرۍ مزدور اپوزيسيون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، بېلابېلو جاسوسانو او تپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولايتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه « رسميت» او « مشروعيت» د پاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کيږي. بې شکه، امريکايانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو د پاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځيان مرګ او درد ته ودرول؛ ميلياردونه ډالر يې په اور کي واچول؛ په خپل هيواد کي دننه او دباندي يې د ميليونو سوله دوسته اولسو ، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښووله. که دا حساسه او طلايي موقع له ګوتو ووزي، مانا به يې په ساده ټکو سره دا يي، چي امريکايان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بيرته ووته. بې انساني تلفاتو ، مالي تاوانو ، شرمناکي رسوايۍ او بدنامۍ به يې هيڅ ګټه نه يي کړې.

که څه هم د يرغلګرو پوځو د تپل سوي رژيم د اساسي قانون د نيويمي (۹۰) مادې د پينځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بين المللي تړونو او ميثاقو منل يا له هغو سره د افغانستان د يو ځای والي فسخه کول د « ملي شورا » د واکونو په ډله کي ياد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امريکايي اشغالګرو زموږ د هيواد او سنييو سياسي واقعيتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چي د خپلو استعماري چوڼيو د « رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د يوې قلابي لويي جرګې د استازو له خوا تأييد او تصويب کړي.

د امريکايي سياستو طراحان د لويي جرګې په جوړولو سره دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:
- اول دا چي د ولسي جرګې د تصويب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سيمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دايمي چوڼيو ته د « مشروعيت» او « قانونيت» دروغجن پوښ ور واغوندي؛ او له دې لاري په خپل ګومان پر هيواد پالو ، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډيو هيوادو او د سيمي د لويو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د « تښتې» لار ومومي.
- دوهم دا چي په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان اوږې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چي د کرزي د حکومت يا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألې تأييد او تصويب، په درد بدلي او ښمبدلي افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري ځپې هم را وپاروي. له همدې سَوَبه کرزی له افغاني او بين المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي داسي ښيي، چي ګوندي دی هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په څېر، د امریکا دایمي چوڼیو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکې یې، له افغاني ژورنالیستانو سره، په یوه تلویزوني مرکه کې ادعا وکړه، چې د پوځي اډو په اړه یې د امریکا ښېې او لاسونه یې ورتړلي دي؛ اوداسې شرایط یې پر ایښې دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پرګټو راڅرخي. ده، په ټینګار سره ډاډ څرګند کړ، چې د دولت له خوا به هیڅکله داسې هیڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه یي؛ خو زموږ هوښیار او سترګه ور وطنداران ټول له ورایه ګوري، چې د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سیاسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هیڅ برخه کې له امریکایي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دریځ نه لري. د خلګو خبره: چیري نوکر، چیري بادار.

زموږ ګردو هیوادوالو ته مالومه ده، چې امریکایي اشغالګران او نورو ایتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهیسې کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اوردو، پولیسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوې ورکیي؛ او په کابل او ولایتو کې یې د کورو او دفترو ساتنه کیي. دا خبره هم هر چا ته مالومه ده، چې که د امریکایي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سیوری نه یي، خدای خبر دئ، چې دا فاسد مزدوران به څو ورځې زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندې مقاومت وکړای سي؟ له دې کبله نو د کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امریکایانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له یوې بې خونده ټوکې پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزی او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا ور وپېژندی؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزی نه ؤ، چې د خلګو تر اوړدو شکایتو او کړاوو وروسته یې په کابل او نورو ښاروکې د سیمېټي دېوالو او خنډو د ایسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکې تر اوسه خلګ د دې ډول سیمېټي دېوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چې تېر سو، ایا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ویل، چې په امریکایي او ایتلافي ځواکو پوري تړلي «امنیتي» شرکتونه باید په څو میاشتو کې و تړل سي؟ حال دا چې زموږ وښېس او آګاه لوستونکي ښه پوهېږئ، چې د هغو «امنیتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځایه دقیقه ده، چې د کرزي په خپله وینا یې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړ کړئ دئ؟! په دې خبرې یې هم بلا پسې، ایا همدا کرزی نه ؤ، چې په ټینګار سره به یې ادعا کوله: هیڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کاندیدانو د ګیلو او شکایتو تر حلولو مخکې د «پارلمان» پرانیستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتیجه څه وه؟! موږ ټولو ولیده، چې د امریکایي چاروا کو تر یوه کوچني ګواښ وروسته یې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بار و بستر و تړاه؛ او بېله ځنډه یې د هغه نوم بدې «پارلمان» په پرانیستلو لاس پوري کړ، چې ښایي د نړۍ د پارلمانو په تاریخ کې یې ساری نه یي لیدل سوئ. د کرزي ټولي خبري یوه خوا او دا مهمه خبره بلې خوا، چې په وارو وارو یې تکرار کړې ده: موږ نور د امریکایي او ایتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات نسو زغملائ؟ مګر بیا هم موږ ګرده شاهدان یو، چې د خپلسرو فرعونانو وحشیانه بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایان او پیاوړي اوروپايي دولتونه خو آخوا پرېږدئ، ایا په تورو کڅوړوکې د ایران د اخوندي رژیم تورو او چټلو پیسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سیاسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښې دي؟ ! کله چې د فارسیزم او شیعیزم مکارو ټیکه دارانو د منلو بین المللي موازینو پر خلاف، زموږ مظلوم هیوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنایته لاس نه اخلي، ایا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟ ! کله چې همدې پراختیا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانیت او اسلامیت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هیواده وشړل، ایا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟ ! دا خبره هم د هیچا هېره نه ده، چې کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ایران کې د افغاني سوداګرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو د پاره څه توره وکړه؟ ! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه وای، مزدورکرزي او د هغه خاینو ملګرو به د ایراني حاکمانو د اندېښنې او خرخښې له بیرې د یوه تشریفاتي هیأت د لېږلو جرأت هم نه وای کړی. داسي مثالونه په پېښر دي، چې د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعیتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمایشي او زرګري مانورو هیڅکله نه غولیږي. په تېرو لسو کالو کې یې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو نندارو خورا ډېري نمونې و لیدلې. امریکایي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتیکو په کارولو سره، په واقعیت کې هلې ځلې کېږي، چې مزدور او منفور کرزي ته د « ملي » رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بین المللي ټولنه کې، څه باور او پرستیژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسو کالو کې د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولې ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډیوالانو پر خلاف، چې له امریکایي چوڼیو سره یې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امریکایي یرغل د مخکښانو په توګه د عبد الله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزیسیون پلویان او خواخوږي، نه یوازي پر دغو کرغېړنو استعماري تأسیساتو هیڅ اعتراض نه کیي، بلکې د هغو ستهوالی او تداوم خپله اساسي هیله او غوښتنه ګڼي. بېلابېلي ستمي ډلي ټپلي لکه « خراسانیان » ، « افغانستانیان » او داسي نور هم د امریکایي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ لیکه کې ولاړ دي. د هغو کرایه سوو ټیکنوکراټانو او بېلابېلو مافیایي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چې په افغانستان کې د امریکایي او ایتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدې حقایقو پر بنسټ د امریکایانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره یوازي د « رسمیت » او « مشروعیت » په مقصد د لویي جرګې نمایشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې درواغجني او تقلبي ټاپې د تر لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو دپاره هم له پخوا څخه پراخ او هر اړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږونکي ازماينښت سره مخامخ کړي دي...

مخکي تر دې چي د لويي جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلي خبري نوري هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چي تر يوه بېل سرليک لاندي، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کي د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبري ځانته مالومي کړو، چي د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډوکي څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتني دپاره يې څه ډول پرېکړي کړي دي؟ بېله شکه، زموږ د پلرو او نېکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبوکي زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنييو وطندارانو ته د ملي او وطني ګټو د ساتني ستر رسالت او مسوولیت ور په ياد کړي.

په افغانستان کي د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چي زموږ لرغوني مېنه د آريايانو له زماني څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليري کولو دپاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوديزي جرګې درلودې (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړني له مخي، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چي په کلو او بانډوکي به جوړېده؛ خو «سميتي» داسي جرګه وه، چي د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننني اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «ثلــو ښتـي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والی درلــود. په هندوستان کـــي تر اوسه د «سبهــا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو
د جرګې (شورا) په ټکوکي ژوندی پاته ده؛ او د دې خبري مانا دا ده، چي موږ له هـــنديانو سره په تاريـــخي او فرهنګي ميراثو کي، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوند کي ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځای لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو دپاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کي د هغه کلي د بېلا بېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو دپاره د کلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړېږي. د دوو يا څو قبيلو/قومو تر منځ بېلا بېلي شخړي او ناخوالي هم تل د جرګو او مرکو له لاري حليږي، چي په هغو کي د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لويه جرګه، لکه څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له نامه يې ښکاري، د افغانانو د لويو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلکو د ارادو او غوښتنو ځرګندوی ده.

په اوسنيو شرايطو کې کله کله د لويو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زېښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو ځخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نيول کيږي؛ او پر ځای يې له ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنې ځخه د کار اخيستو غوښتنه وړاندې کيږي.

دا سمه خبره ده، چې د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقيمه لار د هغې تر غيرمستقيمې لارې، په ځينو حالاتو کې غوره ګڼله کيږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلې هيواد او سنيو ځانګړو سياسي - امنيتي شرايطو، ټولپوښتنه يا ريفرنډم تر زياته بريده ګران کړئ او حتا د ناشونتيا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هيواد کې له سراسري سولې او امنيت پرته ستونزمن کار برېښي؛ په داسې حال کې چې د لويو جرګو را بلل په هر ډول سياسي او امنيتي شرايطو کې له امکانه ليرې کار نه دئ. د کلي، قبيلې، قوم او هيواد د ببلابېلو مسألو د هوارې د پاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د يوې جرګې جوړولو تيارۍ او سريښته وسي؛ مګر د ټولو هيوادوالو د رايو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سياسي- امنيتي شرايطو سربېره، پراخو لوژستيکي تيارييو او لويو مالي لګښتو ته هم اړتيا لري. له بله پلوه، د واکمني طبقې ناوړه استفادې او ناروا لاسوهنې يوازې په لويه جرګه پورې تړلې نه دي، د عمومي نظر پوښتني پر سيسټم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. ځرګنده ده، چې د ريفرنډم په بهير کې هم ببلابېلې ټګۍ برګۍ، تېرايستني او سرغړوني د رايو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زيان اړيي؛ او دا کار ببله شکه د ريفرنډم روښانه او منصفانه نتيجه له لويو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کيي. کله چې ريفرنډم او لويه جرګه دواړه د ټولني د واکمنو کړيو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو ځخه خوندي نه يي، بيا نو په هيواد کې د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته ځه لار پاتېدای سي؟ ځکه يوازې د خلګو د آزادې برخې اخيستني، شفافيت او عادلانه معيارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي يا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چې انتخابات مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چې د خلګو نظرونه او رايي بايد يا په مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه پراخ انعکاس ومومي؛ غوړ ورته و نيول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پينځه شپېتمه ماده (**۲۵**) جمهور رييس ته واک ورکيي، چې په مهمو ملي، سياسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کې د افغانستان د خلګو عمومي رايه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چې جمهور رييس د ځه ډول کسانو رايه پوښتي؛ او د هغو له نظريو او غوښتنو سره ځه چلند کيږي ډېره ارزښتناکه خبره ده. خير، د اساسي قانون د پينځه شپېتمه مادې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵) له نص څخه په څرګنده ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کې د مستقیمې دیموکراسۍ تمثیلي سیستم (ریفرنډم) د غیرمستقیمې ډیموکراسۍ د تمثیلي سیستم (لویه جرګه) تر څنګ یوازې د یوې کومکې او تکمیلي وسیلې په توګه استعمالیږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پرېکړو ښه سر خلاص کړو، بې ګټې نه ده چې د لته زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کې د ځینو مهمو ملي او قامي جرګو، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارګرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بخښوونکي غورځنګ له لومړیبو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې ښلابېل مؤرخان لیکي: «کله چې حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفي تر زیارت او له عربي علماوو څخه د ګرګین او ملګرو د وژنې تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلۍ کې د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د مخورو یوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کې د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اوږدې او هراړخیزې خبرې وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کې د صفویانو د مستبد حُکمران - ګرګین د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبیبي، <u>تاریخ مختصر افغانستان</u> ۷۳).

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلۍ کې د «مانجې» په سیمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغې زمانې ځینو متنفذو او نومیالیبو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، ګل خان بابړ، نور برېڅ، نصرو خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک)، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ، ګډون پکښې کړئ ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوړه وسوه (حبیبي، <u>تاریخ مختصر افغانستان</u> ۷۳). تر دې جرګې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلګو، چې په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادی غوښتونکي مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹).

دریمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګیالیبو نیکونو د خپل مړني، پیاوړي او هوښیار ملي مشر (میرویس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوریبو د ګډو دسیسو او لمسوونو په سَوَب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او ګواښو څخه نه وه ژغورل سوې. میرویس خان هوتک په دې جرګه کې، د خلګو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کې وویل: «که زما سره ودرېږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ یې؛ او د پردو د مریبتوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ایږدي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرګې برخه والو، د خپل ملي مشر د وينا تر اورېدو وروسته، په ټينګار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستييو سلګييو پورې به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۷۴- ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخينو له روايت سره سم د زړور او مُدبر مشر (ميرويس خان هوتک) تر مړيني وروسته د هغه ورور (عبدالعزيز خان) د چارو واګې په لاس کې واخيستې؛ او سمدستي يې د خلګو يوه پراخه جرګه ور بلله. په خواشينۍ سره عبدالعزيز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - ميرويس خان په څېر د لوړ همت او پياوړې هوډ څښتن نه ؤ، ځکه يې نو له جرګې څخه د صفويانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرګې ګډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزيز د اصفهان دربار ته سفير ولېږه ؛ او د دغو درو شرطو په رعايت سره يې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کښېښوله:

۱- د هغو ماليا تو بخښل، چې په کندهار کې د ګرګين د واکمنۍ پر مهال اخيستل کېده.

۲- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتګ مخنيوی.

۳- د عبدالعزيز په زامنو او لمسيانو کې د پاچهۍ د دوام په رسميت پېژندل.

د ډېرو کورنييو او بهرنييو مؤرخينو په حواله، کله چې افغانان د عبدالعزيز په دې شوم او شرمناک دريځ خبر سوه، څلوېښتو زرو کسانو د ميرويس خان له زوی (محمود) سره لاس يو کړ؛ او د عبدالعزيز په وژلو يې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کې د شاه حسين هوتک د دربار منشي او د پټې خزانې ليکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندې کړئ دئ، چې لوستونکي يې په «پټه خزانه» او «تاريخ مختصر افغانستان» کې تفصيل لوستلای سي (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۷۹ - ۸۰ ؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرګو د جوړېدو له بهيره په ډاګه ښکاري، چې زموږ مړني او ننګيالي خلګ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ ليکه کې ولاړ وه. لکه څنګه چې يې د ډارن او بې زړه عبدالعزيز په وړاندې د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره يو پلا بيا هم دا حقيقت زباد کړ، چې سر ورکيي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکيي. لکه څنګه چې تاريخ شاهدي ورکيي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مينو خلګو د همدې رشادت او سرښندنې له برکته ؤ، چې په پای کې د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندې د برش کلني وياړلي دورې وروسته، زموږ په ملي تاريخ کې بله لويه او مهمه جرګه د کندهار د «شير سُرخ» تاريخي جرګه ده، چې په (۱۱۲۰هـ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کې جوړه سوه. په دې ارزښتنا که جرګه کې، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادر افشار تر وژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځينو قبيلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد مير افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمد خان ابدالي) برخه اخيستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال يې د يوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغې جوړې ته ونه رسېده؛ ځيني په يوه دليل، ځيني په بل دليل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کې ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چې پينځه ويشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتيا، پوهې، زغم او نېک شخصيت له مخې، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کې د نامتو صوفي - استاد لايخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چې د جرګې په برخه والو کې يې د يوه تصوفي او روحاني شخصيت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شير سُرخ» په مزار کې اوسېده، له نيژدې پټي ښخه د غنمو يو وړی پرې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کې يې د پاچهي تاج په بڼه وتومبه. په دې ډول، د هيواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ايسته سوه (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار **۳۵۵**). د «شير سُرخ» د جغرافيايي موقعيت او تاريخي ارزښت په باره کې د نامتو مؤرخ - اروا ښاد استاد احمد علي کهزاد (۱۲۸۲ - ۱۳۲۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شير سُرخ» جرګه بايد د هيوادپالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښياري او سياسي پوخوالي يوه بله ځرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاريخي جرګه کې زموږ هوښيارو او مخلصو نيکونو د هيواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلې ټولې فکري، قبيله يي او سياسي شخړې يوې خوا کښېښولې؛ او د يوه واحد وجود په توګه د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ او سياسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کې ودرېده.

د «شير سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هيواد د سياسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لويو جرګو ته مخه کړې ده. د امير امان الله خان (۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کې هم دوې لويي جرګې جوړې سوې، چې يوه يې په ۱۹۲۴ع کال او بله يې په ۱۹۲۸ع کال کې وه.

دلته د دې دواړو لويو جرګو د يوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودين کبريت) د هغه بيان يوه برخه راوړم، چې د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندې يې د اعتراض په بڼه وړاندې کړی دئ؛ او د افغانستان ټولو سياست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کيږي. د ملي مبارز او رېښتيني روښانفکر - عبدالرحمان لودين په وينا کې د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چې د خلګو رېښتيني استازي بايد د ملت د لوړو ګټو د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرګو کي همېشه هغه څه و وایي، چي د خلګو او وطن په ګټه یي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په ګټه.

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - اروابناد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۶- ۱۳۵۷ هـ ش) په «افغانستان در مسیر تاریخ» او لوی استاد - اروابناد علامه عبدالحي حبیبي (۱۲۸۹ش/۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴م) په «جنبش مشروطیت در افغانستان» کي راوړي دي، کله چي امیر امان الله خان د (۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د میزان پر پینځلسمه، په ستوري ماڼۍ کي، د انقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین یې په جواب کي و ویل: « ټولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ریشتیا هم داسي یې، نو د دولت په دستګاه کي هم باید انقلاب و مني. لس کاله کیږي، چي ټولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخیستې ده؛ خو انقلاب د صدراعظم په توګه د داسي چا د ټاکلو غوښتنه کیي، چي خلګ یې د کارونو پوښتنه او ګرویږنه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

په همدې لویه جرګه کي له خلګو څخه د ښځو د مخ لڅي یا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کي ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مګر دوو کسانو - د کابل د ګمرک رییس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداګرۍ وزیر - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ویل: موږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنیو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کي، چي هره خوا د انګرېزانو دسیسې او توطیې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړیږي(حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبیبي په اماني دوره کي د دې کړکېچنو سیاسي حالاتو د یوه عیني شاهد په توګه، د عبدالرحمان لودین پر دغه دقیق او عالمانه بیان دا لنډه جومله هم ورزیاته کړې ده: «او داسي هم وسوه.» (حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

دې ته وایي ریښتیني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چي د هیواد د لوړو ملي ګټو د ساتني او دفاع په لار کي تر عزت او مقام څه چي، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودین خو څو کاله وروسته په سرښندني سره عملاً هم ثابته کړه، چي د وطن او خلګو د خدمت په لار کي له سر بایللو څخه هم هیڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان خټک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په «دستارنامه» کي ناحقه نه دي ویلي:

چي دستار تړي هزار دي

د دستار سړي په شمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي بګړۍ يا دستار تړل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کي برخه اخيستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښيارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چي خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او ښکو خويو نازولي يي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نواميسو د ساتني په لار کي، له هيڅ راز قربانۍ او سربښندني څخه ښېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودين په ظاهره نه ږيره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه او زړورتوب تر سر تېر سو؛ اما تر آزاد ږغېدو او حقيقت ويلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودين پر خلاف داسي کسان هم سته لکه رباني، خليلي، سياف، مجددي، ګيلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چي په ظاهره يې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کي له هيڅ راز، وطن پلورلو، جنايتو او خيانتو څخه مخ نه ګرځيي. د همدې استدلال له مخي به د نوميالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودين نوم او کارنامې تل تر تله زمونږ په ملي تاريخ کي په زرينو کرښو ليکلي يي. اروا دې ښاده يي!

د لويو جرګو دود له ډېرو لنډو مهالو ځنډواو خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځينو واکمنانو په ښکه او ځينو نورو د تېر ايستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخيستئ دئ. له دې امله بې ځايه نه ده، چي د دې هيواد ټولي لويي جرګې د ماهيت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو وېشوو:

- اول هغه جرګې، چي د افغان ملت د ريښتينو استازو په ګډون جوړي سوي يي؛ او برخه والو استازو يې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتني دروند مسووليت، په پوره ايماندارۍ سره ادا کړی يي، ياني د جرګې د هغو پرېکړو سيله او ملاتړ يې کړی يي، چي په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لويو جرګو ته بايد بېله هر ډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته يې د ملي وثيقې يا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شير سرخ ملي جرګې، چي برخه والو کسانو يې د هغې زمانې واکمن فيوډالي او قبيله يي نظام ته په پام سره تر ډېره ځايه د خپلو اړونده قبيلو او سيمو استازيتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهيت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګې، چي د ښېلابېلو حکومتو سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعيت» ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړېږي او لا به جوړي سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غيرتي ولس پر ځای د واکمن رژيم د ګټو او مصلحتو استازيتوب کړئ اوکيي؛ نو ځکه يې عام خلګ هيڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثيقې يا ملي تړون په سترګه نه ګوري. داسي جرګو له امنيتي ستونزو، بې ځايه پيسو لګولو او وخت ضايع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه يې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کي څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبليغاتي غونډو ته د «لويو جرګو» پر ځای د «لويو دوکو» يا «لويو تېر ايستنو» اصطلاح ډېره دقيقه او مناسبه برېښي. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاريخ، په تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرګو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه لیدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چې د امریکایي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لویه جرګه، څه راز ماهیت ولري؟! راسئ دې پوښتني ته د هیواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعیتو په رڼا کې، جوابونه ولټوو:

دامریکایانو د تېل سوي اساسي قانون د یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخي، لویه جرګه د ملي شورا د غړو او د ولایتو او ولسوالیو د جرګو له ریيسانو څخه جوړېږي. البته د کابینې وزیران، د ستري محکمې ریيس او غړي هم کولای سي د لویې جرګې په غونډه وکي بې له دې چې د رایې ورکولو حق ولري، ګډون وکړي.

زموږ ګرانو هیوادوالو ته مالومه ده، چې د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې پر یو عالم شکایتو سربېره د ولسي جرګې لږ و ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کې د راز راز ټګۍ برګۍ، سرغړونو او بې نظمییو له اسیته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاینحل دوسیې لرلې. په وروستییو میاشتو کې ټول شاهدان وو، چې د انتخاباتي جرمو د څېړني د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کاندیدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د بریالییو کاندیدانو په توګه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چې په همدې شمېر برحال وکیلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې د چل ول او سرغړونو له امله څارنوالی ته ور و پېژندل سوه.

دا ګرده سیاسي- حقوقي شخړې او لګې درګې په داسي حال کي رواني دي، چې په اولسي جرګه کې په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظمییو تورنو وکیلانو نه یوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسمیت نه پېژني، بلکې په اولسي جرګه کې یې دیوه ډراماټیک مانور په ترڅ کې حتا د قضاء د «عالي شورا» د پینځو غړو په ګډون د ستري محکمې له ریيس او لوی څارنوال څخه هم د باور رایه واخیسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بریالي کاندیدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لویي څارنوالۍ او جمهوري ریاست تر منځ بې ګټې ځغاستي پاستي کیږي. په دې توګه، لکه څنګه چې ټول ګورو، اولسي جرګه، حکومت، قضاء او لویه څارنوالي ګرده په یوه داسي ژور سیاسي- حقوقي بحران کې سره را ښکېل دي، چې ناوړه اغېزې یې هره شبېه په هیواد کې سولې او امنیت، مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمني او سیاسي خپلواکۍ ته لوی ګواښ اړولای سي.

د اساسي قانون د یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لویې جرګې د برخه والو دوهمه ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولایتي جرګو (شوراوو) له ریيسانو څخه جوړه ده. د دې ډلې غړي، لکه څنګه چې مالومېږي، د ملي شورا تر غړو هم زیات په پخوانیيو جنګي ډلو ټپلو او ایتلافي پوځو پوري تړلي دي؛ ځکه د ملي شورا په غړو کې د ځینو منورو او بې پرې کسانو له موجودیت څخه انکار نسي کېدای؛ خو په ولایتي جرګو کې د سیاسي او امنیتي حالاتو د خرپړتیا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ یا له هیڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدې یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې د لویې جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسوالیيو د جرګو یا شوراوو ریيسان دي، چې تر اوسه په هیواد کې د زیاتېدوکو ناامنیيو له کبله نه د دوی څرک مالوم دئ او نه یې د اړونده جرګو.

کله چې په راتلونکې لویه جرګه کې د ولسوالیيو د شوراوو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نیمګړتیا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطايۍ سره و ویل: «داخو هغه لویه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې یې یادونه سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لویه جرګه ده، چې یوازې د امریکانو د پوځي اډو په اړه نظر ورکیې.»

دادئ د هغې «لویې جرګې» جوړښت، چې د اشغالګرانو د تپل سوي رژیم په اساسي قانون کې اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نیژدې وختو کې زموږ په ویاړلي او تاریخي هیواد کې د امریکایي عسکرو د دایمي استوګنې د ارزښتناکې ملي مسألې په اړه پرېکړه کیې.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هیوادوال په خپله قضاوت کولای سي، چې په داسې شرایطو او حالاتو کې ایا د «ملي شورا»، «ولایتي شوراوو» او نورو په اصطلاح «انتخابي» اورګانو غړي کولای سي د حکومت په را بلل سوې «لویه جرګه» کې زموږ د خپلواکو، سرلوړو او باغروره خلګو استازیتوب وکړي؟ ایا د کرزي د مزدور او فاسد رژیم په نمایشي «لویه جرګه» کې د غوړه مالانو، تالی څټو او هویت بایللو مزدورانو برخه اخیستنه د هغې پرېکړو ته په «مشروعیت» ورکولو کې، څه مرسته کولای سي؟!

کله چې د «لویې جرګې» جوړښت په دې ډول یې، بیا نو د دې پوښتنې ځای سته، چې زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوی وکي که یا؟! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، وینې، اوښکې، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعیت ښکارندوی نه دي، چې زموږ زړور او پیاوړي خلګ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکايي یرغلګرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاینانه پرېکړو ته د دوو توتو ارزښت نه ورکيي؟!

په تېرو لسو کالو کې د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لويه جرګه»، «د اساسي قانون لويه جرګه»، «مشورتي جرګه» او په دې یا هغه نامه نورو جرګو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هیڅ قلابي او دروغجنې غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنګ ځپلي او ويجاړې ټولنې د اساسي مسألو یانې د سراسري سولې او امنیت د تأمین، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزګارتیا، بې عدالتۍ او هراړخیز فساد د ورکولو یا لږولو په ګټه څه کار وکړي. په افغانستان کې د امریکايي چوڼیو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبلیغاتي او نمایشي غونډو پر خلاف، نه یوازې زموږ د ملي مسألو په حلولو کې هیڅ راز مرسته ونکړي، بلکې نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چې ژر یا وروسته به یې د پېښېدو شاهدان اوسو.

قانوني لويه جرګه، که عنعنه يي لويه جرګه، که يوه هم نه؟

ځیني افغان لیکوال او شنونکي غوښتنه کيي، چې په افغانستان کې د امریکايي چوڼیو د تداوم په اړه دې د سلا او مشورې د پاره د اوسني مزدور رژیم په اساسي قانون کې د تسجیل سوې لويې جرګې پر ځای یوه عنعنه يي یا دوديزه جرګه را وغوښتل سي.

ښايي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دوديزه «لويه جرګه» د افغانستان د کړېدلو خلګو په حق کې معجزه وکې؛ او په دې وسیله زموږ جنګ ځپلئ هیواد د امریکايي عسکرو د همېشنۍ استوګنې له شره وژغوري. کله چې یوه افغان خبریال د اولسوالیيو د شوراوو د رییسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لويې جرګې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کې له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښنې او وارخطايي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لويه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې یاده سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لويه جرګه ده، چې یوازې د امریکایانو د پوځي اډو په باره کې خبري کيي.»

واقعیت دا دئ، چې په اساسي قانون کې تسجیل سوې لويه جرګه په حقیقت کې هماغه سُنتي یا دوديزه لويه جرګه ده، چې تر اوږدو پېړیيو وروسته یې د یوې لوړې باوري سیاسي - حقوقي مؤسسې په توګه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امریکایانو او جنګي ډلو ټپلو تپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلګو دا زوړ دود او دستور يې په خپلو احکامو کې نغښتئ دئ، بلکې د هيواد ځينو پخوانييو اساسي قوانينو هم کلونه کلونه مخکې د دې معتبرې سياسي- حقوقي مؤسسې د څرنګوالي په اړه ځيني حُکمونه، بيان کړي وه. له دې کبله بايد د دوديزي لويې جرګې او په اساسي قانون کې د تسجيل سوي لويې جرګې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپير نه يې.

بايد سپينه او په ډانګ پېليې و وايو، چې د پردو عسکرو او د هغو د مزدور حکومت ترکرغېړن سيوري لاندې د ملي شورا، ولايتي شوراوو او اولسوالی شوراوو په څېر انتخابي اورګانو يا و لويې جرګې او داسې نورو ملي- قامي جرګوته د خلګو د ريښتينو او باوري استازو لار موندل، له لويه سره ناممکنه خبره ده. لکه څنګه چې مو په وارو وارو ويلي دي، د اشغال، زور واکۍ او نابرابرۍ په شرايطو کې د « انتخاباتو »، « ملي شورا »، « ولايتي شوراوو »، او « اولسوالی شوراوو » يا « لويو جرګو» او « قومي - مشورتي جرګو » په شان موضوعات ګرده هغه استعماري پروژې او پروګرامونه دي، چې د يرغلګرو پوځو د ببلابېلو جنايايتو د پټولو او د هغو ګوډاګي حکومت ته د « مشروعيت» ورکولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه کيږي؛ خوهيڅکله زموږ د کړېدلو خلګو اساسي او حياتي غوښتنو ته جواب نسي ويلای.

په هغه غونډه کې، چې د کرزي د مزدور او فاسد حکومت له خوا به د عنعنه يي يا دوديزي لويې جرګې په نامه را غوښتل کيږي، زموږ د خلګو ريښتيني استازي نه، بلکې د دې هيواد داسې بدنام جنايتکاران، لاس پر نامه ګوډاګيان او پېژندل سوي غوړه مالان غړيتوب ولري، چې په ورين تندي به د امريکايي استعمارګرانو او د هغو د خاينو نوکرانو استعماري اجندا ته هرکلی و وايي؛ او له څو نمايشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأييد ټاپه به پر ولګيي.

ولې؟

په دې چې نه د کرزي مزدور حکومت د خلګو دريښتينو او رسالتمندو استازو وربللو ته تيار دئ؛ او نه هم د خلګو واقعي استازي د کرزي د تپل سوي رژيم په « لويه جرګه » کې، برخې اخيستني ته چمتو دي.

البته، د سلګونو موافقو رغو په منځ کې يو و دوه مخالف رغونه بايد هيڅکله د دې فرمايشي او نمايشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادی او استقلال په مانا ونه ګڼو. د افغانستان د خلګو دريښتينو استازو دريځ په دې برخه کې، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځيانو او ګوډاګي رژيم واکمني، په هيواد کې د وينو تويولو، ورانی، لوټماری، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږې او بدمرغی له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونکو واقعيتو ته په پام سره، د خلګو هيڅ ريښتنی او بامسووليته استازی په دې ويجاړه او ويرجنه مېنه کې د پردو عسکرو د همېشني حضور شيطاني طرحې ته د تأييد او تصويب سر نسي ښورولای. د خلګو واقعي استازي څنګه د خپلو بې وسه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې کسه هیوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کې د دایمي چوڼیو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هیواد کې پردو اشغالګرو ته د دایمي چوڼیو له طرحې سره یوازې هغه مزدوران سرښورولای سي، چې په راز راز ناروا او ظالمانه معاملو کې توري ګټې ولري. مګر دا ډول جنایتکاران، خاینان، غله، د مخدره موادو سوداګران او نوري دوږخي ډلې ټپلې د خپل شرمناک ژوند او تورو ګټو د ساتنې دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ایا په داسې شرایطو او حالاتو کې، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي، د ولایتي شوراوو رییسان او نور بې اعتباره کسان، په «لویه جرګه» کې د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلګو استازیتوب کولای سي که څنګه؟! دا خبره هر چا ته روښانه ده، چې د کورنۍ او باندنۍ مافیا په پیسو، سیاسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکیلان او د مدني ټولنې په نامه ځو بې نفوذه او تش په نامه استازي هیڅکله د لویې جرګې پرېکړو ته «مشروعیت» نسي ورکولای سي.

کله چې د تش په نامه لویې جرګې پرېکړې او مصوبې په میلیونو افغانانو کې هیڅ راز منښت او مشروعیت و نه لري، بیا به نو په افغانستان او سیمه کې د سولې او ثبات په راوستلو، ترقۍ او پرمختګ کې د هغې د جوړېدو ګټه په څه کې یې؟! موږ او تاسو ولیده، چې د ببرک او نجیب په واکمنیو کې هم دغه راز تبلیغاتي جرګې خورا ډېرې جوړې سوې؛ ور بلل سوو کسانو ته به څو ورځې پرتمیني مېلمستیاوې جوړې؛ او په پای کې به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هیواد ونتلو او ویرژلو وګړو ته به یې د یوې اولسکیزې ګټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرګو برخه وال د خلګو ریښتیني او باوري استازي وه؛ او نه یې په جوړو سوو جرګو کې د خلګو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبرې کولای سوای. د کرزي د حکومت لویې جرګې هم د ببرک او نجیب تر غولوونکو جرګو، هیڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښایي په ډېرو برخو کې تر هغو هم ډېر زیات ملي ضد ماهیت ولري.

خبرې ډېرې سر بې یو دئ. د پردو د توپک او نیزې تر ظالمانه سیوري لاندې، هغه هم د یوه مزدور او ککړ حکومت له خوا، هیڅکله د یوې ریښتیني ملي او ولسي جرګې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخې به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوې نمایشي «لویه جرګه» په نهایت کې هغه څه کیږي، چې امریکایي باداران یې غواړي. که څه هم په لویه جرګه کې به د ایران، پاکستان، روسیې او چین مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي ویاړونو د ژغورنې په خاطر، بلکې د خپلو بهرنیيو بادارانو د ستراتیژیکو ګټو د تحقق په مقصد د امریکایي چوڼیو د تصویب په لار کې بېلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هیڅ ګومان نه کیږي د هغه پلان مخه ونیسي، چې کلونه کلونه مخکې د زرګونو پوځي تلفاتو او میلیارډو ډالرو په بیه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پینټاګان کې جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کې مو پر دې مسأله پوره خبرې وکړې، چې اصلي هدفونه په واقعیت کې نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوي تش په نامه لویې جرګې له خوا د امریکايي چوڼیو تصویب او تأیید به نه یوازې زموږ د هیواد د سترو ملي او وطني مسأ لو حل ته لار هواره نه کړي، بلکې په دې ورانه او پاشل سوې ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانیو او بدمرغیو اور ته لا زیاته لمن و وهي. په راتلونکې برخه کې د خپلو ملي او وطني مسألو د حل پر اساسي لارو او په هیواد کې د امریکايي چوڼیو په وړاندې د یوه معقول بدیل پر امکاناتو رڼغږو.

له امریکايي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملړلي کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولې، امنیت، ازادۍ، ډیموکراسۍ، قانونیت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتوکي هم ډبل دي. دا سې ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هیواد په ګوټ ګوټ کې د یرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنیانو، ښځو او سپین ږیرو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وینو او خاورو ونه لړل سي. نن د هیلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکې په نورو کلو او بانډو کې (چې د ټولو یادونه یې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکییو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ ورونه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وینو کې لیتکي ووهلې؛ او لکه څنګه چې ګورو د یرغلګرو پوځو د هوايي بمباریيو او د وسله والو مخالفینو د ړندو انتحاري بریدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربې او درزې روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورایه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو یاني جګړې، زورواکۍ، وزګارتیا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو اود هغو دکښېنولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ څکه سوله او امنیت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروا وو مخه نیول؛ په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتیيو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هیله د بېلابېلو اسانتیاوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافیايي ډلو ټپلو کار نه دئ. هیڅوک په نړۍ کې دا سې هیواد نسي په ګوته کولای چې جنایتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو او په فساد ککړو واکمنانو دې خپلو بېوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرایط برابر کړي یي. علت دا دئ، چې جنګي او مافیايي ډلي ټپلي په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزیاتي، فساد او نورو انساني ضد سیاستو کې پرېمانه ګټې لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پوري، په خپل ټول واک او ځواک سره هلې ځلې کیې، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټې وتې له لاسه و نباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره بالکل دقیقه او پر ځای ده، چې زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هیواد کې جنګونه، نا ارامۍ او بېلابېلي سیاسي، قومي، مذهبي اولساني شخړې، جنایتکارو او خاینو ډلو ټپلو ته د لنګو غوااوو حیثیت لري؛ او هیڅوک نه غواړي په هیڅ بیه دا لنګې غوااووې له لاسه ورکیږي. ایا هغو کسانو چې پرون خر نه لاره او نن په څو لک ډالري موټرانو کې دورې هورې چکرونه وهي یاد تورو پیسو په زور په یوه ورځ کې د ماڼیو، ښارګوټو، تجارتي مرکزو، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقیقت کې د همدې جنګ، خیانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟! یو پلا د کرزیانو، رباني، سیاف، دوستم، فهیم، خلیلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسې نورو پرتمنیو ماڼیو، ډول ډول شتمنیو، ناروا معاملو، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بیا په خپله قضاوت وکړئ، چې د افغانانو د وینو او اوښکو دابې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کې په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کیږي ؟!

که همدا اوس په افغانستان کې جنګ، انسان وژنه او ډول ډول سیاسي لوبې ودرېږي، بیا نو امریکا، غربي دولتونه، روسیه، ایران، پاکستان، هند، عربي هیوادونه او داسې نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېونې نه دي، چې دې یا هغه جنګي ډلې، سیاسي دلالانو، جاسوسانو او مافیایي سازمانو ته په چارښاخو ډالر ورکي.

له همدې سَوَبه، ویجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي - داسې حل، چې پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږ ګاونډیو هیوادو او نړۍ والي ټولنې ته هم د منلو وړ یې. زموږ د هیواد د دو دېرش کلن ناورین معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:

- اول دا چې د پردو مزدور، فاسد او بې کفایته حکومت باید ژر تر ژره خپل ځای د ناپېیلو، خپلواکو، زړه سواندو او پوهو افغانانو یوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندنې د پاره دې درانه لوستونکي د دې عاجز هغه پراخه او مفصله لیکنه وګوري، چې څه کم درې کاله مخکې د هیواد د ځینو ملي ویبپاڼو لکه «بېنوا»، «لر او بر» او ځینو نورو له لارې خپره سوه.

http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چې ټول ایتلافي پوځونه دې د یوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندې کولو سره، د افغانانو سپېڅلې او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهیسې د أسامه بن لادن، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو یا ورکولو په پلمه دې خاورې ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو، چې په خپلسرو هوایي بمبارییو، ورانوونکو مځکنیو عملیاتو، بېرحمانه ځوروَنو او بېلابېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو، په تېره بیا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په یوه ناروا، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کې ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ بېوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمونږ د بې ګونا خلګو په وړاندې د امریکایي او یتلافي قواوو دا ظالمانه او غیر عادلانه جګړه هیڅ انساني او حقوقي توجیه نلري؛ او د هغو د طراحانو د ډول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف یې د تروریستي عملو ، سیمه ییزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سیمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمایلاتو له زیاتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زمونږ ویښو او هوښیار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زمونږ په جنګ ځپلي او ناکراره هیواد کې هیڅکله د انتحاري بریدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشینۍ سره ګورو ، چې زمونږ د ټولنیز ژوندانه یو تریخ او زړه لړزوونکی واقعیت دئ. دغه راز، د عبادتځایونو او زیارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپیرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشیانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امریکایي او ایتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله باید زمونږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشیانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - لیون پنیتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابینه کې د دفاع وزیر چوکۍ تر لاسه کړې، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو (۱۰۰) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پینځوسو او پینځه اویا (۵۰ - ۷۵) کسانو تر منځ اټکل کیږي، چې امریکایي واکداران یې د وژلو یا نیولو دپاره د میاشتې شاوخوا لس (۱۰) میلیارد ډالره لګیي . نور تفصیل د جیوپولیټیکل مانیټر، په دې لینک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د اُسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سیاسي، سازماني او تبلیغاتي ظرفیت بل کلک ګوزار ؤ. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والې ډلې، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژورې ریښې لري؛ او له تېرو لسو کالو راهیسې یې د امریکایي او ایتلافي قواوو له بمبارییو او بریدو سره سره، خپل موجودیت او هویت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سیپټمبر د یوولسمې په ګډون، په نړۍ وال تروریزم کې هیڅکله لاس نه لاره؛ او هیڅ وخت یې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروریزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نوري ډلې هم په واقعیت کې د امریکا ، عربو او پاکستاني آی. ایس. آی. له خوا په غاړه کې ور واچول سوې. امریکایان نسې کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټېلو د ځای پر ځای کېدو مسوولیت د افغانانو پر اوږو ور واچیي.

که د افغاني ټولني واقعیتونه داسې دي، بیا نو دا بې سر و پایه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او میلیاردو ډالرو د خاوري کولو په بیه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعیت هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چا ته تر لمر روښانه دئ، چي د ایتلافي قواوو ظالمانه بمبارییو او ړندو عملیاتو نه یوازي د تروریزم، افراطیت او تاوتریخوالي په ورکولو کي هيڅ راز مرسته و نکړه، بلکي لا نور پېلوزي يې هم پر واچاوه؛ او د دې سرکښ اور لمبې يې اوس داسي ګڅي ته ورسولې، چي پر غمځپلو افغانانو سربېره يې د سیمي او نړۍ خلګو ته هم لوی ګواښ اړولئ دئ.

که ایتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځینو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غیرتي پښتنو ونابودۍ ته ملاوي تړلي يي، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنګه چي نورو یرغلګرو داکرغېړن خوبونه ریشتیا نکړای سوای، دوی به هم دا وحشیانه هیلي، ګور ته له ځانه سره یوسي.

په دې وجه، بېله خبرو اترو او روغي جوړي بله هيڅ لارنه لیدل کیږي؛ خو خبري اتري، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخي؛ او کومو هدفو ته د رسېدو د پاره؟

که امریکایان او په کابل کي د هغو منفور مزدوران تصورکیږي، چي د بهرني اشغال او ګوډاګي رژیم وسله وال او نا وسله وال مخالفین به، له هغه کمیسیون یا شورا سره خبرو اترو او روغي جوړي ته غاړه کښېږدي، چي برهان الدین رباني يې مشري کيږي، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغي جوړي د پاره نېکو او خیرغوښتونکو منځګړو ته اړتیا سته.

منځګړیتوب یا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روایتو له مخي، یوازي د هغو کسانو کار دئ، چي پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه یا دعوه کي، هيڅ ډول لاس یا ګټې ونه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترګو ګورو، چي د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کي له څو بې واکو او کلېشه يي کسانو پرته، د افغانستان د زرګونو بې ګونا وګړو قاتلان، د کابل ښار دکنډواله کولو مسوولین او په پای کي د اوسني امریکایي اشغال تر ټولو بې ایمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړیتوب لري، چي رباني په خپله هم د دې جنایتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلي شخه دئ.

اوس نو تاسي حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سئ، چي ایا د داسي جانیانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف بایللو په سته والي کي کېدای سي په هیواد کي د جګړې او وینو تویېدو و بندولو ته هیله من اوسو؟! جواب روښانه دئ. د سولي او روغي جوړي خبري له هغو کسانو سره نسي کېدای، چي د افغانانو کور يې وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې ګونا عزیزانو په وینو يې مځکي سرې کړې دي. د افغانستان کړېدلي او ویرژلي خلګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅکله د دې جانیانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وي نسي بخښلای. امریکایان او نورو ایتلافي دولتونه باید په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقیقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل یوازنۍ لار د یوه ریښتیني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ایا د یوه ریښتیني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وینو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګیالیيو څخه پاکول، ناسمه یا ناوړه غوښتنه ده؟

ګومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځینو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځینو عملي اړخو یو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هیوادکي دننه او دباندي ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصیتونه لري. داسي ناپېیلي ملي شخصیتونه، چي ټول افغانان یې په یوه ږغ پر ایمانداری، خپلواک فکر او عمل، سربښندني، هوښیارۍ او اخلاص آمنا کولای سي.

داسي خپلواک، ناپېیلی او په هره ماناباکفایته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- یو دا چي له وسله والو ګوندو، ډلو او شخصیتو سره د مخامخ، ښکاره او ریښتینو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونیسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو میلیونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هیوادوالو بالفعل ملاتړ ترلاسه کړي، چي د پردو یرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد، بې عدالتییو او بې کفایتییو څخه پزې ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکي بریاوي به بېله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له بریالیتوب سره لویه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلې او د جنګ او وینو تویولو جبهه به ورځ تر بلې، تجرید او کمزورې کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفینو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ایتلافي پوځونه او د مخالفینو تر څنګ ولاړ جهادیان) زموږ ورانه او غملړلې خاوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل تر تله پرېږدي. دې لوی برياليتوب ته بايد هيڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چي افغانستان په بشپړه توګه افغانانو ته نه يي پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولي، امنيت او سوکالۍ تمه هم بې ځايه ده. یوازي پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ ګډ تاريخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر يوې ټاکلي مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هيواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توګه به د يوه ريښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانګړو سياسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او اقتصادي خصوصياتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي اداري او پرمختګ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې ګډ تاريخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سيمو او خلګو پر حقوقو سربېره، د ګاونډيو هيوادو او نړۍ والي ټولني روا ګټې هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د اداري د پاره تر دې برياله، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دوه دېرشو کالو کي مو په سترګو وليده، چي کيڼ او ښي (چپ او راست) افراطيت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هيڅ ورنکړه؛ او نه يې ورکولای سوای؛ ځکه افراطيت په هره بڼه او هر شکل وارداتي خټه لري؛ او زموږ د ټولني له عيني او ذهني واقعيتو سره هيڅ اړخ نه لګيي. همدا دليل دئ، چي زموږ د ټولني له سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي واقعيتو څخه پردي سيستمونه د خلګو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کيږي.

د دې عاجز په اند «خير الامور اوسطها» د ښي او کيڼ څواکو له ورانوونکو افراطي سياستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سياسي لاري اخيستل هيڅکله د پر شا تګ، محافظه کارۍ او تسليمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنيز عدالت، بشري حقوقو او ډيموکراټيکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ييزکوښښونه به په کلک هوډ او لا زيات ټينګار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي داپتمن او انساني تلاښونه بايد تل زموږ د خلګو عيني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ د ربدلي او ربړېدلي هيوادوال بايد د شمالي افريقا او منځني ختيځ د ځينو هيوادو د ويښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسي سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو د پاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډګر ته را ووزي؛ او په خپل مستقيم او فعال ګډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار بايد احساسات، عقدې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي ګټې هيڅکله لار ونه لري ... تر دې عمومي خبرو وروسته، بيرته را ګرځو په وران او ويرجن افغانستان کې د ملي حکومت و تاريخي رسالت او مسووليت ته:

د ګردو افغانانو د خوښې وړ ملي حکومت به د سولې، تفاهم، ورورولۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوکاټ کې له ګاونډيو هيوادو، د سيمې له دولتو، متحدو ايالاتو، لوېديځو هيوادو او نورو نړۍ سره دوستانه اړيکې وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه ګټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والې ټولنې د يوه فعال او ګټور غړي په توګه، خپلو ملي او بين المللي مسووليتو ته ټينګ پام وکي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بيا امريکا، د سيمې لوی دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چې په نړۍ کې د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سيستمو سته والی د نړۍ والې سولې او امنيت د ټينګښت او بشري پرمختګ له خورا مهمو اړتياوو څخه ګڼل کيږي. د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ييز ژوندانه زرين اصل نه يوازې د معاصرو بين المللي حقوقو درې مهم اصول لکه: د زور يا زور د ګواښ مخنيوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنيو چارو کې نه لاسوهنه، په ښه ښه بيانوي، بلکې د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نوري برخې او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ييز ګډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان کرښه باسي، چې په مختلفو ټولنيزو سيستمو پورې تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بيايي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کې د زياتېدونکو همکاريو غوښتنه کيي (ټونکين ۸۰).

البته، د سوله ييز ګډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په رنګېدو سره، هيڅ زيان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنې د ګډ ژوندانه په ټولو پړاوو کې د نړۍ والې سولې، امنيت، پرمختګ او همکارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن ګڼل کيږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ له پلوه، لوی توپيرونه لري. له دې کبله په نړۍ کې د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستمو د اجباري رنګولو او پيکه کولو په خاطر هلې ځلې، ښيله شکه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختګونه او همکارۍ له سترو کړاوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدې سَوَبه بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چې له خپلو ملي ځانګړتياوو او اړتياوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي مؤسسو د اليشولو په اړه پرېکړه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې ډلي څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښي نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چاروکي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق د پاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ډاډمني دفاع د پاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژيکي همکارۍ بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي د ننه او دباندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

درنو لوستونکو ته ثرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړۍ وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټي لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چاروکي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټي نسي پوخلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنییو بادارانو ګټي خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنییو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاریي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لوېدیځو متحدینو و پټو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبې، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنۍ او خپګان موجبات برابرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د همدې استدلال له مخې، يوازې يو پياوړې ملي او اولسي حکومت کولای سي د يوه فعال او مثبت ناپېيلي ملي دريځ په غوره کولو سره کولای سي د ګاونډيانو، سيمه ييزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولنې د ټولو غړو د مشروع ګټو ساتنه وکې؛ او د نامشروع ګټو او ناروا لاسوهنو يې په کلکه مخه ونيسي.

يو ځل بيا بايد تکرار کړو، چې په افغانستان کې بهرنۍ لاسوهنې، جګړې او نا ارامۍ ټول له بهرنييو لښکرو او ګوډاګي رژيم سره نه شلېدونکې اړيکې لري. که امريکايان او ايتلافي دولتونه ريشتيا هم له تروريزم او افراطيت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللي دي، بايد د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل دپاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسې وګرځي. کله چې د بهرنييو لاسوهنو، جګړو، وينو تويولو او ورانکارييو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بيا نو د هغو معلولونه ياني تروريزم، نا ارامۍ، زور زياتۍ، افراطيت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالي په خپله له منځه ځي.

که امريکا په افغانستان او شاوخوا سيمه کې د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو د تحقق دپاره نه، بلکې په ريشتيا سره د سوله ييز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو دپاره تللي يې، بيا نو تر هر څه وړاندې بايد د اوسني مزدور رژيم له سياسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چې په هيواد کې د سولې او امنيت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د يوې بين الافغاني جرګې له لارې د هيواد د مشرتابه چارې د افغانانو يوه ريښتيني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتيژۍ غوَر وکې.

که امريکايان د جنايتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفايته حکومت ملاتړ ته دوام ورکيي، د دې خبري مانا دا ده، چې په لوی لاس غواړې يو ځل بيا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واګې د پخوانييو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توګه نورو جګړو، وينو تويولو او افراطي جريانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې د کرزي فاسد او بې کفايته حکومت هيڅکله په يوازي سر د وسله والو مخالفينو په وړاندې د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژيم ځيني عناصر د خدای، وجدان او افغانيت په نامه څه پېژني، نو بايد له دې شرمناک، خونړي او خاينانه واک څخه لاس واخلي؛ او يوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کې مرسته وکړي، چې په دې توګه هيواد د تنظيمي جګړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره هیڅ بحث او مشاجرې ته اړتیا نه لري، چې په افغانستان کې د امریکایي عسکرو دایمي حضور زموږ د هیواد د سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زیانمن کولو په لار کې، ډېر خطرناک گام دئ. له دې امله یې هیڅ خپلواک، سرلوړی او باغروره افغان ومنلو ته غاړه نه ایږدي. امریکایي ستراتیژیستان باید د تاریخ په اوږدو کې د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېنږدي چې د زرگونو پوځیانو په قرباني کولو او میلیاردو ډالرو په ضایع کولو سره، کټ مټ هغه نتیجه تر لاسه کړي، چې تر دوی مخکې نوري یرغلگري امپراتورۍ ور سره مخامخ سوي وې. تاریخونه شاهدي ورکیي، چې د دې خپلواک او سرلوړي هیواد په غرو او رغوکې د ډېرو فاتحانو پزې په خاورو لړل سوي دي؛ ځینو یې پښې او لاسونه، ځینو یې سرونه او ځینو یې ان درست لښکرونه بایللي دي. امریکایان باید په دې حقیقت هم سر خلاص کړي، چې د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوریو د هدیرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امریکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او گواښ لار ټینگه کړي، بیا نو په دې حقیقت هم باید ښه سر خلاص کړي، چې افغانانو ته په خپل پلرني هیواد کې د پردو دایمي لښکرکوټونه، د دایمي اشغال په مانا دي؛ او د دایمي اشغال په عواقبو یاني دایمي جگړو او دایمي تراژیدییو هم هر څوک ډېر ښه پوهېږي؛ ځکه نو ټوله په یوه وجود او یوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کې درېږي. له بله پلوه، زموږ په هیواد کې د امریکایي عسکرو دایمي استوگه، چې په هیڅ ښه او هیڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولې نړۍ ته په ډاگه ښیي، چې امریکایي واکمنان په افغانستان او سیمه کې د هغو استعماري نخشو د عملي کولو په لټه کې دي، چې پر جنگ ځپلو افغانانو سربېره د سیمې د نورو ملتو له روا او انساني گټو سره هم څرگند تضاد لري. دغه راز نامعقولې او مستکبرانه ماجراغوښتونې، زموږ کړېدلي ملت او د سیمې نورو ملتو ته له تراژیدیو او بدمرغییو پرته، هیڅ گټه او نتیجه نسي لرلای.

د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان باید خپل تېر لس کلن ریکارډ یو پلا بیا له سره وگوري. دا خونړۍ ریکارډ له ورایه ښیي، چې له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځي په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېرېږي. د امریکایي عسکرو دایمي استوگه به بېله شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاڅون گچې ته لوړ کړي.

که یو نیم لک منظم پوځ او لسگونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنیتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کې د خلگو خپلواکۍ غوښتونکې ارادې ماتې نکړای سوې، تر دې وروسته هم هیڅ دلیل او ثبوت نسته، چې په عسکري چوڼیو کې ځای پر ځای سوي دېرش - څلوېښت زره عسکر به د خپلواکۍ مینو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکې ملي پاڅون مخه ونیسي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د دې مهمې خبرې یادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هیوادوالو ویرجنه او ویجاړه کوډغاله نوره هم ورانه او لولپه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امریکایي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژیم هم هیڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا ویني او اوښکې، دا ساندې او کریږې به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼیو اوارګو هم رسیږي.

انګرېزي « بېس » ته په پښتو او دري کې څه وايو ؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پایګاه، چونی/ چونۍ؟

د لغتپوهني او ایتیمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هیواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر لیکوال - ښاغلي ډیپلوم انجنیر خلیل الله معروفي، په « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼه کې، د امریکایي چونیو په اړه، د یوې په زړه پورې مقالې په ترڅ کې، د معقولو دلایلو په وړاندې کولو سره، د هیواد د لیکوالو او ژورنالیستانو پام د ایراني« پایګاه» پر ځای د خپلې ژبې د یوې خوږې تاریخي کلیمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ما ته یې هم په ریشتیا سره ډېرخوند را کړ. د « لشکرګاه» او « پایګاه» د کلیمو پر څېړنه او شننه سربېره د امریکایي چونیو په ردولو او کږلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډ بیان کې، درنو لوستونکو ته د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ور زیات کړم.

« اډه » یا « اډا» د ایتیمولوژۍ یا ریښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زیاترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعمالیږي (پلاټس ۳۷) . په پښتو کې د موټروانــــو اډه، د تــکیسیانو اډه، د ګاډییو اډه او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، درېد ځــای/ دریدځی، ایستګاه، توقفګاه او داسې نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګــاه ،ګارنــېزیون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د پراخې اغېــزې له کبله « فوجي اډه »، « هوايي اډه »، « د پولیسو اډه» او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعمالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

« پوځ » کلیمه د عربي« فوج » مفغنه یا پښتو سوې بڼه ده، چې نن سبا په افغاني پښتو کې خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانیو مروجو کلیمو لکه لښکر، اوردو یا عسکري قوې ځای یې نیولی دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کلیمې دي، چې له پېړیو پېړیو راهیسې زموږ په ژبه او ادب کې پراخ مقبولیت او تابعیت لري؛ او له همدې کبله یې باید ځای په بشپړه توګه د « پوځ » مفغنې کلیمې ته ور نکړل سي؛ ځکه دا کار هیڅ منطق نه لري، چې خپلې زړې او اشنا عربي، پارسي، هندي، تورکي او داسې نورې کلیمې د پردیتوب په ګونا تر خاورو لاندې کو؛ او پر ځای یې نورې بې خونده او زموخته پردۍ، خو نا اشنا کلیمې ودروو؛ د مثال په ډول « سبب » داسې عربي ټکی دئ، چې د پښتو تر ځنګ په عربي، پارسي، اوردو او زموږ د فرهنګي حوزې په نورو ژبو کې هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېر کې افغاني رنګ اخیستی دئ؛ او له پېړیو پېړیو راهیسې د « سَوَب » په بڼه په عامو او خاصو کې دود دئ؛ په ډېرې خواشینۍ سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبین د عربي توب په ګونا د دې اشنا او اسانه مفغنې کلیمې له کارولو مخ اړیي؛ او پر ځای یې د پښتو او عربي ژبې د یوه لغوړن ترکیب (لامل) و بېدربغه استعمال ته ملا تړلې ده، چې په حقیقت کې له دوو برخو یاني « له » او « عمل » څخه ترکیب سوی دئ. ځیني کسان یې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاریي، چې تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنی ایسي.

پر « سَوَب » سربېره ډېرې نورې کلیمې هم سته، چې په پښتون مېشتو سیمو کې یې د پېړیو پېړیو په تېرېدو سره پښتني جولهَ اخیستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمې نه بېلېدونکې برخه ګڼله کېږي، چې په هیڅ بیه او هیڅ ډول یې باید له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنګ نظره واکداران یې د پردیتوب په ګونا تر خاورو لاندې کیي؛ او پر ځای یې د خپلې خوښې بې خونده او نا اشنا ټکي را باسي.

ځینو مغغن سوو ټکو خو حتا په پښتني سیمو کې تر پېړیو پېړیو مقبولیت او تابعیت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي، چې ګرده یې زموږ د ملي ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کېږي؛ د مثال په ډول د « خرج » عربي ټکی، چې په پښتني چاپېر کې په « خرڅ » اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاریخي پړاوو تر تېرولو وروسته یې له نېکه مرغه دا دئ بچي، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي: « خرڅول = فروختن » ، « خرڅوونکی = فروشنده » ، « خرڅېلاو / خرڅلاو = فروختن » ، « خرڅه = خرچه، مصرف، هزینه » ، « خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده » ، خرڅښت، خرڅېدنګ، خرڅوَنګ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅګیر، خرڅون، خرڅونی یا خرڅېدونکی او داسې نور، چې هر یو یې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او ګرده له همدې مفغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د « سوچه کولو » تنګ نظره او متعصب پېښه ګران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مفغن یا پښتو سوي ټکي ځای د « لګښت » په اصیل یا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بیا خو له « خرڅ » کلیمې څخه ټول را وتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشتقات هم د خلګو له شک او ترديد سره مخامخ کيږي؛ کرار کرار له استعماله لويږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمي ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسيږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پر مختللي قومونه ترګرده کوښښ کيي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکيبو او عبارتو په اخيستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخيره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پښتنه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښايسته ګلونه او له ميوو ډکې څانګې، په تېشه غوڅوو.

هو! د «لګښت» د اصيلي او سپېڅلي پښتو کليمې کاروَنه او ترويج بايد بېله شکه ډېر نېک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرڅ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بيه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده بايد د پښتو د اصيلو يا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل يې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکي برخي په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د يوه مفهوم او مدلول د افادې د پاره ساده، اسانه او مروجه کليمه لرو، د بلي نا اشنا، زموختي او بې خونده کليمې د جوړولو اړتيا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ ځکه زموږ په نيولوجيزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوريو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د ليکلو غوښتنه کيي، چې دا لنډه مقاله يې ځای نه دئ.

عربي «فوج» يا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) د برش کاله د مخه په افغاني پښتو کي رواج نه وه. يوازي يې په کښته پښتنو کې د اردو ژبې د فرهنګی نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهيسي، په اصلي عربي بڼه (فوج) يا نيمه عربي، نيمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پارسي ژبې په زړو متنو کې د عسکري يا پوځي اډې د پاره د «لشکرګاه» ترکيبي ټکی کار سوی دئ، چې يوه بولګه يې د هيلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاريخي نامه کې تر اوسه هم ژوندۍ ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم د پاره ځيني نوري مروجي کليمې دي.

له تاريخي پلوه، بوست (بُست) د غزنويانو په لويه امپراتوري کي دوهم لوی ښار ؤ. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي ماڼيو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفريحي مرکز په توګه کار اخيست. د غزنوي دوري ځينو شاعرانو لکه فرخي سيستاني او عنصري بلخي ددې ښار د پرتمنيو او با صلابته وادنيو په ستاينه کي، خورا ښايسته شعرونه ويلي دي (و.ګ. د عنصري بلخي او فرخي سيتاني ديوانونه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوست ښار د اسلام د لومړيو فتوحاتو په زمانه کي د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) يا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ، ځکه يې نو د لشکرګاه يا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - ارواښاد علامه حبيبي (۱۲۸۹ش/۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ش/۱۹۸۴ع) په عقيده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبي تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کي د عسکرو د راغونډېدو او استوګني ځای ته «لشکرګاه» ويل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار «تاريخ افغانستان بعد از اسلام» کي کښلي دي، چي د عربي ژبي «عسکر» کليمه هم د دري ژبي له «لشکر» کليمې څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر «عسکر» زړه او لرغونې ده (حبيبی، تاريخ افغانستان بعد از اسلام **۵۷۴** ؛ وبر ۷۱۳). «لشکرګاه» د هيواد د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲–۱۳۶۲ هش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقيقي اثر نوم دئ، چي د همدې ښار تاريخي او ادبي پېښېي پکښې څېړلي سوي دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/ لښکرګاه کليمه اوس، د پاړسي او پښتو ژبو په ورځنيو محاورو او مکالموکي، له يوه جغرافيايي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالېږي. د افغاني پاړسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کي هم اوس د «لشکرګاه» ځای د ايرانيانو بې خونده او نا رسا ترکيبي کليمې (پايګاه) نيولـئ دئ.

د پايـګـاه (پای + ګاه) ترکيبي کلمه، لکه څنګه چي زموږ پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بېخ، بنياد، اساس، قاعدې، کښته برخي او داسي نورو په مانا د انګرېزي ژبي د «بېس» يا نورو اوروپايي ژبود ورته کليمو هو به هو ژباړه ده، چي په پيل کي له يوناني ژبي څخه لاتيني ژبي ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کي له لاتيني څخه زړې فرانسوۍ ؛ او بيا په څورلسمه ميلادي پېړۍ کي له فرانسوي ژبي څخه انګرېزي ژبي ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري يا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کي تر(۱۸۶۰ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زيات تفصيل دپاره، د ريښه پېژندني د آن لاين فرهنګ، دغه لينک وګورئ:

http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د «لښکرګاه» قسماً مفغن سوې کليمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کي باب وه؛ او پښتانه يې په کارولو کي هيڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکيبي ټکي اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بيا د هغې په لوېديځه لهجه کي پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبي نه بېلېدونکې برخه بلله کيږي؛ خو د هغې دوهمه برخه ياني د «ګاه» ظرفي وروستاړی يا شاوندی د ځينو ځايو له نومو لکه «لښکر ګاه»، «قرارګاه» او نورو پرته، ډېر زيات استعمال نه لري. که په پښتو کي د «ګاه» د ظرفي وروستاړي د نه لرلو له کبله د بلي کليمې جوړولو ته اړتيا و مومو، بيا نو کولای سو د «لښکرګاه» د مفهوم او مانا بيانولو دپاره د «لښکرکوټ» له ترکيبي ټکي څخه هم کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایتیمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا (قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لویه) کلا یا بالاحصار، ټینګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ریښه یې له هندي ژبې سره پیوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/ کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنوکي د «کوتوال» په ترکیبي کلیمه کي دېر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبې «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبې «دژ» کلیمې نیولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په دېرو ترکیبي کلیمو او عبارتو لکه «برېښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نوروکي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر + ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کلیمې مانا او مفهوم له وراېه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهېږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو «پایګاه» له بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې پرته قطعاً د لښکرګاه یا لښکرکوټ مانا نه رسیبي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې یا لښکرکوټ په مانا د «اډې» یا «بېس» کلیمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر د پاره یوه بله تکمیلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کلیمې یوازي «اډه» و وایي، نو د اورېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګیبو اډه او داسي نور مفاهیم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې له یو ځای کولو پرته د «پایګاه» په کاروَلو سره د اورېدونکي یا لوستونکي په ذهن کي د «پایګاه سیاسی»، «پایګاه مردمی» «پایګاه اجتماعی»، «پایګاه اقتصادی» او داسي نورو ماناوي او مفهومونه تېریږي.

سربېره پردې نیمګړتیا او نا رسایي، هر صفت هم د اډې عسکري یا نظامي ځانګړتیا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لویه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د اډې د عسکریت خصوصیت نه جوتوي. د همدې دلیل له مخي باید له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوايي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پولیسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کلیمه به په یوازیتوب سره اورېدونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقي مانا په موندلوکي، لوی سرخوږی پیدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي یې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګلیسي ژبه کي تر (۱۸۲۰ ع) کال وروسته د «بېس» کلیمې پر پخوانیبو ماناوو د هغه پوځي یا عسکري مفهوم هم ور زیات سو؛ خو سره له دې هم دا کلیمه د بل وصفي یا تکمیلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښیبي. د همدې التباس او سرخوږي د لیري کولو په خاطر زیاتره د یوه صفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زياتولو سره کارېږي لکه: «ميليټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسي نور او يا يې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو د پاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالېږي، چي ځيني يې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ايتيمولوژۍ له اړخه وګورو «پايګاه نظامی» له د دوو کاملاً بېلو کليمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چي اوله کليمه ياني «پايګاه» يې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کليمه ده. دا دواړي کليمې په ګډه يوازي د يوه واحد مفهوم او مانا ياني لښکرګاه يا لښکر کوټ د افادې د پاره استعمالېږي. د «پايګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسي ترکيبي کليمه ده، چي له دوو برخو ياني «لشکر/ لښکر» او «ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، سادګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر «پايګاه نظامی» يا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضيلت سربېره زموږ د هيواد له تاريخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړيکی لري؛ نو په دې وجه يې بايد د زړښت يا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلايل د دې ښکارندوی دي، چي د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کليمو را ژوندی کول ډېر ګټور او پرځای کار دئ، چي وياړ يې بايد زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کي د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ يا پوځي اډې پر ځای يو بله کليمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده، چي د نورو پخوانيو ټکو په شان يې بايد له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د «چوڼۍ/ چونی/ چهاونی / چهاوڼۍ» کليمه ده، چي له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کي هم استعمالېږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمياتو کي د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنيزيون اصطلاحات ډېر کارېږي؛ او زموږ د ملي ټرمينالوژۍ ښه يې اخيستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کي له عمـرونو راهيسي د «چوڼۍ» کليمه د خلګو په ورځنيو محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چوڼۍ/ چونی» کليمه زموږ په پراخه سيمه او پراخو اولسو کي د عموميت، لنډوالي، سادګۍ، روانۍ او روښانه مانايا هغه څه پر بنسټ، چي ژبپوهان او لغتپوهان يې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه يادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پوري برېښي؛ ځکه دا کليمه هم له يوې خوا زموږ په ژبه کي تاريخي ريښې لري؛ او له بلي خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنيو خبرو کي کارېږي. د لغتپوهني اصول او قواعد هم دا حُکم کيي، که يو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بيا نو دوو ټکو ترکيب ته هيڅ حاجت

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. دغه راز، که له يوې ريښې څخه راوتلې ساده يا بسيطه کليمه په دوو يا درو ټکو کې بيان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه ډول بيان کړای سي، بيا نو له دوو بېلو ريښو يا دوو بېلو ټکو څخه جوړې سوي ترکيبي کليمې ته هيڅ اړتيا نسته. لنډ والی، سادګي، اساني او د مانا بشپړتيا (جامعيت او مانعيت) د نيولوجيزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلې ليکنې په څېر په دې ليکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او بډاينې په هيله ټولې کليمې او ترکيبونه کارکړي دي.

ماخذونه او سرچينې

حبيبی، عبدالحی. تاريخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنيای کتاب، ۱۳۶۷.

---. تاريخ مختصر افغانستان. کابل: نشر کردهٔ د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاريخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطيت در افغانستان. چاپ جديد. قم: کميسيون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲.

ختک، خوشحال خان. د خوشحال خان ختک کليات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنيار عبدالواجد واجد په اهتمام. کابل: د افغانستان د علومو اکاډمي، د ژبو او ادبياتو انستيټوټ، د ادب او فولکلور څانګه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبليغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. ديوان. به کوشش دبير سياقی. چاپ دوم. ايران: ب ن. ۱۳۶۳.

غبار، مير غلام محمد. افغانستان در مسير تاريخ. چاپ چهارم. ايران: مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سيستانی، ديوان. به کوشش دبير سياقی. ايران: ب.ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. کليات اقبال. به اهتمام داکتر جاويد اقبال. اشاعت ششم. کراچی: شيخ غلام علی اينډ سنز پبليشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحيح و تحشيه و تعليق عبدالحی حبيبی. کابل: پښتو ټولنه، ۱۳۲۳.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:
http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library